

Orimattilan kaupunki

Tilinpäätös 2020

Kaupunginhallitus 29.3.2021

Kaupunginvaltuusto 7.6.2021

Sisällysluettelo

1 Toimintakertomus	5
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	5
1.1.2 Kaupunginhallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	12
1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa 2020	20
1.1.5 Kaupungin henkilöstö	26
1.1.6 Ympäristöasiat	28
1.1.7 Muut ei taloudelliset asiat	29
1.1.8 Arvio tulevasta kehityksestä	29
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	32
1.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	34
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	40
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	40
1.3.2 Toiminnan rahoitus	41
1.3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	43
1.3.4 Kokonaistulot ja –menot	45
1.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous	47
1.4.2 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	47
1.4.3 Konsernin toiminnan ohjaus	47
1.4.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	51
1.4.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	51
1.4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	51
1.4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	60
1.5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottaminen	63
2 Talousarvion toteutuminen	65
Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	65
2.1 Käyttötalouden toteutuminen	65
Kaupunginhallitus, -valtuusto ja konsernihallinnon toimiala	65
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta	74
Elinvoima- ja tekninen valiokunta	82
Ympäristövaliokunta	89

Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	93
Käyttötalousosan toteutuminen	95
2.2 Tuloslaskelman toteutuminen	98
2.3 Investointien toteutuminen	99
2.4 Rahoitusosan toteutuminen	102
2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	103
3 Tilinpäätöslaskelmat	106
3.1 Tuloslaskelma	106
3.2 Rahoituslaskelma	107
3.3 Tase	108
3.4 Konsernilaskelmat	110
4 Tilinpäätöksen liitetiedot	114
5 Taseyksiköiden erillistilinpäätökset	135
Vesilaitos	135
6 Konserniyhtiöt	142
Orimattilan Lämpö Oy	142
Orimattilan Vesi Oy	145
Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot	147
Orimattilan Yrityskiinteistöt	150
7 Käytetyt kirjanpitokirjat ja tositelajit	152
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	154

Toimintakertomus

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuoden 2020 talousarvio saatiin niukasti plussalle karsimalla tehtyjä esityksiä. Talousarvio laadittiin 12 330 euroa ylijäämäiseksi. Vuoden aikana tehtiin talousarvioon muutoksia. Muutetun talousarvion tulos oli 189 330 euroa alijäämäinen. Lopulta tilikauden tulos oli poistojen jälkeen 6 300 333 euroa ylijäämäinen. Keskeisimmin tulokseen vaikuttivat ennakoitua suuremmat verotulot ja valtionosuudet.

Nyt kertynyt ylijäämä helpottaa tulevien vuosien talouden hoitoa. Kaupunginhallitus päätti 22.2.2021, että tilinpäätökseen tehdään 6 milj. euron investointivaraus kohdennettuna uimahallin ja yhteiskoulun investointeihin. Lisäksi kaupunginhallitus päätti 100 000 euron siirtovelkakirjauksesta käytettäväksi liikunta- ja kulttuuriedun tarjoamiseen työntekijöille. Liikunta- ja kulttuuriedulla halutaan palkita henkilöstöä työlään koronavuoden ponnistuksista.

Vuoden 2022 talousarvion laadinta tulee tehtäväksi hyvin epävarmassa tilanteessa. Haastetta aiheuttavat sosiaali- ja terveydenhuollon menoissa oleva kasvupaine, tulevat kasvavat poistot sekä epävarmuus valtion tulevasta linjauksista. Lisäksi koronan loppulasku tulee taloussuunnittelukaudella tuomaan varmasti menopaineita. Lasten ja nuorten hyvinvoinnille pitkään jatkunut koronapandemia on tuonut isoja haasteita.

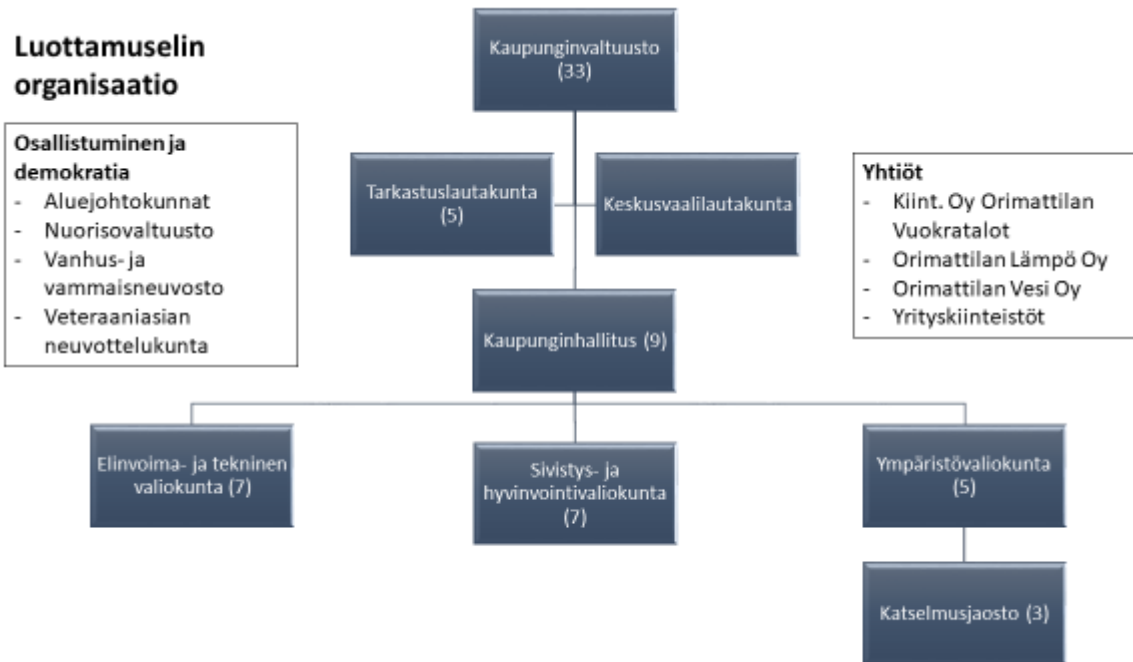
Orimattilan kunnallisen infran uudistamista on jatkettu. Vuoden 2020 suurimmat investoinnit olivat Myllylän koulu 3,3 milj. euroa, paloasema 1,2 milj. euroa, katujen peruskorjaukset 1,4 milj. euroa ja Kankaanmäen tien ja Helsingintien järjestelyt 1,45 milj. euroa.

Orimattilan väestöllinen kilpailukyky heikkeni kaikilla väestönkehityksen osatekijöillä koronavuonna 2020 suhteessa aiempaan kehitykseen vuosina 2015-2019. Orimattilan väestö väheni -119 henkilöllä (-0,75%) vuonna 2020. Väestön supistumisen taustalla olivat kasvaneet muuttotappiot maan sisäisestä muuttoliikkeestä sekä syntyneiden ja kuolleiden välisen negatiivisen erotuksen kasvaminen. Myönteistä vuoden 2020 väestönkehityksessä on, että Orimattilan muuttotase kohentui vuoden aikana suhteessa Helsingin ja Porvoon seutuihin, kaupunki on hakenut kasvua strategian mukaisesti metropolialueelta. Orimattilassa on useita kaupungin elinvoimaa vahvistavia merkittäviä hankkeita vireillä: keskustan alueella on poikkeuksellisen mittavat investoinnit menossa (uimahalli, uusi yhteiskoulu, keskusta-alueen kadut) ja uusien asuntoalueiden kehittäminen (keskusta, Virenoja, Pennala ja Henna). Kaupungin vetovoiman vahvistamista on haettava nimenomaan keskustan kehittämisestä. Yksi iso kysymys on hakea ratkaisuja monipuolisen asuntotuotannon saamisesta keskustan alueelle. Elinvoimainen kaupunki keskusta pitää yllä myös vireää maaseutua sen ympärillä.

Kaupungin taloutta on hoidettu vastuullisesti ja pitkäjänteisesti poikkeuksellisissa olosuhteissa. Tasaapainon löytäminen talouden, korjausvelan ja kasvuhakuisen kehittämisen välillä on haastavaa. On tärkeää löytää myös yhteinen tahtotila kehittämisen painopisteistä. Tulevaan kaupungin strategiaan on löydettävä entistä selkeämmät kehittämisen painopisteet. Haluan kiittää kaikkia yhteistyöstä päättyneen toimintavuoden aikana.

Osmo Pieski
kaupunginjohtaja

1.1.2 Kaupunginhallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto on kunnan ylintä päätösvaltaa käyttävä toimielin, jonka kuntalaiset valitsevat joka neljäs vuosi toimitettavilla kuntavaaleilla.

Valtuustokaudella 1.6.2017 – 31.5.2021 Orimattilan valtuustoon kuuluu 33 jäsentä. Valtuuston paikkajakauma toimintakertomusvuonna oli puolueittain seuraava:

Puolue	Paikkajakauma
Kokoomus ja Kristillisdemokraatit	8 + 1
Sosialidemokraatit	6
Keskusta	8
Perussuomalaiset	6
Sitoutumaton Orimattila / Liike	2
Nyt Orimattila	
Vihreät	2

Puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja	Riitta Lonka, Keskusta
I varapuheenjohtaja	Jarmo Keskevaari, Kokoomus
II varapuheenjohtaja	Kirsti Laatonen, SDP

Valtuustoryhmät:

Kokoomus ja Kristillisdemokraatit

Jarmo Keskevaari, pj.
Saija Hakonen, 1. vpj. 5.10. asti
Riitta Karjalainen, 1. vpj. 5.10. alk.
Jussi Vahe, 2. vpj.
Markku Viljanen, siht.
Anssi Huhtala, 5.10. alkaen
Ida Jokinen
Kalle Jokinen, 5.10. asti
Tuomo Jussila, 5.10. alkaen
Pertti Laaksonen, KD
Aimo Ryytänen

Keskusta

Tero Nieminen, pj.
Sirkka-Liisa Papinaho, vpj.
Juha Hämäläinen, siht.
Ari Anttila
Sanna Heikkinen
Riitta Lonka
Tapio Malmiharju
Jukka Mölsä

SDP

Tuula Koivunen, pj.
Niina Saarinen, vpj.
Ulla Katajavuori, siht.
Jarkko Jokinen
Kirsti Laatunen
Mauno Saarinen

Perussuomalaiset

Sari Sikkilä, pj.
Ville-Petteri Erola, vpj.
Arja Simola, siht.
Jari Kaitaranta
Jani Markkanen
Jouni Räsänen

Sitoutumaton Orimattila / Liike Nyt Orimattila

Juha Hirvonen, pj.
Susanna Särkinen, vpj.

Vihreät Venla Avelin, pj., siht.
Esa Heinonen, vpj.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen tehtävänä on johtaa kaupungin hallintoa, valmistella kaupunginvaltuuston käsittelemät asiat ja huolehtia valtuuston päätösten toimeenpanosta. Hallituksen tehtävänä on lisäksi valvoa kaupungin etua ja tehdä sen puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet, jollei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

Toimintakertomusvuonna kaupunginhallitukseen kuului 9 jäsentä. Lisäksi kokouksissa ovat läsnä kaupunginvaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja ja sihteerinä talous- ja hallintojohtaja.

Kaupunginhallituksen kokoonpano:

Puheenjohtaja	Aimo Ryytänen, Kok.
I varapuheenjohtaja	Tero Nieminen, Kesk.
II varapuheenjohtaja	Tuula Koivunen, SDP

Muut jäsenet:

Kok. + KD	Ida Jokinen Pertti Laaksonen
Keskusta	Sirkka-Liisa Papinaho
Perussuomalaiset	Ville-Petteri Erola Jari Kaitaranta
Vihreät	Venla Avelin

Kaupunginhallitus kokoontui kertomusvuonna 26 kertaa ja käsitteli 515 asiaa.

Yhteistoimintaelin

Yhteistoimintaelin koostuu paikallisten henkilöstöjärjestöjen edustajista sekä työnantajaa edustavista luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista. Yhteistoimintaelin kokoontui vuonna 2020 kuusi kertaa.

Työsuojelutoimikunta

Työsuojelutoimikunta kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa.

Aluejohtokunnat

Aluejohtokuntien tehtävistä on säädetty hallintosäännön luku 3:n 5 §:ssä. Johtokuntia on neljä: keskusta, itäinen, läntinen ja pohjoinen. Keskustan aluejohtokunnassa on kymmenen jäsentä, muissa kuusi. Toimintakertomusvuonna itäinen, keskusta ja pohjoinen aluejohtokunta kokoontuivat kukin neljä kertaa ja läntinen aluejohtokunta kolme kertaa.

Tilinpäätöksen vastuuhenkilöt tulosalueittain		
Tulosalue	Vastuuhenkilö	
1 Käyttötalous	Virkanimike	Viranhaltija
Kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja konsernihallinnon toimiala		
10100 Valtuusto	Kaupunginjohtaja	Osmo Pieski
13110 Päätöksenteko ja yhteistoiminta	Kaupunginjohtaja	Osmo Pieski
13130 Hallinto- ja tukipalvelut	Talous- ja hallintojohtaja	Päivi Suikkanen
13150 Hyvinvointi- ja työllisyyspalvelut	Hyvinvointipäällikkö	Kristiina Hämäläinen
13160 Ateria- ja puhtauspalvelut	Ruokapalvelupäällikkö	Elina Lempiäinen
13170 Maaseututoimi	Maaseututoimen johtaja	Minna Leminen
13180 Sosiaali- ja terveystoiminta	Hyvinvointipäällikkö	Kristiina Hämäläinen
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta		
40410 Sivistystoimen hallinto	Sivistystoimenjohtaja	Timo Ahvo
40420 Opetuspalvelut	"	"
40440 Aikuiskoulutus	"	"
40460 Kirjasto- ja kulttuuritoimi	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja	Kirsi Lähde / Minna Sirnö
40470 Liikunta- ja nuorisotoimi	Liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja	Teija Savolainen / Sanna Nurminen
40320 Lasten päivähoidon palvelut	Varhaiskasvatusjohtaja	Miia Kemppi / Karoliina Purola
Elinvoima ja tekninen valiokunta		
51510 Elinvoima- ja maankäytön palvelut	Tekninen johtaja	Seppo Määttä / Annukka Huisko-Moilanen
51530 Yhdyskuntatekniikka	Tekninen johtaja	Seppo Määttä / Annukka Huisko-Moilanen

51540 Tilapalvelu	Toimitilajohtaja	Jussi Törrönen
52560 Lupa- ja valvontapalvelut	Johtava rakennustarkastaja	Timo Tarkkala
51500 Vesilaitos	Vesilaitoksen johtaja	Mikko Paajanen

2 Investoinnit	Virkanimike	Viranhaltija
13 KAUPUNGINHALLITUS		
13910 Maa- ja vesialueet	Kaupunginjohtaja	Osmo Pieski
13912 Rakennukset	Toimitilajohtaja	Jussi Törrönen
13914 Koneet ja kalusto	Kaupunginjohtaja	Osmo Pieski
40 Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta		
40942 Rakennukset	Toimitilajohtaja	Jussi Törrönen
40946 Kiinteät rakenteet ja laitteet	Sivistystoimenjohtaja	Timo Ahvo
40944 Koneet ja kalusto	Sivistystoimenjohtaja	Timo Ahvo
51 Elinvoima- ja tekninen valiokunta		
51952 Rakennukset	Toimitilajohtaja	Jussi Törrönen
51955 Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tekninen johtaja	Seppo Määttä / Annukka Huisko-Moilanen
51957 Koneet ja kalusto	Tekninen johtaja	Seppo Määttä / Annukka Huisko-Moilanen
- Erillishankkeet	Tekninen johtaja	Seppo Määttä / Annukka Huisko-Moilanen

3 Tulos- ja rahoituslaskelman meno- ja tulolajit	Virkanimike	Viranhaltija
Tuloslaskelma	Talous- ja hallintojohtaja	Päivi Suikkanen
Verotulot		
Valtionosuudet		
Korkotulot		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut		
Muut rahoituskulut		
Suunnitelmapoistot		
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Poistoeron lisäys / vähennys		
Investointivarausten lisäys / vähennys		
Pakollisten varausten lisäys / vähennys		
Rahastojen lisäys / vähennys		
Rahoituslaskelma	Talous- ja hallintojohtaja	Päivi Suikkanen
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Pakollisten varausten lisäys / vähennys		
Antolainojen lisäys / vähennys		
Pitkäaik. saamisten lisäys / vähennys		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys / vähennys		

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kansantalous

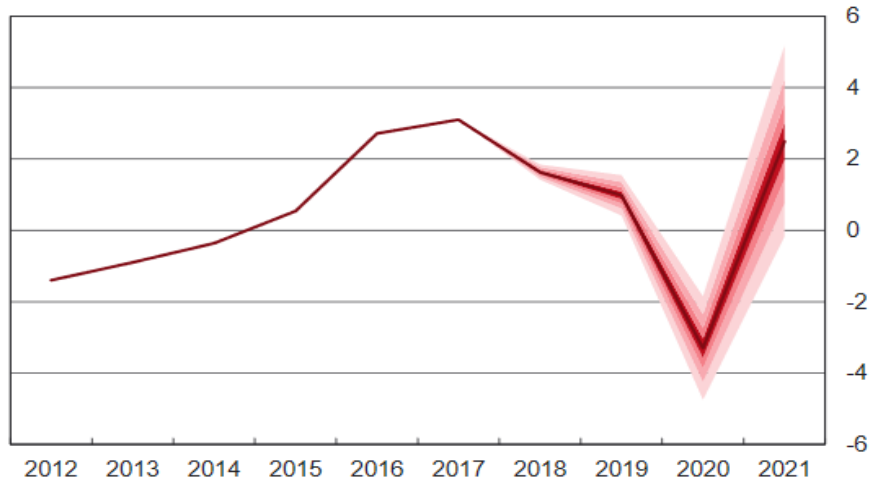
	2019, mrd €	2018	2019	2020*	2021*	2022*	2023*
BKT markkinahintaan (muutos %)	241	1,5	1,1	-3,3	2,5	2,0	1,4
Tavaroiden ja palveluiden tuonti (muutos %)	96	5,4	3,3	-7,5	4,5	3,8	2,0
Tavaroiden ja palveluiden vienti (muutos %)	97	1,7	7,7	-10,4	5,0	4,6	2,2
Kulutus, yksityinen (muutos %)	126	1,8	0,8	-3,9	3,8	2,5	1,8
Kulutus, julkinen (muutos %)	55	1,6	1,1	1,4	3,1	-0,7	-0,7
Työttömyysaste, %		7,4	6,7	7,8	8,0	7,6	7,2
Ansiotasoindeksi (muutos %)		1,7	2,1	1,7	2,5	2,0	2,0
Veroaste, suhteessa BKT:een, %		42,4	42,2	41,7	42,4	42,0	41,7

Covid-19 pandemia on ollut vuoden 2020 talouden kulkua määrittävä keskeinen ajuri. Maailmantalouden odotetaan toipuvan pandemian aiheuttamasta syvästä taantumasta vuoden 2021 kuluessa. Kiinan talous on jo lähes palautunut. Euroopan maiden talous on uudelleen supistunut pandemian toisen aallon vaikutuksesta. Myös Yhdysvaltojen talous kärsii pandemian toisesta aallosta. Voimakkaat rajoitustoimet eri maissa tekevät palveluiden kysynnän kasvusta epävarmaa, mutta tavaroiden kulutus pysyy vahvana. Rokotteiden saatavuus ja viruksen varianttien leviäminen tekevät ennustamisesta haasteellista.

Suomeen pandemia rantautui helmikuun 2020 lopulla. Epidemian uudelleen kiihtyminen ja sen hillitsemiseksi käyttöön otetut rajoitteet vuoden toisella puoliskolla pysäyttivät talouden elpymisen, joka pääsi jo alkamaan kesällä ja alkusyksystä. Epidemia on ollut poikkeuksellista aikaa myös taloudessa. Valtio on kannatellut yrityksiä, pyrkinyt edistämään työllisyyttä ja tukenut kuntia mittavilla toimilla. Julkisen talouden rahoitusepätasapaino on poikkeuksellisen suuri ja julkinen velka kasvanut ennätysellisiin lukuihin. Lisäksi julkisen talouden menot kasvavat jatkuvasti tuloja nopeammin väestön ikääntymisen seurauksena. Velan ja vastuiden kasvu on julkisen talouden hoidolle riski.

Kuluttajien luottamus ja talouden toimintakyky pysyvät heikkoina, kunnes pandemia saadaan hallintaan rokotilla ja jollakin muulla tavalla. Tautitapausten ja sairaanhoidon tarpeen lisääntyminen heikentää talouskasvua merkittävästi.

Pandemian vaikutus bruttokansantuotteen kehitykseen on ollut voimakasta.

Bruttokansantuotteen muutos

Bruttokansantuotteen odotetaan kääntyvän kasvuun vuoden 2021 aikana. Yksityisen kulutuksen ennakoitaan kasvavan 3,8 prosenttia vuonna 2021. Yksityisen kulutuksen rakenne on vuonna 2020 muuttunut siten, että aikaisemmin palveluihin käytetyt varat on kohdennettu kestokulutustavaroihin ja ruokaan.

Palveluiden kulutus supistuu uudelleen vuonna 2021 epidemian toisen aallon vaikutuksesta, mutta tavaroiden kulutus pysyy edelleen vahvana. Yksityisten investointien arvioidaan kasvavan heikosti vielä vuoden 2021 epidemian aiheuttaman epävarmuuden vuoksi. Asuntoinvestointien määrän ennustetaan palautuvan lähelle pitkän aikavälin keskiarvoa vasta vuosina 2022 – 2023.

Julkisten kulutusmenojen kasvu on jäämässä vuoden 2020 osalta ennakoitua pienemmäksi. Vuonna 2021 julkisten kulutusmenojen arvioidaan kiihtyvän, koska covid-19 aiheuttaa edelleen merkittäviä kulueriä julkiseen talouteen mm. testausten ja väestön rokottamisen vuoksi. Julkisten kulutusmenojen kasvun arvioidaan jatkuvan edelleen vuosina 2022 – 2025, mutta kulutuksen määrä tulee supistumaan, kun epidemian aiheuttamat kertaluonteiset kuluerät jäävät pois.

Julkiset investoinnit ovat olleet viime vuosina korkealla tasolla (yli 4 prosenttia suhteessa BKT:n). Vuonna 2020 ne ovat edelleen kasvaneet maan hallituksen käynnistämien elvytystoimien ja hallitusohjelman mukaisten toimenpiteiden vuoksi. Paikallishallinnon investoinneissa kasvua on tullut sote-rakentamisen ja kuntainfraan kohdentuvan rakentamisen vaikutuksesta. Julkisten investointien kasvu pysähtyy vuonna 2021 ja kääntyy ennusteiden mukaan laskuun vuonna 2022.

Suomen tavaravienti on keskittynyt harvempiin tuotteisiin kuin monessa Euroopan maassa. Suurten yritysten merkitys Suomen viennille on vähentynyt, ja viennin kasvu oli vuosina 2008 – 2018 voimakasta pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Palveluviennin merkitys on ollut kasvava. Covid-19 on iskenyt voimakkaasti etenkin palveluvientiin, ja se supistuu edelleen vuoden 2021 alkupuolella. Kasvua odotetaan vasta vuoden 2021 lopulle varsinkin matkailu- ja kuljetuspalveluiden osalta.

Tuonnin volyyymi on supistunut vuonna 2020 arviolta 7,5 prosenttia. Tuonti on supistunut vientiä vähemmän. Tuontiin on vaikuttanut Suomen suhteellisen hyvä tautitilanne sekä kotimaisen kulutuksen nopea toipuminen. Tuontiin vaikuttaa myös viennin tilanne, koska vientiyritykset tarvitsevat mm. muualta tuotuja komponentteja. Investointien hidas kasvu vaikuttaa osaltaan tuontiin hillitsevästi.

Rajoitustoimet vähentävät erityisesti palvelujen kysyntää ja tarjontaa. Tämä vaikuttaa työllisyyteen, ja työttömyysaste kasvaa vielä vuonna 2021. Työttömyyden ennakoitaan kääntyvän laskuun vuosina 2022 – 2023, kun talous toipuu epidemian vaikutuksista ja rajoitustoimista.

Kotitalouksien säästämisasteen ennakoitaan pysyvän positiivisena, ja kulutus on käytettävissä olevia tuloja vähäisempää.

Julkisen talouden menojen ja tulojen välinen epätasapaino on kasvanut jyrkästi vuonna 2020. Vuoden 2020 aikana on päätetty useista tukitoimista. Osa näistä siirtyi käytettäväksi vuodelle 2021. Epidemiatilanne on vähentänyt julkisten palvelujen käyttöä, mikä on myös pienentänyt menojen kasvua. Terveystaloudessa ei-kiireellisen hoidon lykkääminen on aiheuttanut palvelu- ja hoitovelkaa, joka lisää menopainetta epidemian helpotettua.

Paikallishallinnon rahoitusaseman arvioidaan paranevan huomattavasti ennätyksellisen heikkoon vuoteen 2019 verrattuna. Tähän ovat vaikuttaneet valtion tukitoimet sekä verotuksen odotettua paremmat kertymät. Verokertymien vaikutuksesta verotuksen jako-osuuden oikaisu on vielä parantanut kuntien tilikauden tulosta. Kertaluontoiset covid-19 tuet eivät kuitenkaan ratkaise paikallishallinnon pitkän aikavälin rakenteellista tulojen ja menojen epätasapainoa, joka aiheutuu väestön ikääntymisen tuomista sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvusta sekä työkäisten määrän vähentymisestä.

Korot ovat edelleen pysyneet poikkeuksellisen alhaisella tasolla. Tammikuun alussa lainojen viitekorkona yleisesti käytetty 12 kuukauden euribor oli -0,253 prosenttia ja joulukuussa -0,497 prosenttia. Kolmen kuukauden euribor oli tammikuussa -0,391 prosenttia ja joulukuussa -0,538 prosenttia. Kuukauden euribor oli tammikuussa -0,457 prosenttia ja joulukuussa -0,561 prosenttia. Korkojen vaihtelu jäi siis 1 – 12 kuukauden korkosidonnaisuuk- sissa suhteellisen vähäiseksi (-0,104 prosentista -0,244 prosenttiin).

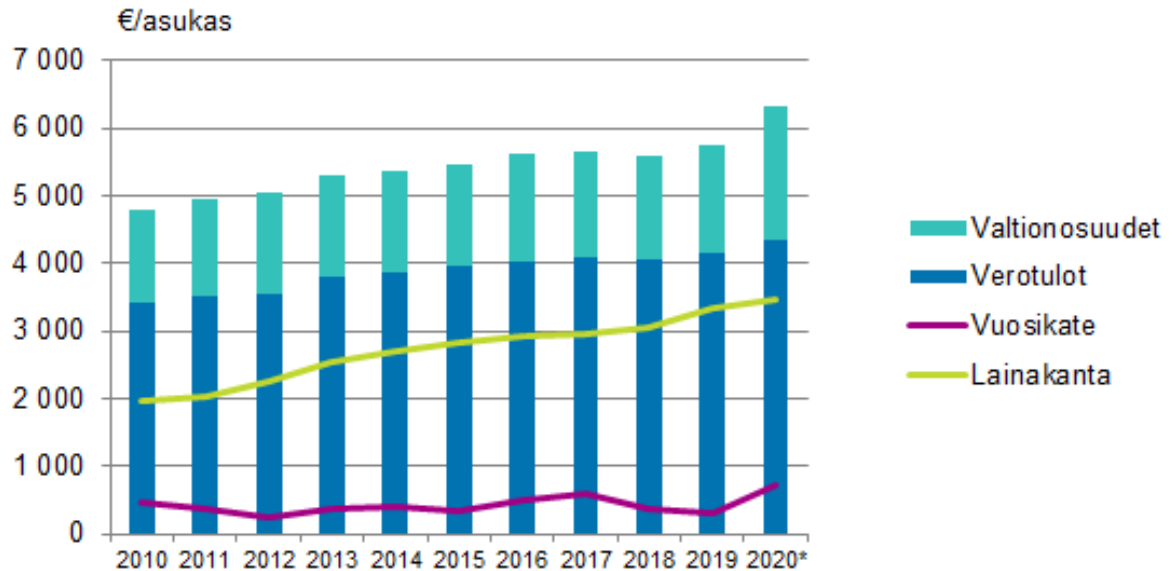
Lähteet:

Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, Talvi 2020
Suomen Pankki: Euribor-korot kuukausittain

Kuntatalous

Tilastokeskuksen helmikuussa 2021 julkistaman Kuntatalous neljännesvuosittain –tilaston tilinpäätösarviotietojen mukaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate kasvoi 2,2 miljardia euroa vuonna 2020 verrattuna edellisen vuoden tilinpäätöksiin. Kehityksen taustalla on valtion- osuuksien ja verotulojen voimakas kasvu. Tilastoon on kerätty tilinpäätösarviotietoja Man- ner-Suomen 294 kunnalta ja 130 kuntayhtymältä.

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta 2010–2020*

Vuoden 2020 tilinpäätösarvotietojen mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut olivat 1,7 prosenttia edellisestä vuodesta suuremmat, ja niitä oli yhteensä 38,5 miljardia euroa. Ulkoiset toimintatuotot vähenivät 3,8 prosenttia. Toimintatuotot olivat 6,9 miljardia euroa. Toimintakate oli -31,3 miljardia, ja siinä oli heikennystä 3,1 miljardia edelliseen vuoteen verrattuna.

Manner-Suomen kuntien verotulot olivat tilinpäätösarvioiden mukaan yhteensä 23,8 miljardia euroa vuonna 2020. Niissä on kasvua 4,0 prosenttia vuoteen 2018 nähden. Valtionosuuksia kunnat saivat 11 miljardia euroa, jossa on 27,2 prosentin kasvu edellisvuoteen. Verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli 6 336 euroa/asukas. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate yli kaksinkertaistui vuodesta 2019, ja se oli 4 miljardia euroa. Vuosikate on tilinpäätösarvoissa negatiivinen ainoastaan kahdella kunnalla. Vuonna 2019 vuosikate oli negatiivinen 65 kunnalla. Alijäämäisen tuloksen teki ennakoarvioiden mukaan 27 kuntaa.

Tilinpäätösarvioiden perusteella kuntien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2020 lopussa 19,1 miljardia euroa. Asukasta kohti lainaa oli 3 478 euroa. Lainakanta kasvoi vuoden takaisesta määrästä 3,8 prosenttia. Kuntien investointimenot olivat 4,2 miljardia euroa, jossa on kasvua 4,6 prosenttia edellisen vuoden toteutuneisiin investointimenoihin nähden. Kunnat investoivat keskeisesti erittäin epävarmaa vuotta ennätyksellisen paljon.

Toiminnan ja investointien rahavirta vahvistui vuoden 2019 heikosta lukemasta, mutta jäi edelleen negatiiviseksi n. 0,5 miljardia euroa. Kuntien kassavarat kasvoivat, joten velanoton lisäyksestä osa kompensoituu sillä.

Kuntayhtymien toimintakate oli 0,7 miljardia euroa. Tilikauden tulos heikkeni ollen -0,1 miljardia euroa. Lainakanta oli tilinpäätösarvioiden mukaan 5,5 miljardia euroa, joka on 17,5 prosenttia suurempi kuin vuoden 2019 lopussa. Investointimenot kuntayhtymissä kasvoivat 6,3 prosenttia ja olivat 1,4 miljardia euroa. Kuntayhtymien investoinneissa näkyy edelleen sairaalarakentamisen suuret investoinnit.

Kuntaliiton asiantuntijoiden mukaan kuntatalous näyttää vahvistuneen tasaisesti koronan vaikutuksista huolimatta kaikissa kokoluokan kunnissa sekä myös alueellisesti. Euromääräisesti suurimmat tulokset tekivät isot kaupungit, mutta asukasmäärään suhteutettuna parhaimmat ja heikoimmat tulokset tekivät pienet kunnat. Kuntayhtymien talous heikkeni, mutta ei siinä määrin kuin odotettiin. Eniten taloudellinen tulos heikkeni sairaanhoitopiireissä ja HSL:ssä.

Kuntatalouden hyvän tuloksen myötä vuoden 2021 alku voidaan keskittyä taloudellisesti vahvemmalta pohjalta kuntalaisten testaamiseen, rokottamiseen ja yleensäkin koronasta selviytymiseen ja sen vaikutusten korjaamiseen. Vuoden 2020 talousluvut ovat kertaluonteiset ja todennäköistä on, että pitkällä aikavälillä korona heikentää julkista taloutta. Työtä resurssien suuntaamiseksi palvelutarpeen mukaisesti tulee edelleen määrätietoisesti jatkaa.

Päijät-Häme

Päijät-Hämeen väkiluku väheni 381 asukkaalla vuonna 2020. Ainoa kasvukunta oli Lahti (216 asukasta), jonka kasvu tulee maahanmuuton seurauksena. Muissa Päijät-Hämeen kunnissa asukasluku pieneni. Suurimmat negatiiviset muutokset olivat Heinolassa (159 asukasta), Hollolassa (148 asukasta) ja Orimattilassa (122 asukasta).

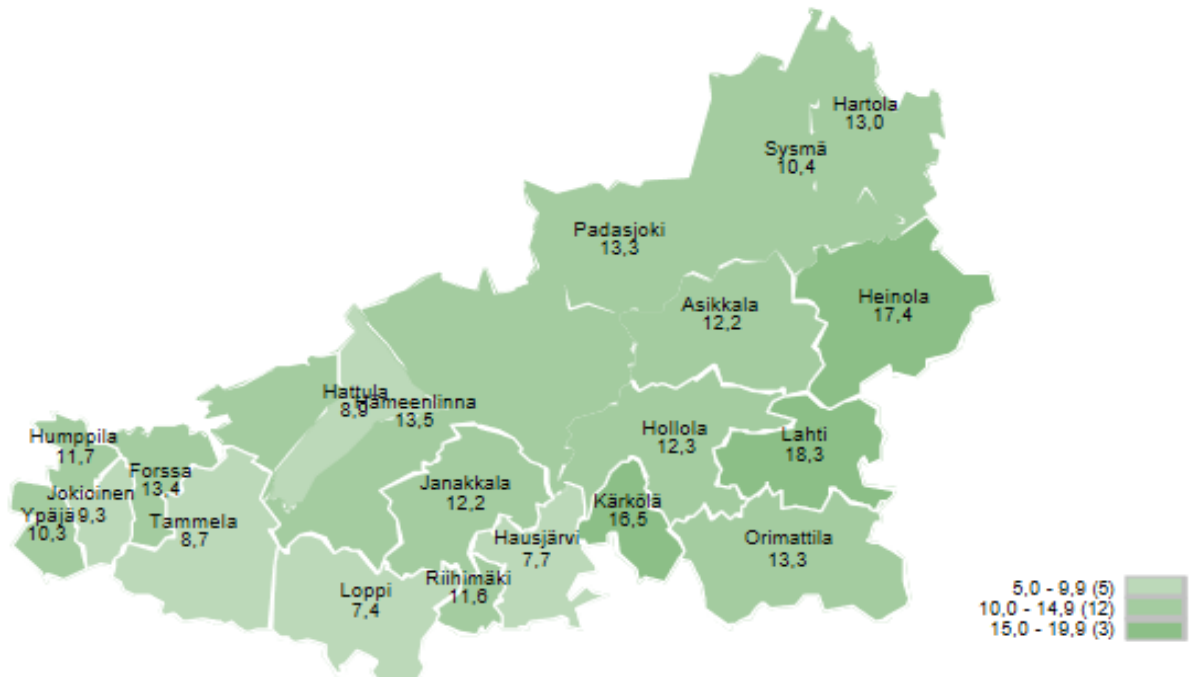
Tilinpäätösarvioiden mukaan Päijät-Hämeen kuntien yhteenlaskettu vuosikate asukasta kohti oli 817 euroa, kun se koko maassa oli 727 euroa. Verorahoitus (verotulot + valtionosuudet) asukasta kohti olivat 6 372 euroa (koko maa 6 336 euroa). Vuosikate oli 199 prosenttia poistoista, kun koko maan arvo on 171 prosenttia. Tilikauden tulos on Päijät-Hämeessä 451 euroa/asukas, kun se koko maassa on 315 euro/asukas. Näiden tunnuslukujen osalta Päijät-Hämeen kehitys seuraa koko maan kehitystä, ja kehitys on joiltain osin ollut koko maan kehitystä parempaa. Päijät-Hämeen lainakanta asukasta kohti on 5 570 euroa, joka selvästi maakuntien suurin. Koko maan keskiarvo on 3 478 euroa/asukas.

Hämeen ELY-keskuksen kuntien alueella työttömien työnhakijoiden määrä oli joulukuun lopussa 24 455, joista 4 367 oli kokoaikaisesti lomautettuja. Työttömien työnhakijoiden määrä on 6 086 enemmän (33,1 %) kuin vuotta aiemmin. Kasvusta 2 878 tuli lomautettujen määrästä. Nuoria alle 25-vuotiaita oli joulukuun lopussa työttömänä 3 083, mikä on 601 enemmän (24,2 %) kuin vuoden 2019 päättyessä. Pitkäaikaistyöttömiä oli 2 373 enemmän (53 %) kuin vuotta aiemmin.

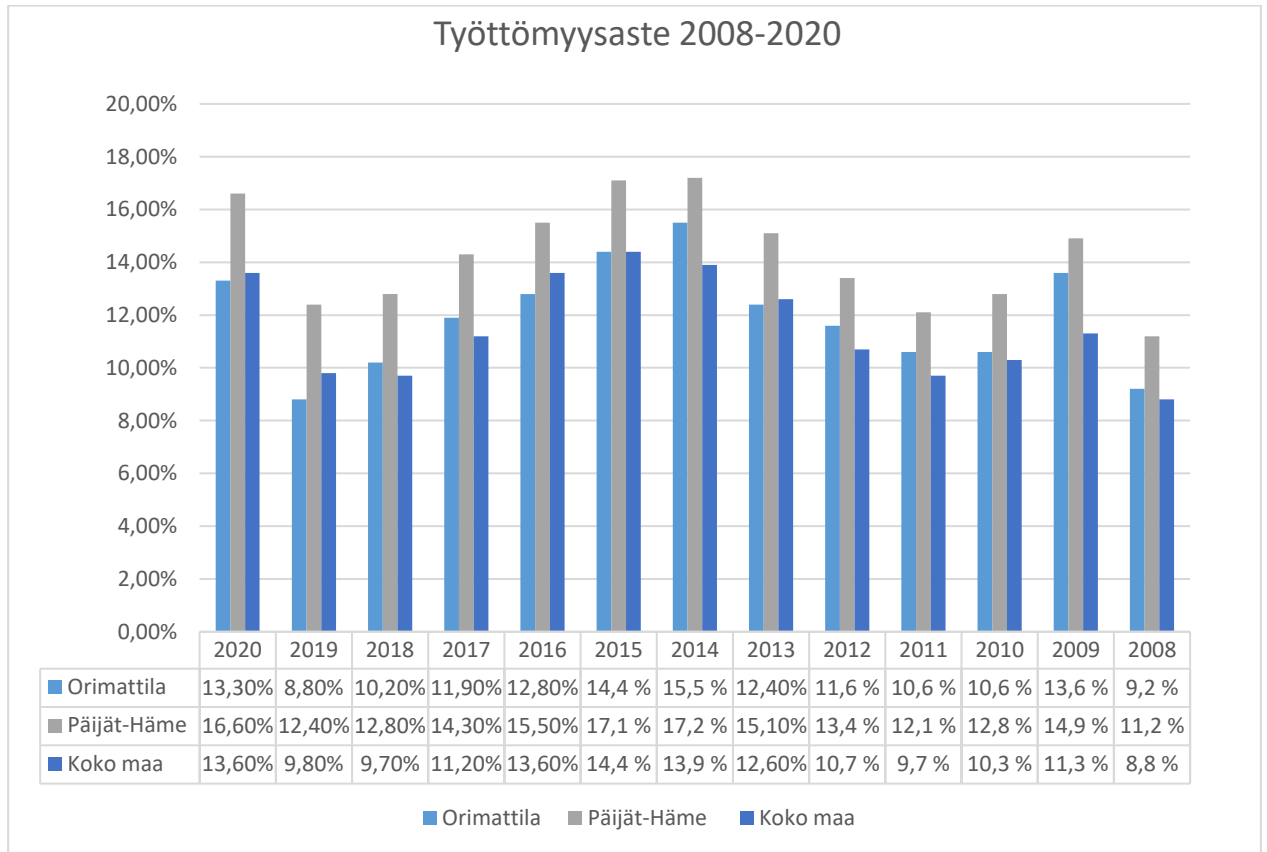
Päijät-Hämeessä työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi edellisvuoden joulukuuhun verrattuna kaikissa muissa kunnissa paitsi Sysmässä. Suhteellisesti eniten työttömien määrä kasvoi Orimattilassa (51 %) ja Hollolassa (43 %). Työttömyysaste nousi kaikissa kunnissa; eniten Lahdessa (4,7 prosenttiyksikköä) ja Orimattilassa (4,5 prosenttiyksikköä) vuoden

2019 lopun tilanteeseen verrattuna. Koko maakunnassa työttömien osuus työvoimasta nousi 16,6 prosenttiin, ja oli 4,2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Päijät-Hämeen kunnista työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuussa 2020 korkein Lahdessa (18,3 %), Heinolassa (17,4 %) Kärkölässä (16,5 %). Matalin osuus oli Sysmässä (10,4 %) ja Asikkalassa (12,2 %). Orimattilassa työttömiä työnhakijoita työvoimasta oli 13,3 prosenttia.

Rakennetyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys ovat Päijät-Hämeessä monia muita alueita haastavammat. Pitkäaikaistyöttömien määrä laski vielä alkuvuonna 2020, jolloin määrä koko maan tasolla oli jo käänntynyt kasvuun. Pitkäaikaistyöttömyys lähti Päijät-Hämeessä kasvuun toukokuussa. Myös ikääntyneiden osuus työttömistä on Päijät-Hämeessä maan keskiarvoa korkeampi. Vuonna 2021 alkaa työllisyyden kuntakoikeilu, jossa ovat mukana Lahti, Hollola, Orimattila, Asikkala ja Kärkölä. Kuntakoikeiluun kohdentuu odotuksia työttömyyden laskuun saamisesta.

Ulkomaan kansalaisten työttömyys on kantaväestöä korkeampaa. Maahanmuuttajien asema työmarkkinoilla paranee, kun maassa on oltu pidempään, kielitaito paranee ja ko-touttamistoimet onnistuvat.

Koko Hämeen alueella on työvoiman saatavuudessa ongelmia samoin kuin vuotta aiem-minkin erityisesti teollisuudessa ja rakentamisessa sekä terveys-, sosiaali- ja opetusalalla. Päijät-Hämeessä työvoiman saantiongelmia on erityisesti teollisuuden ja rakentamisen alalla. Päijät-Hämeen alueella on havaittavissa vaikeuksia työvoiman saatavuudessa 44 ammattinimikkeen kohdalla. Työvoiman saatavuusongelmien taustalla on usein työnhaki-jan riittämätön koulutus, vähäinen työkokemus tai erityisosaamisen puute.

Maakunnan vahvuutena voidaan pitää hyvää logistista sijaintia sekä hyviä kulkuyhteyksiä pääkaupunkiseudulle. Työssäkäyntimahdollisuudet pääkaupunkiseudulle lisäävät alueen

vetovoimaa asuinpaikkana. Väestömäärän kasvu on kuitenkin jäänyt edelleen negatiiviseksi.

Alueen tilanne on monella aluetalouden mittarilla arvioituna haastava. Työttömyysaste on maakuntien korkeimpia ja Lahden työttömyysaste korkealla suurten kaupunkien vertailussa. Painetta aluetalouteen tuo alueen väestön maan keskiarvoa korkeampi keski-ikä. Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä on koko maan tasoa korkeampi ja alle 15-vuotiaiden matalampi. Taloudellinen huoltosuhde on matala.

Vähäinen yliopisto- ja korkeakoulutuspaikkojen määrä näkyy Päijät-Hämeessä matalana koulutustasona, matalana verotulokertymänä ja matalana tulotasona. Lahteen saatu Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto on koko maakunnalle mahdollisuus kasvuun, elinkeinoelämän kehittymiseen sekä koulutustason nostoon.

Maakunnan vahvoja aloja ovat vilja-, elintarvike- ja juomateollisuuden alat sekä puutuote-, muovi ja teknologiateollisuuden alat. Kiertotalous kehittyy, ja teema on vahvasti esillä Lahden 2021 ympäristökaupunkivalintaan liittyen. Valinta on merkittävä alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Suomessa ei ole ollut aikaisemmin Euroopan ympäristökaupunkia.

Korona-pandemia on vaikuttanut yritysten toimintaan. Matkustusrajoitukset ovat aiheuttaneet ongelmia suurimmalle osalle vientiyrityksistä. Lyhyellä aikavälillä korona on vaikuttanut eniten hyvinvointi-, viihde-, ja tapahtumapalveluihin sekä elämystuotantoon. Maakunnalliset kehittämishankkeet ovat keskittyneet kasvun hakemiseen kansainvälisiltä markkinoilta. Kotimaan kasvanut kysyntä ei ole täysin korvannut kansainvälisten turistien puuttamista. Yritystoiminnassa on tapahtunut toiminnan lopettamista (mm. Scania autokoritehdas), mutta myös kasvua ja investointeja (mm. Pharmacare Nova Oy, Wipak Oy, Osuuskauppa Hämeenmaa, Vierumäen Suomen Urheiluopisto).

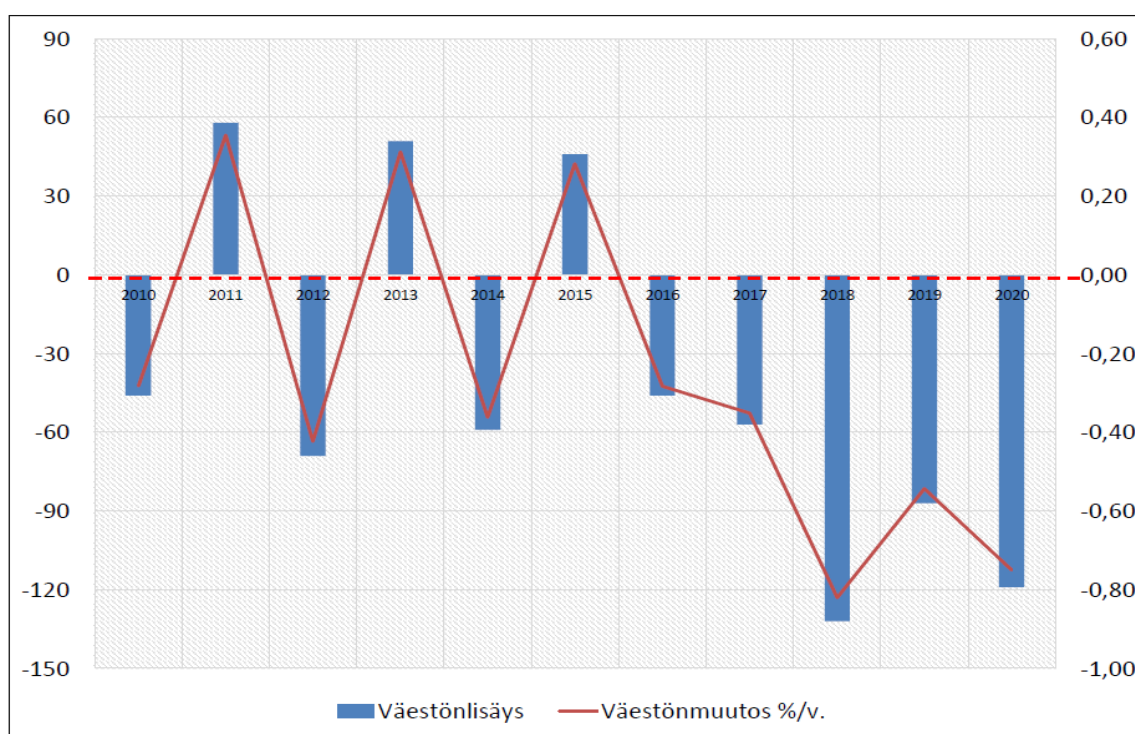
Päijät-Hämeen kasvu rakentuu oikoradan ja Lahden moottoritien varteen, mutta myös uudistuvan valtatie 12 poikittaisväylän yhteyteen. Valtatie 12:n uusi linjaus tuli käyttöön vuoden 2020 lopulla. Uusi tielinjaus mahdollistaa laajan työpaikkarakentamisen Nostavan alueelle. Esimerkkinä Orimattilasta on myös Hennan pohjoispuolella Tuuliharjan liikenneaseman liittymäalueen kehittäminen yritystoimintoihin. Alueen yleiskaava mahdollistaa alueen kehittämisen. Pitkällä aikavälillä on mahdollista, että Mäntsälän ja Lahden väliin muodostuu uusi merkittävä työpaikka-alue.

1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa 2020

Väestö

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Orimattilan asukasmäärä on vuoden vaihteessa ollut 15 881 asukasta eli 122 asukasta vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vuosi on ollut väestökehityksen kannalta toiseksi heikoin vuosien 2010 – 2020 aikana. Väestön neljännesvuositilaston mukaan muuttotappio on pääosin muodostunut kolmannen vuosineljänneksen aikana.

Väestölisäys ja –muutos vuosina 2010 -2020

Orimattilan väestöllinen kilpailukyky heikkeni kaikilla väestökehityksen osatekijöillä vuonna 2020 suhteessa aiempaan kehitykseen (2015 – 2019). Väestön vähenemisen taustalla olivat kasvaneet muuttotappiot maan sisäisestä muuttoliikkeestä sekä syntyneiden ja kuolleiden välisen negatiivisen erotuksen kasvaminen. Muuttotappio lähes kaksinkertaistui viiden edeltävän vuoden keskiarvoon verrattuna.

Lähde: Tilastokeskus, Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI

Työllisyys

Alkuvuoden työttömyysaste oli 8,8 prosenttia. Korona-pandemian myötä kuitenkin lähes kaikki työllistämistoimet pysähtyivät. Yrityksiin edelleen sijoittamista ei toteutunut vuonna 2020 ollenkaan, koska yrityksillä oli omaakin henkilöstöä lomautettuna. Nuorten kesätyöllistämisen tuki toteutui tavoitteiden mukaan ja myös 4H-yrittäjiä oli edellisvuoden tapaan. Myös Orimattila-lisää käytettiin,

mutta sen käyttö jäi 67 prosenttiin tavoitellusta. Palkkatukimäärärahoja jäi käyttämättä, koska valitsevan tilanteen kannalta työllistämistä ei voitu tehdä normaalissa laajuudessa. Velvoitetyöllistettäviä ei myöskään tullut syyskaudella työvoimahallinnon väliaikaissäännösten vaikutuksesta.

Vuoden lopussa Orimattilan työttömyysaste oli 13,3 prosenttia, Lahden seudun 16,7 prosenttia ja koko Päijät-Hämeen 16,6 prosenttia.

Kaikki työttömät työnhakijat

KUNTA	12/2020	11/20	12/19	muutos 11/20		muutos 12/19	
Asikkala	406	370	305	36	10 %	101	33 %
Hollola	1 319	1 163	920	156	13 %	399	43 %
Kärkölä	336	313	303	23	7 %	33	11 %
Lahti	10 267	9 286	7 640	981	11 %	2 627	34 %
Orimattila	978	867	649	111	13 %	329	51 %
Padasjoki	149	135	115	14	10 %	34	30 %
Lahden seutu	13 455	12 134	9 932	1 321	11 %	3 523	35 %
Hartola	142	132	136	10	8 %	6	4 %
Heinola	1 378	1 279	1 181	99	8 %	197	17 %
Sysmä	143	132	146	11	8 %	-3	-2 %
Heinolan seutu	1 663	1 543	1 463	120	8 %	200	14 %
PÄIJÄT-HÄME	15 118	13 677	11 395	1 441	11 %	3 723	33 %

Alle 25-vuotiaat työnhakijat

KUNTA	12/2020	11/20	12/19	muutos 11/20		muutos 12/19	
Asikkala	23	18	26	5	28 %	-3	-12 %
Hollola	125	111	99	14	13 %	26	26 %
Kärkölä	38	33	34	5	15 %	4	12 %
Lahti	1 413	1 156	1 140	257	22 %	273	24 %
Orimattila	100	83	60	17	20 %	40	67 %
Padasjoki	7	6	8	1	17 %	-1	-13 %
Lahden seutu	1 706	1 407	1 367	299	21 %	339	25 %
Hartola	11	6	7	5	83 %	4	57 %
Heinola	149	135	163	14	10 %	-14	-9 %
Sysmä	10	10	11	0	0 %	-1	-9 %
Heinolan seutu	170	151	181	19	13 %	-11	-6 %
PÄIJÄT-HÄME	1 876	1 558	1 548	318	20 %	328	21 %

Toiminta

Korona-pandemia vaikutti koko organisaatioon. Kaupungin valmiustyöryhmä aloitti maaliskuussa työskentelynsä. Suhteellisen nopealla tahdilla ne siirtyivät etätöihin, joilla se töiden kannalta oli mahdollista. Etäyhteydet saatiin pääosin kevään kuluessa kuntoon. Koulut siirtyivät etäopetukseen ja ateriapalvelut hoitivat kouluaterioita noutoperiaatteella.

Harrastusryhmät eivät kokoontuneet keväällä ja uimahalli, kirjasto ja taidemuseo ja nuorisotilat olivat suljettuina. Vanhuksille järjestettiin kauppapalvelua maaliskuusta kesäkuun loppuun.

Kokoukset pidettiin lähes koko vuoden teams-etäyhteydellä. Valtuuston kokoukset striimattiin verkkoon. Kokonaisuutena toteutettiin lyhyellä aikataululla kohtuullinen digiloikka.

Työllisyyden kuntakokeilun valmistelua tehtiin koko syyskauden. Kokeilun aloitus siirtyi vuoden 2021 maaliskuulle.

Strategian toteuttamista jatkettiin siltä osin kuin se pandemia-olosuhteissa oli mahdollista. Sekä ulkoinen että sisäinen viestintä tehostuivat pandemian vaikutuksesta.

Tietohallinto ulkoistettiin Tieralle vuoden alusta, ja toiminnan siirtoprojektia Tieran mallin mukaiseksi tehtiin koko vuosi. Varhaiskasvatuksessa toteutui palvelusetelin käyttöönotto elokuun alusta lähtien.

Investointien toteutuksessa vuosi oli vilkas. Sekä talonrakennuksen että yhdyskuntatekniikan alueilla toteutettiin isoja investointeja. Talonrakennuksessa Myllylän koulun peruskorjausta jatkettiin ja uimahallin sekä paloaseman rakentaminen aloitettiin. Yhteiskoulun suunnittelua tehtiin uudisrakennusvaihtoehdon pohjalta. Yhteiskoulu muutti väistötiloihin syyslukukauden alusta lukien. Näiden lisäksi tilapalvelulla oli useita pienempiä kohteita toteutettavana. Yhdyskuntatekniikassa valmistui Kankaanmäen – Helsingintien liikennejärjestelyjen urakka sekä Käkeläntien peruskorjaus. Pennan teollisuusalueelle tehtiin esirakennettu teollisuustontti.

Talous

Vuoden 2020 talousarvio laadittiin 12 330 euroa ylijäämäiseksi. Vuosikate 4,49 milj. euroa kattoi talousarviossa arvioidut 4,5 milj. euron poistot 99,7 prosenttisesti. Talousarviossa varauduttiin 18,8 milj. euron investointeihin sekä 20 milj. euron lainan nostoon (2 milj. lyhytaikaista). Muutetun talousarvion tilikauden alijäämä oli 189 330 euroa ja vuosikate 5,39 milj. euroa.

Vuosi 2020 on talouden toteutumisen arvioinnin kannalta erittäin haasteellinen. Korona-pandemian vaikutukset näyttivät keväällä siltä, että tilikauden tulos tulee olemaan 4 milj. alijäämäinen. Ylimääräisiä valtionosuuksia saatiin kuitenkin 4,1 milj. – viimeiset vielä joulukuun maksatuksessa. Lisäksi verotuksen vuoden 2019 muutokset tasaantuivat vuonna 2020 verovuoden 2019 verotuksen valmistuttua, ja myös verotus toteutui huomattavasti odotettua paremmin.

Vuosien 2018 ja 2019 alijäämäisten tilinpäätösten jälkeen kaupunginvaltuusto hyväksyi 8.6.2020 talouden sopeuttamisohjelman. Tähän ohjelmaan sisältyi sekä palveluverkkoon että henkilöstöön kohdistuvia vaikutuksia. Palveluverkon osalta sivistystoimi aloitti valmistelut Luhtikylän koulun lakkauttamiseksi. Henkilöstösäästöinä toteutettiin neljän päivän lomautukset koko henkilöstölle lukuun ottamatta varhaiskasvatuksen ja vesilaitoksen operatiivista henkilöstöä.

Toimintatuotot

Myyntituotot toteutuivat lähes alkuperäisen talousarvion mukaisina. Euromääräisesti suurin poikkeama tuli ateriamaksujen vähenemisestä, joka aiheutui siitä, että Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä lopetti tukiaterioiden ostamisen. Hyvinvointikuntayhtymä päätti keväällä hankkia ne palvelusetelituottajilta.

Maksutuottojen toteutuma jäi 253 teur alle alkuperäisen talousarvion, mutta ylitti 22 teur muutetun talousarvion. Korona-pandemia vaikutti varsinkin päivähoito- ja harrastustoiminnan (uimahalli, kuntosali) maksutuottojen kertymään negatiivisesti.

Tukien ja avustusten toteutuma alitti alkuperäisen talousarvion 57 teur, mutta ylitti muutetun talousarvion 153 teur. Työllistämistuki jäi 53 teur alle arvion, mutta muut tuet ja avustukset valtiolta ylittivät 242 teur. Ylitys aiheutui joukkoliikenteen arvioitua suuremmasta valtionrahoituksesta, johon on sisältynyt korona-tukea sekä projektirahoituksista, joita ei ole budjetoitu.

Muut toimintatuotot ylittivät 126 teur alkuperäisen talousarvion. Muiden toimintatuottojen ryhmässä rakennusten vuokratuotot jäivät 160 teur alle arvioidun, mutta pysyvien vastaavien myyntivoitot ylittivät arvioidun 250 teur. Maa-alueiden myyntivoittoa kertyi 350 teur, vaikka talousarvioon oli arvioitu vain 100 teur.

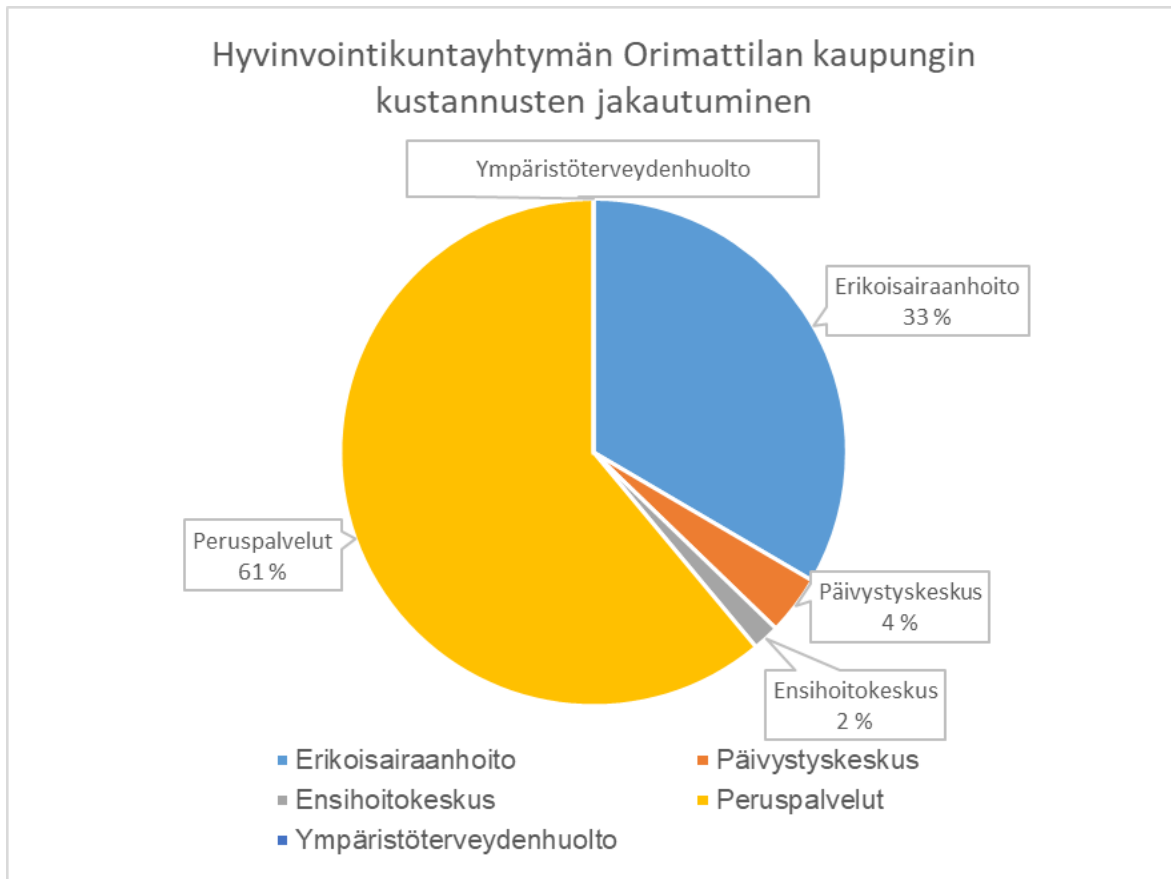
Toimintakulut

Henkilöstökulut jäivät 1,9 milj. alle arvioidun. Tähän on monia syitä. Projektirahoitusten siirtyminen vuodelle 2021 säästi myös niiden toteuttamiseen tarvittavat henkilöstökulut. Sijaiskustannuksissa saavutettiin 168 teur säästö, työllistettävien palkoissa 143 teur säästö ja muissa palkoissa 60 teur säästö. Lisäksi tuotannolliset lomautukset toivat säästöjä. Nämä kaikki aiheutuivat koronan vaikutuksista. Taloudellisin perustein tehdyillä lomautuksilla saatiin 129 teur säästö vakinaisten palkkauskustannuksissa. Vapautuvien tehtävien täyttäminen on viivästynyt ja toimialat ovat selvinneet olemassa olevilla resursseilla. Tämä on osin myös tehostanut toimintaa. Palkkamäärärahat ovat toteutuneeseen työmarkkinaratkaisuun nähden olleet hieman yläkanttiin arvioituja. Normaalina toimintavuotena tämä olisi antanut liikkumavaraa sijaisten palkkaamiseen. Kokouspalkkioissa jäi säästöä 19 teur ja henkilöstömenoja vähentävät sairausvakuutuskorvaukset ylittivät 82 teur. Sairausvakuutuskorvauksissa on kuuden prosentin kasvu edelliseen vuoteen, mutta tapaturmavakuutuskorvauksia on saatu arvioitua vähemmän.

Palveluiden ostot toteutuivat lähes alkuperäisen talousarvion mukaisesti ja alittivat muutetun talousarvion 510 teur. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä pysyi haasteellisesta vuodesta huolimatta hyvin talousarviossaan (Orimattilan maksuosuusarvio 53,4 milj.) ja suurin osa jäsenkunnista sai maksuosuuspalautusta. Orimattilan kaupungin kustannukset toteutuivat 99,9 prosenttisesti. Covid19 – pandemia vaikutti keväällä yhtymän palveluiden saatavuuteen erikoissairaanhoidon poliklinikoilla, leikkaustoiminnassa, suun terveydenhuollossa, kuntoutuksessa, vammaisten työ- ja päivätoiminnassa, asumispalveluissa sekä vammaisten päivätoiminnassa. Myös neuvola-, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon käynnit vähenivät merkittävästi. Hoitovelkaa on syksyn aikana kiritty kiinni, mutta kaikilta osin ei asetettuihin tavoitteisiin päästy.

Hyvinvointikuntayhtymän eri toimialojen kustannukset ovat toteutuivat seuraavasti:

Erikoisairaanhoido	17 730 638
Päivystyskeskus	2 006 306
Ensihoitokeskus	904 965
Peruspalvelut	32 388 574
Ympäristöterv.huolto	319 873
YHTEENSÄ	53 350 356

Suurimpia alituksia alkuperäiseen talousarvioon nähden palvelujen ostoissa tuli kiinteistöjen ylläpidossa ja huollossa (209 teur), matkustus- ja kuljetuspalveluissa (255 teur), asiantuntijapalveluiden ostossa (232 teur) ja työterveyspalveluissa (70 teur). Näistä matkustus- ja kuljetuspalveluiden ja työterveyshuollon vähäisempi käyttö aiheutuu suoraan epidemian vaikutuksesta. Suurimmat ylitykset palveluiden ostoissa on tullut rakentamisen ja alueiden rakentamispalveluista (361 teur), muissa yhteistoimintaosuuksissa (328 teur) ja henkilökunnan virkistyspalveluissa (100 teur). Muiden yhteistoiminta osuuksien kasvu aiheutuu joukkoliikenteen uudesta maksuosuusjaosta, ja henkilökuntaan kohdentuva budjetoimaton kuluvaraus on kaupunginhallituksen 22.2.2021 tekemän päätöksen mukainen varaus liikunta- ja kulttuurietuuteen.

Aineet, tavarat ja tarvikkeet ovat toteutuneet 240 teur alle alkuperäisen talousarvion. Kuluryhmässä elintarvikkeet ovat alittaneet arvion (183 teur) ja oppikirjat (101 teur). Suurin ylitys on rakennusmateriaalin kohdalla (103 teur).

Avustusten toteutuma on 264 teur arvion alle. Lasten kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuki ovat toteutuneet 891 alle arvioidun, mutta tästä katetaan 653 teur yksityisen hoidon kuntalisän ja päivähoidon palvelusetelin kustannukset 653 teur, joille ei ole ollut määrärahaa. Työmarkkinatuen kuntasuus on toteutunut (1,2 milj.) lähes arvion mukaisesti.

Muut toimintakulut ovat ylittäneet alkuperäisen talousarvion 760 teur ja muutetun talousarvion 175 teur. Muutostalousarviolla on otettu huomioon yhteiskoulun väistötilojen vuokrauskustannuksia (588 teur) syyslukukauden osalta. Käyttöomaisuuden myyntitappiota kertyi 114 teur, joka aiheutui pääosin vanhojen hammashoitolarakennusten myynnistä.

Verotulot toteutuivat kokonaisuutena 1,57 milj. euroa yli arvioidun. Tuloveron osuudessa vaikutti vuoden 2019 alusta tullut verokorttiuudistus. Tämän johdosta vuoden 2019 verotulot putosivat, mutta verovuoden 2019 maksuunpanotilityksessä vaikutus oikeni ja myös jako-osuuksien oikaisu tuotti joulukuussa tilitettyjen verojen osalta positiivisen yllätyksen. Yhteisöverokertymä ylitti arvion. Tähän vaikutti korona-tukena päätetty kuntajako-osuuden 10 prosenttiyksikön korotus. Kiinteistöverokertymä jäi arvioidun alapuolelle 558 teur.

Valtionosuuksien toteutuma 39,3 milj. on 4,6 milj. euroa alkuperäistä arviota parempi. Toteutumaan vaikutti olennaisesti valtion kertaluonteiset korona-tukierät, joita peruspalvelujen valtionosuuteen kohdentui 4,1 milj. euroa sekä sen lisäksi verotulojen lykkäyksiä 270 teur.

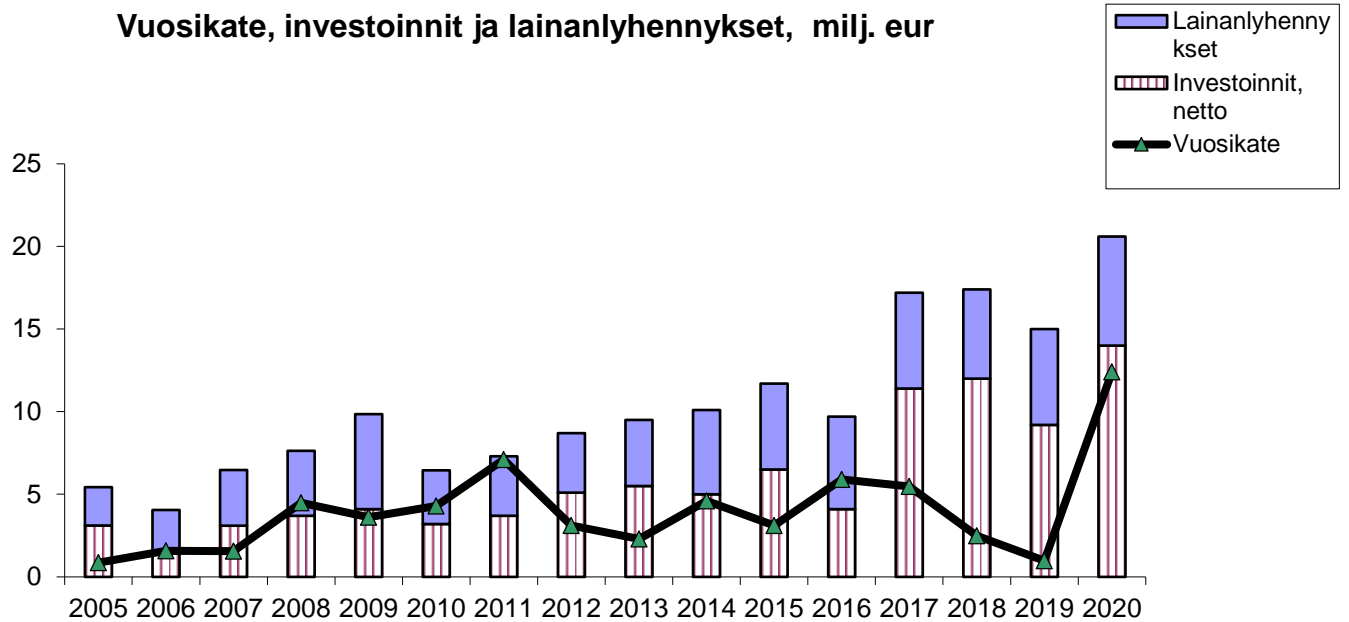
Rahoitustuottojen ja -kulojen osalta tuotoissa vaikutti Orimattilan Lämpö Oy:n kertaluonteinen osinko, joka maksettiin vuonna 2019 toteutuneen maakaasuliiketoimintakaupan seurauksena. Kokotaso on ollut poikkeuksellisen alhainen, mikä on vaikuttanut korkokulujen arvioitua pienempään kertymään, vaikka velkamäärä on kasvanut (lisäys 9,4 milj.).

Vuosikatteen toteutuma 12,44 milj. on 7,9 milj. euroa parempi kuin alkuperäisessä talousarviossa (4,49 milj. euroa) ja 7 milj. parempi kuin muutetussa talousarviossa. Poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin 6,14 milj. euroa. Poistojen toteutuma oli 1,6 milj. euroa alkuperäistä talousarviota suurempi ja 543 teur muutettua talousarviota suurempi. Poistosummaan sisältyy olennaisena kerta-poistoeränä yhteiskoulurakennuksen poisto (1,1 milj. euroa) tuotantokäytöstä poistumisen seurauksena. Tilikauden tulokseksi muodostui 6 300 332,78 euroa. Kaupunginhallitus esittää, että tuloksesta muodostetaan 6 milj. investointivaraus; 3 milj. rakenteilla olevaan uimahalliin ja 3 milj. suunnitteilla olevaan yhteiskouluun. Kumpikin investointi on suuruusluokaltaan iso Orimattilan kaupungin investointien mittaluokassa.

Investointimäärärahoista jäi käyttämättä 4,34 milj. alkuperäiseen talousarvioon nähden ja 1,9 milj. muutettuun talousarvioon nähden. Investointituloina kirjattiin keskusurheilukentän ja urheilutalon liikuntapaikan rahoitusosuutta 90 teur sekä pysyvien vastaavien myyntituloja 478 teur.

Pitkäaikaisia lainoja nostettiin 16 milj. euroa vuonna 2020. Tytäryhtiöille ei annettu uusia lainoja. Antolainojen lyhennykset olivat 969 teur. Lainoja lyhennettiin suunnitelman mukaisesti 6,585 milj. euroa. Lainakanta oli vuoden lopussa 58,9 milj. euroa, ja siinä oli lisäystä vuoden 2019 tilanteeseen 9,4 milj. euroa. Lainaa oli asukasta kohti 3 710 euroa vuoden päättyessä.

Vuosikatteella pystyttiin rahoittamaan investoinnit, mutta lainanlyhennyksiin tarvittiin edelleen velkarahoitusta. Hyvästä tuloksesta huolimatta toiminnan ja investointien rahavirta on 1,76 milj. euroa negatiivinen.

Elinkeinotoimintaa edistäviä tutkimus- ja kehittämishankkeita ei vuoden 2020 ole ollut.

1.1.5 Kaupungin henkilöstö

Henkilöstöä oli 31.12.2020 yhteensä 518,3 (henkilötyövuotta), jossa vähennystä edelliseen vuoteen 18 htv. Opetuspalveluissa henkilöstöä oli 230,3 htv ja varhaiskasvatuksessa 150,24 htv. Henkilöstömäärän vähennykseen vaikuttaa varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöönotto sekä atk-yksikön ulkoistaminen. Henkilöstömenot vuonna 2020 olivat 25,1 milj. euroa, mikä on 23 prosenttia toimintakuluista.

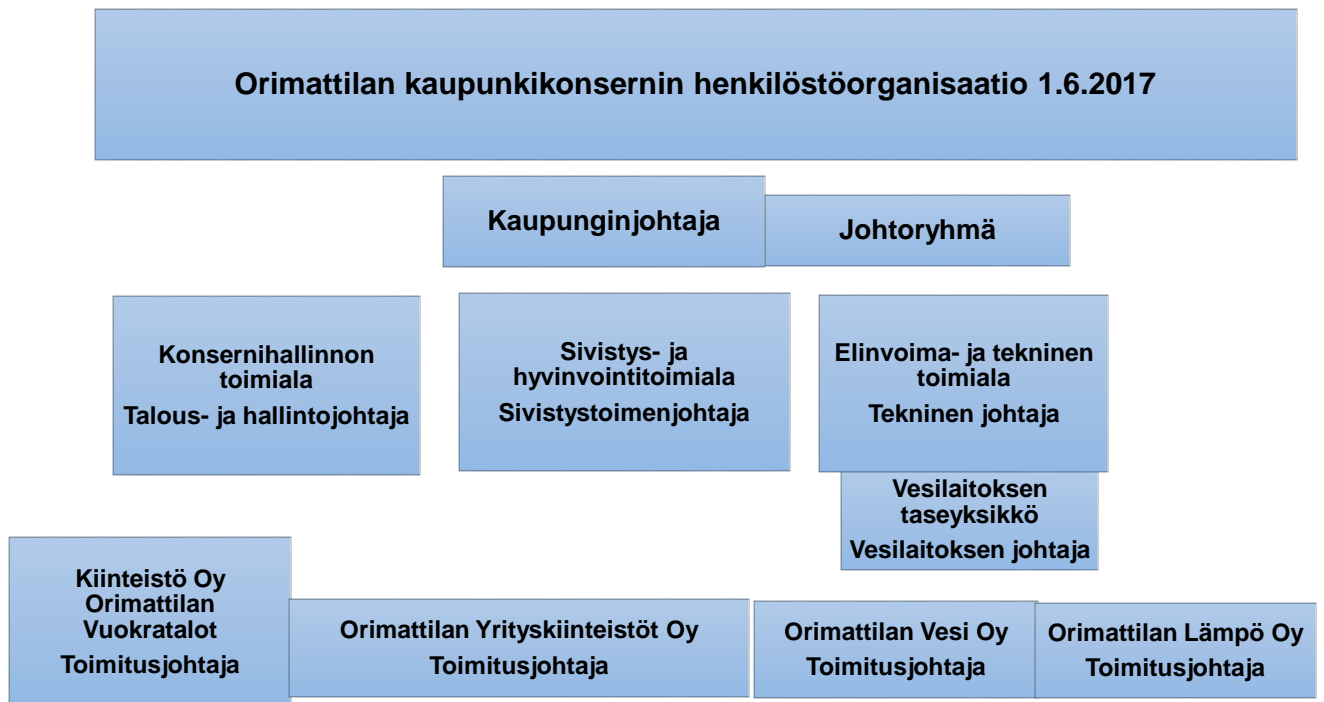
Henkilöstön sairauspoissaolot ovat vähentyneet vuoteen 2019 verrattuna. Työhyvinvointikyselyn valmistelu on aloitettu vuoden 2020 marraskuussa ja toteutus on helmikuussa 2021. Työterveyspalvelut on hankittu Työterveys Wellamolta.

Erillinen henkilöstötilinpäätös on laadittu ja se liitetään tilinpäätökseen.

Henkilöstö palvelukeskuksittain ja talousarviotulosalueittain vuosina 2018 – 2020 (htv)

Toimiala	TP 2020	TA 2020	TP 2019	TP 2018
Hallintopalvelukeskus / Konsernihallinnon toimiala				
Päätöksenteko ja yhteistoiminta	1	1	1	1
Elinkeinotoimi ja projektit	1	1	1,5	1
Hallinto- ja tukipalvelut	8	8	10,6	9,6
Hyvinvointi- ja työllisyyspalvelut	3,92	4,17	4	4,5
Maaseututoimi	2,6	2,6	2,6	2,6
Ateria- ja puhtauspalvelut	56,1	60	62,18	66,4
Yhteensä	72,62	76,77	81,88	85,1
Sivistyspalvelukeskus / Sivistys- ja hyvinvointitoimiala				
Hallinto	6	6	6	6
Peruskoulutus ja lukio	230,3	229	222	229
Kulttuuritoimi	1,5	1,5	1,5	1,5
Kirjasto	8	8	8	8
Liikunta	3	7	6,5	5,5
Nuoriso	6	8,5	12,5	7,5
Varhaiskasvatus	150,24	156,7	160,5	155,5
Yhteensä	405,04	416,7	417	413,0
Tekninen palvelukeskus / Elinvoima- ja tekninen toimiala				
Elinkeino ja maankäyttö	8,9	9,6	10,2	10
Tilapalvelu	13,5	13,8	12,95	13,63
Yhdyskuntatekniikka	3,5	4,65	3,1	2,95
Vesilaitos	10	10	10,2	10,97
Rakennustark. ja ymp. suojelu	4,75	5	3,65	4,3
Yhteensä	40,65	43,05	40,1	41,85
Kaupunki yhteensä	518,32	536,52	538,98	539,95

Henkilöstöorganisaatio

1.1.6 Ympäristöasiat

Vuonna 2020 Orimattilan kaupunki sai oman ilmasto-ohjelman OLAN OMA ILMASTO-OHJELMA 2020-2030. Päättävänä on saavuttaa hiilineutraalisuus vuoteen 2030 mennessä. Ilmasto-ohjelman toteutumista seurataan jatkossa vuosittain CO2 raportin, kunnan energiatehokkuussopimuksen (KETS) toimenpideseurannan ja Orimattilan vuosittaisen tilinpäätöksen kautta.

Meluntorjuntalain ja naapuruussuhdelain mukainen valvonta työllisti vuoden aikana erityisen paljon ympäristönsuojeluviranhaltijoita.

Jätehuollon valvontaa ei voitu toteuttaa suunnitellusti henkilöresurssien niukkuuden takia. Ylijäämämateriaalien hyötykäyttö yksittäisissä maastokohteissa lisäsi lupatarpeen arviointiin liittyvien toimenpiteiden määrää. Roskaamisilmoituksissa tuli esille niin kemikaalijätteitä kuin romuautoja ja purku/rakennusjätteitä.

Normaalin nitraattiasetuksen valvonnan yhteydessä ilmeni tavallista enemmän laiminlyöntejä. Tällä on ollut vaikutusta pinta- ja pohjavesiriskeihin. Hajajätevesien valvonta oli keskitettävä ainoastaan valituskohteisiin olemassa olevine henkilöresurssien puitteissa. Ämmäntöyrään geologinen rakennelututkimus aloitettiin.

Uusiutuvien energiamuotojen käyttö lisääntyi. Maalämmön osalta luokitellut pohjavesialueet asettivat omia haasteita. Aurinkoenergian ja sähköautojen osalta pohdittiin sammutushaasteita tulipalotilanteissa ja sähköautojen latauspisteiden kattavuutta.

Vieraslajitorjuntatehtävissä keskityttiin vain kaupungin omiin alueisiin. Vuoden aikana kaupunki oli mukana useammassa öljyllä pilaantuneen maan (PIMA) selvitys- ja kunnostushankkeessa. Katualueiden ulkopuolella selvitystyön jatkosta päättää Hämeen ELY-keskus.

Koronavuosi lisäsi luonnon virkistysarvoa. Kiinnostus luontopolkuihin kasvoi. Toisaalta korona-vuosi näkyi erilaisten valvontatehtävien lisääntymisessä: Jätteitä poltettiin tai vietiin väärin paikkoihin. Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymisissä oli puutteita. Melu/tärinä/pöly/hulevesi/torjunta-ainehaitoista ilmoitettiin. Ympäristöriskien uhka kasvoi selvästi koronavuoden aiheuttaman taloudellisen ahdingon, psyykkisten ongelmien ja ihmisten yleisen ärtyisyyden myötä. Myös viranomais-ten painostaminen ja maalittaminen lisääntyi.

1.1.7 Muut ei taloudelliset asiat

Lahjonta ja korruptio eivät ole hyväksyttäviä. Ihmisoikeusasioissa toimitaan lainsäädännön mukaisesti. Kaupunki on tehnyt sopimuksen 20 kiintiöpakolaisen vastaanottamisesta vuosittain. Vuonna 2020 vastaanotettiin 10 kiintiöpakolaista.

1.1.8 Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2021 talousarvio on liikkumavaraltaan vuoden 2020 talousarvion kaltainen. Siihen ei sisälly henkilöstön lomautuksia muutoin kuin tuotannollisista syistä. Palveluverkon muutoksena oli sisällytetty Luhtikylän koulun toiminnan lakkauttaminen, mikä ei valtuuston 15.3.2021 tekemällä päätöksellä toteudu. Länsi-Orimattilan päiväkodin tilojen osalta investointisuunnitelmassa on alustava arvio sekä varhaiskasvatuksen budjetissa palkkausmäärärahat.

Alkuperäisen talousarvion mukainen tilikauden tulos on 21 018 euroa ylijäämäinen. Vuoden 2020 talousarvion toteutuma oli hyvin poikkeava. Menojen ja tulojen epäsuhta oikeni, mutta koska on kysymys kertaluonteisista tukieristä, muutos ei ole pysyvä.

Verotuloarvio vuodelle 2021 on noin 300 teur vuoden 2020 toteutumaa pienempi, mutta edelleen leviävä Korona-epidemia vaikuttaa negatiivisesti myös verotulokertymiin sekä tuloverotuksen että yhteisöverotuksen osalta. Yritysten toimintaedellytyksiä heikentävät rajoitustoimet, eikä vuoden 2020 koronavaikutuksiakaan ole vielä päästy korjaamaan.

Työttömyysaste on laskenut Orimattilassa vuodesta 2015 lähtien. Vuoden 2020 loppupuolella tilanne heikkeni huomattavasti eikä tukitoimia työttömyyden vähentämiseen ole päästy toteuttamaan. Maaliskuussa alkavalla työllisyyden kuntakokeilulla on haasteellinen alku edessään. Työmarkkinatukimaksut ovat kasvaneet tasaisesti.

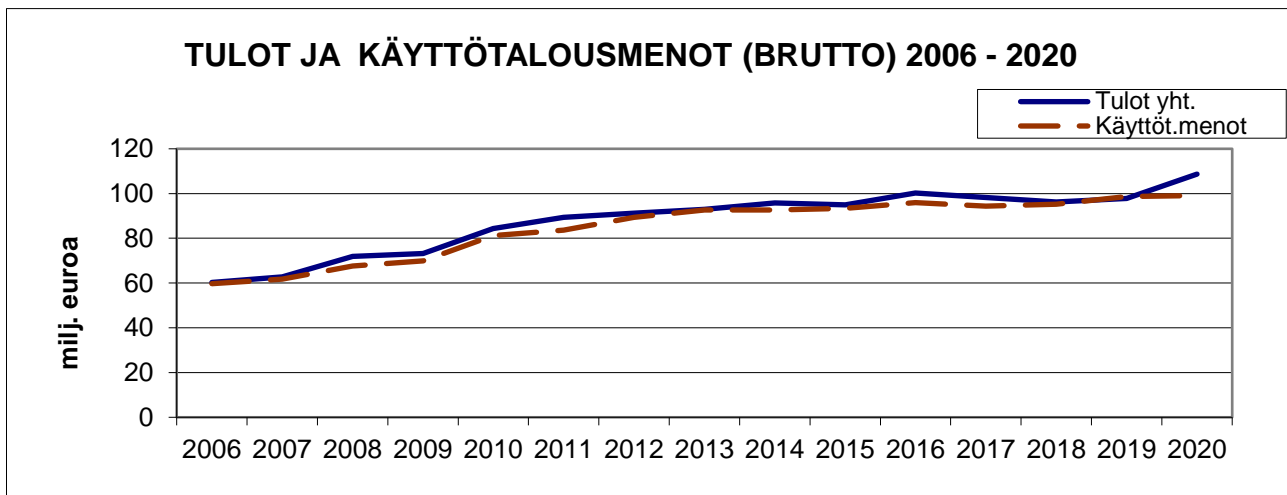
Yhteiskoulun väistöilakustannukset tulevat rasittamaan taloutta vuoteen 2024 asti ja investointitaso pysyy korkeana, mikä lisää lainanottoa. Vuoden 2020 hyvä tulos ja tehtävät investointivaraukset helpottavat talouden tasapainottamista uimahallin ja yhteiskoulun poistojen osalta. Talouden tasapainon kannalta positiivista on myös se, että yhteiskoulun tase-arvo on poistettu, joten se ei rasita enää tulosta. Vuodelle 2022 ajoittuvat purkukustannukset. Uimahallin toteuttaminen etenee tehtyjen suunnitelmien mukaan, ja vanhan uimahallin tasearvo poistuu suunnitellusti, ellei rakennus poistu tuotantokäytöstä suunniteltua aikaisemmin.

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä on tehnyt laajoja sopeuttamistoimia. Väestön ikääntymisen aiheuttama palvelutarpeen kasvu aiheuttavat asetuille tavoitteille haasteita. Korona-epidemia nostaa kustannuksia korona-testausten ja väestön rokottamisen vuoksi. Eri toimialoille kertynyttä korona-velkaa maksetaan vielä pitkään.

Asukasluku on vähentynyt edelleen ja vuoden 2020 aikana vähennys oli suhteellisen suuri. Muuttovoitto ei riittänyt kattamaan luonnollista väestön vähenemää (kuolleisuus on syntyvyyttä suurempaa).

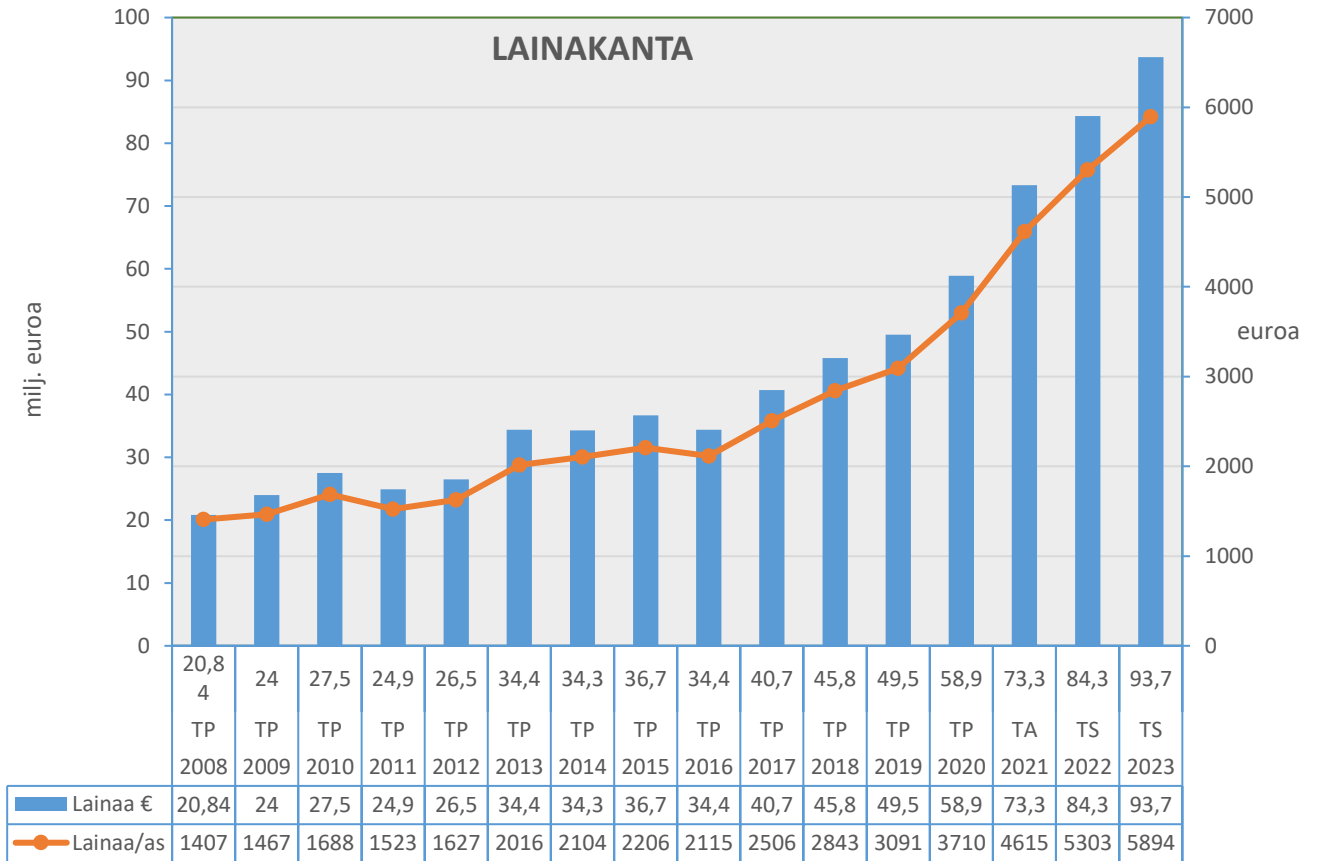
Valtionosuudet toteutuvat vuonna 2021 saatujen valtionosuuspäätösten mukaan talousarviossa arvioidun (36,1 milj.) mukaisesti. Oppilasmäärien muutokset vaikuttavat opetustoimen valtionosuuksiin vielä tilastointipäivien lukumäärien mukaisesti. Valtionosuuksien määrä on kuitenkin 3,2 milj. vuoden 2020 toteutumaa pienempi.

Kaupungin talouden hoidon periaatteiden keskeisenä periaatteena on pitää menojen ja tulojen kehitys samalla kasvu-uralla. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä menot kasvoivat edellisvuodesta 0,46 prosenttia. Verorahoitus ja toimintatuotot kasvoivat 11,1 prosenttia. Vuoden 2021 veroperusteita muutettiin siten, että tuloveroprosentti määrättiin 21,5 prosenttiin (nousua 0,5 prosenttiyksikköä).

Toistaiseksi tasapainottamista on helpottanut poikkeuksellisen matala korkotasoa. Korkokulut ovat pysyneet maltillisina lainamäärän noususta huolimatta. Raskas investointiohjelma lisää velanottamisen tarvetta. Velkaantumista tulee hillitä.

Mikäli sote-uudistus toteutuu suunnitellusti vuonna 2023, sote-kustannukset poistuvat, mutta myös verotuloista ja valtionosuuksista poistuu huomattava osa. Poistot ja velat jäävät, ellei omaisuuden vastikkeellista siirtoa tapahdu. Talouden tasapainottamisen keinot vähenevät, mutta vaikeimmin ennakoitavat sote-kustannukset siirtyvät pois.

Lainojen kehitystiedot perustuvat vuosien 2021 – 2023 taloussuunnitelman investointeihin ja oletuksena on käytetty, että asukasmäärä ei vähene enää vuoden 2020 määrästä.

Taksoja ja maksuja tarkistetaan vuosittain vastaamaan seudullista tasoa, tuottavuutta lisätään ja omistajaohjaukseen kiinnitetään huomiota. Seudullista yhteistyötä hyödynnetään siltä osin kuin se koetaan toiminnallisesti järkeväksi ja kustannustehokkaaksi ratkaisuksi. Suunnitelmalliseen kaavoitukseen, tonttitarjontaan ja markkinointiin tulee kiinnittää huomiota. Ne tuovat onnistuessaan lisää työpaikkoja ja asukkaita, mikä vaikuttaa positiivisesti kaupungin tulokertymään ja lisää osaltaan pitovoimaa myös nykyisten kuntalaisten osalta.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kaupunginvaltuusto käsitteli sisäisen valvonnan ohjeet 9.3.2015. Hallintosäännössä on määritelty vastuut sisäisen valvonnan osalta.

Riskit on jaoteltu rahoitusriskeihin, toiminnallisiin riskeihin sekä vahinkoriskeihin.

Rahoitusriskit

Koska matala korkotaso on jatkunut jo pitkään, vaihtuvakorkoisten lainojen korkotason muutos muodostuu riskiksi siinä vaiheessa, kun korkotaso lähtee nousemaan. Kaupungilla ei ole varsinaisia johdannaisia (lukuun ottamatta yksittäisten lainojen kiinteän koron mekaniikkaa katto/lattia –määrityksellä), mutta koronvaihteluun on suojauduttu ottamalla kiinteäkorkoisia lainoja. Kiinteäkorkoisten osuus oli vuoden vaihteessa 89 prosenttia koko lainasalkusta, jonka lisäksi 1,3 prosenttia lainoista oli pitkiin viitekorkoihin sidottuja.

Maailmanlaajuisesti vaikuttava Korona-pandemia aiheuttaa laaja-alaisia vaikutuksia myös rahamarkkinoilla ja sitä kautta voi muodostaa rahoituksen saatavuuteen ja hintaan riskin.

Korkea investointitaso muodostaa rahoituksellisen riskin, jos menot eivät pysy kurissa ja tulorahoitus ei kehity riittävällä tavalla. Vuosien 2018 ja 2019 tulosten kohdalla oli nähtävissä, että talousarvio tulisi laatia selkeästi ylijäämäiseksi, koska esim. erikoissairaanhoidon kustannukset vaihtelevat vuosittain. Vuoden 2020 tilinpäätöksen tulos oli poikkeuksellisen hyvä. Tulokseen vaikuttivat olennaisesti koronapandemian vaikutukset, valtion tukitoimet sekä verovuoden 2019 verokorttimuutoksen vaikutus. Vuoden 2020 kohdalla on todettava, että maailmanlaajuinen tartuntatauti-epidemia on vaikuttanut hyvin laaja-laisesti toimintaan ja talouteen.

Myös odottamattomat menot voivat muodostaa rahoituksen riittävyyden kannalta riskin. Isojen urakoiden valmistelussa tai sopimusten laadinnassa tapahtuva virhe tai jokin ulkoinen tekijä voi aiheuttaa riskin kustannusten kasvusta. Hankkeiden viivästyminen vaikuttaa myös kokonaisuutena kustannustasoon (esim. pidentynyt väistötilojen käyttö tai vuokratuottojen vähentyminen). Käyttöomaisuuden osalta riskiä kasvattaa tuotantokäyttöajan muutokset, jolloin aiheutuu purkukustannuksia ja kiinteistöjen arvojen alaskirjauksia arvioitua aikaisemmin.

Toiminnalliset riskit

Hankintaosaamisen puute nähdään edelleen toiminnallisena riskinä. Hankintaosaamisen koulutukseen on kiinnitetty huomiota, mutta hankinnat ovat erilaisia ja niitä tekevät useat henkilöt, mikä tekee kokonaisuudesta haasteellisen. Henkilöstön vaihtuvuus luo uutta koulutustarvetta jatkuvasti. Koko kaupungin tasolla organisaatio on ohut ja henkilöstön vaihtuminen ja pätevän, osaavan henkilöstön rekrytointivaikeudet aiheuttavat toiminnallista riskiä – avainhenkilöriskit on tunnistettu ja tähän tulee jatkossa varautua mahdollisuuksien mukaan osaamisen laajentamisella ja varahenkilöiden nimeämisellä. Korona epidemia on lisännyt

henkilöstön riittävyden kannalta riskiä. Laajat yhtäaikaiset tartunnat voivat aiheuttaa hallitsemattomia tilanteita henkilöstön poissaolojen vuoksi, jolloin palvelutuotannon hoitaminen velvoitteiden mukaisesti muuttuu haasteelliseksi toteuttaa. Tartuntataudit ovat osoittautuneet todelliseksi riskiksi, johon varautumista tulee vahvistaa.

Tiedon siirtymistä ja säilymistä tietoteknisissä välineissä pidetään riskinä, koska esim. sähkökatkon sattuessa, tietoja ei ole saatavilla. Lisäksi riskinä on tietoturvallisuuden pettäminen, elleivät esim. etäyhteydet ole riittävällä tietoturvan tasolla, jota päivitetään reaaliaikaisesti. Tietojen käsittely ympäristössä, jossa tietosuojaloukkaukset voivat olla mahdollisia, on riski. Myös viranomaistoiminnan digitalisoituminen lisää riskiä siihen, että ohjelmistot eivät toimi oikein. Tietosuojasta voi muodostua riski, ellei asiakirjoja säilytetä ja käsitellä tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Riittävän tiedottamisen puuttuminen ja tiedon väärin ymmärtäminen voi aiheuttaa olennaisen toiminnallisen riskin. Lisäksi lainsäädännön muuttuminen voi aiheuttaa riskin, ellei siitä olla riittävästi tietoisia palveluita tuotettaessa.

Kiinteistöjen korjausvelka aiheuttaa riskiä samoin kuin sisäilmaongelmat. Niitä esiintyy sekä uusissa että vanhoissa rakennuksissa. Vuoden 2020 opetustoimessa, varhaiskasvatuksessa sekä nuorisotoimessa on osin toimittu väistötiloissa.

Ympäristöriskien uhka kasvoi selvästi koronavuoden aiheuttaman tilanteen vuoksi. Viranomaisten painostaminen lisääntyi vuonna 2020.

Vahinkoriskit

Omaisuuksien sekä yleisten velvoitteiden hoidosta voi realisoitua riski vahingonkorvausten muodossa. Tekninen toimiala käsitteli vuonna 2020 kolme vahingonkorvausanomusta. Näihin on varauduttu vakuutuksilla samoin kuin henkilöstön ja tapahtumiin osallistuvien mahdollisten tapaturmien osalta. Hulevesikäsittelystä on mahdollista aiheutua vahingonkorvausvaateita. Riskin todennäköisyys lisääntyy tulvien yhteydessä. Tulvien ja muiden ääri-ilmiöiden aiheuttamat riskit tulevat todennäköisesti kasvamaan ilmaston muuttuessa. Tämän vuoksi toimialat seuraavat aktiivisesti tilanteen kehittymistä ja pyrkivät huomioimaan muuttuneet riskitekijät toiminnassaan. Laitteistojen ja rakennusautomaation toimimattomuus voi aiheuttaa riskitilanteita. Asiakirjojen käsittelyyn on kiinnitettävä huomiota, että asiakkaiden oikeusturva säilyy. Lainsäädännön muuttuessa usein myös valitusprosessit lisääntyvät, kun asiakkaat hakevat uuden lainsäädännön tulkintoja.

Henkilöstön virheellinen toiminta saattaa aiheuttaa vahinkoriskin, joka voi johtaa myös korvausvaateisiin. Tämän riskin todennäköisyys lisääntyy, kun henkilöstön määrä vähenee ja tavoitteet ja tehtävämäärät lisääntyvät

Muut toiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat

Sosiaali- ja terveydenhuollon kasvavat kustannukset muodostavat kuntakenttään riskin palveluiden supistumisesta. Palveluiden keskittyminen keskuskaupunkiin luo riskin lähipalveluiden pysymiseen ja saatavuuteen pienemmillä paikkakunnilla. Pandemia-tapaukset aiheuttavat laaja-alaisen riskin koko yhteiskunnan toimivuudelle, millä on merkittävää vaikutus myös paikallisesti. Väestökehityksestä tulee varsinkin alueellisesti riski, jos huoltosuhte kehitty

siten, että työssäkäyvien suhteellinen osuus vähenee. Palvelurakenteen muutos ja sen vaatimat toimenpiteet tulee tiedostaa riittävän ajoissa.

1.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kaupunginhallitus vastaa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden pohjalta. (KuntaL 14 §, 39 §) Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta omalta osaltaan.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää. Kaupunginhallitus on käsitellyt sisäisen valvonnan ohjeet 9.2.2015 ja kaupunginvaltuusto 9.3.2015. Hallintosääntö on uudistettu alkuvuodesta 2017, ja sitä on päivitetty vuosittain. Viimeisin päivitys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 7.12.2020.

Toimialat ovat laatineet ja käsitelleet selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä omalta osaltaan.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kaupunginhallitus antoi 17.6.2019 § 76 lausunnon Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle toimintatusta valituksesta, joka koski kaupunginvaltuuston 15.4.2019 tekemää päätöstä Vesi-osuuskunta Villihiiden toiminta-alueen vahvistamisesta. Edelleen kaupunginhallitus on antanut samaa valitusta koskevan lisälausunnon kokouksessaan 12.8.2019 Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen jätetyn lisäselvityksen johdosta. Tämän valituksen osalta asia oli vielä vuoden 2020 päättyessä kesken.

Kaupunginhallitus teki päätöksen 29.5.2017 § 212 Heinämaan koulun myynnistä. Päätöksestä on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Kaupunginhallitus antoi valitukseen vastineensa 20.11.2017 § 406. Hämeenlinnan hallinto-oikeus ei 6.2.2019 tekemällään päätöksellä muuttanut kaupunginhallituksen päätöstä. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksestä valitettiin edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Alkuvuodesta 2020 korkein hallinto-oikeus antoi ratkaisun, jonka perusteella kauppa voitiin toteuttaa.

Kaupunginvaltuusto päätti 8.6.2020 § 16 kouluverkkoselvityksestä. Päätöksestä on jätetty kaksi valitusta Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Toinen valituksista kohdentuu lisäksi kaupunginvaltuuston 8.6.2020 päättämään talouden sopeuttamisohjelmaan. Kaupunginhallitus antoi lausunnon valitukseen 2.11.2020.

Kaupunginhallitus on 26.10.2020 käsitellyt oikaisuvaatimuksen kaupunginhallituksen 14.9.2020 tekemästä henkilöstön lomautuspäätöksestä siltä osin kuin se koski opetushenkilöstöä.

Kaupunginhallituksen 12.10.2020 tekemään kahteen hankintapäätökseen haettiin oikaisuja, jotka kaupunginhallitus käsitteli 16.11.2020. Lisäksi kaupunginhallitus on tehnyt 30.3.2020 tekemänsä hankintapäätökseen hankintaoikaisun 9.4.2020.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan toimintaan ei kohdistunut oikaisuvaatimuksia tai valituksia vuonna. Kassojen täsmäytyksissä havaittiin vajauksia, jotka korjautuivat kertomusvuoden aikana.

Elinvoima- ja tekninen valiokunta käsitteli viisi oikaisuvaatimusta (kaksi hankintoja, yksi vahingonkorvausta, yksi poikkeamispäätöstä ja yksi suunnittelutarveratkaisua koskevaa). Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle annettiin lausunto poikkeamisluvasta Tönnön Heikkiläntiellä. Lisäksi valiokunta antoi vastineen markkinaoikeudelle Kärriyaukion hankinnan keskeyttämistä koskevassa asiassa. Elinvoima- ja teknisen valiokunnan Kehräämöntien katurakentamispäätöksestä (20.10.2020) sekä kadunpitoapäätöksestä (8.12.2020) tehtiin valitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Ympäristövaliokunnassa on annettu yhteensä viisi lausuntoa valituksesta. Valitukset ovat koskeneet kantelua, rajariitaa, Kankaanmäen räjäytyksiä, rakennuslupia sekä vapautuksia vesihuoltoon liittymisestä.

Hankintaosaamista on edelleen vahvistettava varsinkin henkilövaihdosten yhteydessä sekä lisättävä tietoisuutta olemassa olevista hankintasopimuksista. Kilpailutukset tulee tehdä koko kaupunkia koskevinä. Edelleen on kiinnitettävä huomiota asioiden vastuulliseen ja huolelliseen valmisteluun. Vuonna 2020 on tehty vaikeita päätöksiä, joka on osaltaan lisännyt valitusten ja oikaisuvaatimusten määrää, joka on edellisvuosia suurempi.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talousarviomäärärahojen seuranta on koronapandemian vuoksi haasteellista. Osin määrärahamuutokset ovat olleet aiheettomia, kun tilanne on muuttunut lyhyellä aikavälillä. Menojen ylitykset ja tulojen alitukset on pääosin käsitelty kertomusvuoden aikana. Koko vuoden tulos toteutui ennätysellisen hyvänä, ja koronan aiheuttamien toiminnan keskeyttämisen vuoksi myös menomäärärahat alittuivat. Tulomäärärahojen alituksia ei kuitenkaan tullut siinä laajuudessa kuin vielä kesällä arvioitiin.

Koko kaupungin tuloksen arvioinnissa tulee muistaa, että tulokseen on vaikuttanut erittäin olennaisesti valtion koronatuot, joita on valtionosuuksien lisäksi yhteisöverotuloissa, joukkoliikenteessä ja kohdennetuissa tukierissä. Toinen olennainen tekijä on ollut vuoden 2019 verokorttiuudistus, joka verovuoden 2019 maksuunpanotilityksen valmistuttua paransi verotuksen kertymää merkittävästi.

Toimialoilla on omat strategiasta johdetut kehittämissuunnitelmat, joista on johdettu valtuustoon nähden sitovat tavoitteet sekä valiokuntatasoiset tavoitteet. Kaikilta osin toiminnallisia tavoitteita ei saavutettu osin koronapandemian vuoksi, koska toimintaa eikä tapahtumia ei rajoitusten vuoksi ollut. Tavoitteiden asettamiseen tulee edelleen kiinnittää huomiota toiminnan kuvaavuuden näkökulmasta.

Taloukskatseja tehtiin kolme. Määrärahasuunnitelman lisäksi niissä on lyhyesti otettu kantaa toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen. Investointikohteiden määrärahoja on seurattu säännöllisesti projektikohtaisesti, kustannuspaikoittain ja kokonaisuutena. Urakoiden

osalta määrärahasurantaan on tehty vielä erikseen urakkatasoisesti maksupostitaulukoiden ja lisätöiden osalta.

Riskienhallinnan järjestäminen

Hallintosäännössä on vastuut sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta. Kaupunginvaltuusto käsitteli Sisäisen valvonnan ohjeet maaliskuussa 2015. Kaupunginhallitus seuraa toiminnan riskejä kaikilla tasoilla. Puheenjohtajapalaverissa käydään linjaavaa keskustelua toimenpiteistä, joita tuodaan tarpeen mukaan kaupunginhallituksen käsittelyyn. Riskienhallinnan dokumentointia on vielä tarpeen konkretisoida, lisätä ja raportoida tiiviimmin. Lisäksi käyttäjävaltuuksia tullaan tarkastamaan siten, että valtuuksia järjestelmiin on annettu vain niille, jotka niitä työtehtäviensä perusteella tarvitsevat. Viestinnän kehittymisen ja tehostumisen myötä ja toisaalta tietosuojavaatimuksen lisääntymisen myötä asianhallintajärjestelmä ei voi toimia tiedonjakamisen kanavana. Ohjeiden noudattamisen valvontaa on myös lisättävä.

Riskit on tunnistettu ja tiedostettu, mutta riskienhallinnan toimintamallin yhteneväinen dokumentointi on vielä kesken. Suurimpina riskeinä tunnistetaan rakennukset sekä henkilöstö- ja tietoturvariskit. Vahinkoriskeihin on varauduttu henkilöstövakuutuksilla, toiminnan vastuuvakuutuksella sekä kiinteistövakuutuksilla. Vakuutusturva käydään vuosittain läpi.

Oikeustapauksissa lakimiespalveluita on hankittu ostopalveluina. Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviä riskejä on käyty ulkoistuksen sopimuskumppanina toimivan Kuntien Tieran kanssa läpi. Tietoturvakoulutuksen hankkiminen koko henkilöstölle siirtyi vuoden 2021 alkupuolelle toteutettavaksi samoin kuin ohjeistusten päivittäminen. Työasemapäivitysten myötä tietoturvan taso on noussut, mutta yleisellä tasolla myös haittaohjelmien määrä on lisääntynyt. Vuonna 2020 voimakkaasti lisääntynyt etätöiden tekeminen lisää tietosuojariskejä, koska työtä tehdään muualla kuin työnantajan osoittamissa tiloissa.

Valmiusjohtoryhmä on kokoontunut säännöllisesti pandemiatilanteen vuoksi maaliskuusta juhannukseen asti ja edelleen syyskaudella. Tilannetta on kartoitettu ja toimenpiteitä linjattu niin toiminnallisten kuin terveydellisten riskien kannalta.

Varhaiskasvatuksessa päivitettiin palo- ja pelastussuunnitelmat kertomusvuoden aikana. Liikuntapalveluilla on vuonna 2019 ajan tasalle päivitetty urheilutalojen turvallisuussuunnitelmat. Sivistystoimen valmiussuunnitelma on myös päivitetty vuonna 2019. Varhaiskasvatustalouksissa yhdessä yksiköiden esimiesten kanssa valvottu sisäisesti yksiköiden toimintaa ja mm. ryhmien mitoituksen riittävyttä säännöllisesti.

Elinvoima- ja teknisen toimialan kehittämissuunnitelmassa yhtenä toimenpiteenä on riskienhallinnan kehittäminen laatimalla riskien hallintaohjeistus. Erityisesti kaupungin taloudellisesti ja toiminnallisesti merkittävälle investointihankkeille tulisi tehdä säännönmukaista riskiarviointia. Riskienhallinnan ohjeistuksen laatiminen on toimialalla vielä kesken.

Orimattilan Vesi Oy vastaa vesihuoltolaitoksen investoinneista niihin liittyvistä riskeistä lukuun ottamatta käyttötaloukselle heijastuvia vaikutuksia. Vanhan verkoston aiheuttamat riskit kuuluvat vesihuoltolaitoksen toimintaan. Riskiä pienennetään verkoston tilaa seuraamalla ja tutkimalla sekä verkoston jatkuvalla saneerauksella.

Vedenhankinnan, viemärlaitoksen ja jätevedenpuhdistamon riskienhallintasuunnitelmat ovat ajan tasalla. Vedenhankinnan riskientarkastelu päivitettiin vuonna 2020 Lahden ja Pasiinan välille rakennetun yhdysvesijohdon käyttöönoton seurauksena. Dokumentit päivitetään lakisääteisesti ja aina kun toimintaympäristössä havaitaan muutoksia. Ympäristövaliokunnan toiminnassa riskienhallinnan järjestäminen edellyttää laaja-alaista viranomaisyhteistyötä.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuksien hankinnassa ja luovutuksessa ei ole tapahtunut menetyksiä vuoden 2020 aikana. Omaisuuksien hankinta ja luovutus perustuvat hallintosäännön määräyksiin, joiden mukaan varsinaiset päätökset on tehty.

Kynnysarvot alittaviin hankintoihin on käytössä Hankinta-Sampo –ohjelma, jolla kilpailutusten dokumentointi paranee. Vuoden 2019 aikana otettiin käyttöön ClouDia-järjestelmä, josta tarjouspyynnöt siirtyvät suoraan HILMA–hankintailmoituskanavaan hankintalain mukaisesti. Hankintaohjeiden päivittäminen ja käsittely tulee saada toteutettua vuoden 2021 aikana. Lisäksi tietoisuutta yhteishankintasopimuksista on lisättävä sekä hankintaosaimista varsinkin henkilövaihdosten yhteydessä.

Riskienhallinnan kannalta keskitetyt hankinnat sekä yhteishankintasopimukset vähentävät riskiä. Kiinteistöt on vakuutettu täysarvovakuutuksella.

Kaupunki on hankkinut maata noin 16,2 ha ja myynyt noin 28,7 ha. Kirjanpidollista myyntivoittoa näistä on kertynyt 338 154,67 euroa ja tappiota 10 849,41 euroa. Kaikissa maanomaisuuden muutoksissa haetaan myös lainvoimaisuutta Maanmittaustoimistolta, jonka yhteydessä vielä ulkopuolinen toimija tarkastaa osaltaan, että maksuissa, päätöksenteossa ja allekirjoituksissa on noudatettu hallintosäännön vaatimuksia.

Orimattilan kunnossapidettävien kaavateiden ja kevyen liikenteen väylien määrä lisääntyi kahdella kilometrillä. Talorakentamisen osalta rakennusalan yhteenlaskettu huoneistoala lisääntyi 304 huonetta. Hammashoitolan rakennukset myytiin kirjanpidollisella tappiolla (104 tuhatta euroa). Kaupungilla ei ollut rakennuksille enää käyttöä, ja myyntipäätös tehtiin tietoisena siitä, että tasearvo oli myyntihintaa korkeampi. Omaisuuksien hankinta perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymään investointiohjelmaan mukaisesti. Rakennuttamisen hankinta- ja hallinnointiohje hyväksyttiin syyskuussa 2020.

Vesilaitos hyödyntää Vesi Oy:n vesihuollon omaisuutta omassa toiminnassaan sekä ylläpitää sitä, mutta Vesi Oy vastaa putkistojen peruskorjauksesta sekä uusien rakentamisesta.

Kaupungin koko omaisuuden korjausvelan määrää tulee seurata, jotta omaisuus pysyy kunnossa. Suurella investointimäärällä on korjausvelkaa vähentävä vaikutus. Lisäksi päätöksenteon tukena tulee olla selkeä kiinteistöstrategia siitä, mitkä ovat säilytettäviä ja mitkä käytöstä poistuvia kohteita.

Sopimustoiminta

Sopimukset on pääosin viety Dynasty-asianhallintaohjelman sopimusosioon, jossa toimii hälytysjärjestelmä sopimusten vanhentuuessa. Toiminnallisesti järjestelmä on hyvä, mutta tietojen oikeellisuuteen ja tietojen järjestelmään viemiseen on syytä kiinnittää huomiota, ettei riskejä pääse syntymään. Sopimusehtojen noudattamiseen ja sopimusten valvontaan tulee kiinnittää huomiota, että palvelu täyttää ne ehdot, mistä sopimusta tehtäessä on sovittu ja esim. mahdolliset toiminnan keskeytykset on otettu sopimuksessa huomioon. Lisäksi sopimuksissa tulee muistaa vastuuviranhaltijan nimeäminen.

Sopimukset pyritään laatimaan kaupungin toimesta, jotta varmistetaan kaupungin asema sopimusosapuolena.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Orimattilan kaupungilla ei ole sisäistä tarkastusta erillisenä organisoitu, vaan se hoidetaan ensisijaisesti esimiesten valvontavelvollisuuteen kuuluvana tarkkailuna. Sisäinen tarkkailu on operatiivisen johtamisen osa, ja sen tehokkuus perustuu valvontaan ja valvonnan reaaliaikaisuuteen sekä tiedon raportointiin organisaatiossa ylöspäin.

Yleisenä johtopäätöksenä voidaan todeta, että sisäisen tarkastuksen toimivuus vaihtelee eri yksiköissä. Osin se on hyvin hoidettu ja vastuutettu, mutta osin siitä informoimisen osuutta on syytä lisätä. Sisäisen tarkastuksen koulutuksen järjestäminen on toteutettu viimeksi vuonna 2019.

Kaupunginhallituksen kokonaisarvio ja keskeiset johtopäätökset

Väärinkäytöksiä ei ole kertomusvuonna todettu. Sääntöjä, ohjeita ja määräyksiä on noudatettu.

Hankintaosaamiseen ja tietoisuuden lisäämiseen voimassa olevista yhteishankinta-, puite- sekä muista hankintasopimuksista on kiinnitettävä huomiota samoin kuin siihen, että kilpailutukset tehdään koko organisaatiota koskevin. Tähän tulee kiinnittää erityisesti huomiota avainhenkilöiden vaihtumisen yhteydessä. Hankintaohjeet tulee päivittää vuoden 2021 aikana. Asioiden käsittely on syytä hoitaa hallitusti ja liiallista kiirettä välttämällä.

Tavoiteasetannassa tulee edelleen pyrkiä löytämään tavoitteita, jotka kuvaavat koko tulosalueen toimintaa ja sen tuloksellista kehittämistä. Määrärahojen seurannassa tulee kiinnittää huomiota koko toimielimen määrärahan riittävyyteen eikä pelkästään yksittäisen kustannuspaikan ylittymiseen.

Riskienhallinnan dokumentointia tulee kehittää ohjatumpaan suuntaan niin, että kaikki toimialat raportoivat säännöllisesti. Vuoden toisessa talouskatsauksessa on ollut tavoitteena arvioida myös riskit toimialoittain. Vuonna 2020 tämä raportointi jäi pandemian vaikutuksesta tekemättä.

Vuonna 2020 toteutunut poikkeusoloissa toiminnan johtaminen ja organisoiminen sujui kokonaisuutena hyvin. Myös seudullinen yhteistoiminta osoittautui hyvin toimivaksi.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	TP 2020	TP 2019
Ulkoiset tuotot ja kulut	1000 Eur	1000 Eur
Toimintatuotot	9 437	9 715
Toimintakulut	-99 088	-98 639
Toimintakate	-89 651	-88 924
Verotulot	59 943	55 655
Valtionosuudet	39 276	32 422
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	152	164
Muut rahoitustuotot	3 102	2 053
Korkokulut	-375	-392
Muut rahoituskulut	-3	-3
Vuosikate	12 443	975
Poistot ja arvonalentumiset	-6 143	-4 654
Tilikauden tulos	6 300	-3 679
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	51	26
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	-6 000	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	351	-3 654

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut %	9,5	9,8
Vuosikate/Poistot, %	203	21
Vuosikate €/asukas	784	61
Asukasmäärä	15881	16011

Tuloslaskelman toimintakate osoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate heikkeni edellisestä vuodesta 727 teur. Toimintatuotot alenivat 278 teur covid19-pandemian vaikutuksesta. Toimintakulut kasvoivat 449 teur, joka aiheutui väistötilojen vuokrasta. Toimintakuluissa oli pandemian vaikutuksesta alentumista monessa kuluryhmässä. Tilikauden tulos on 6,3 milj. euroa. Tulokseen vaikuttivat olennaisesti koronatuot ja verotuksen verovuoden 2019 maksuunpanotilitys.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Jos vuosikate kattaa poistot, tulorahoituksen arvioidaan olevan riittävä. Koska tulorahoitus kattoi poistot 203 prosenttisesti, tulorahoitus oli vuonna 2020 riittävä. Vuosikate ei kuitenkaan kattanut investointeja eikä lainanlyhennyksiä.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2020	2019
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	12 443	975
Tulorahoituksen korjauserät	-236	-210
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-14 540	-9 214
Rahoitusosuudet investointimenoihin	90	40
Pysyvien vastaavien luovutustulot	478	3 068
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 765	-5 341
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-100	-476
Antolainasaamisten vähennykset	969	993
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 000	14 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 585	-5 764
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	0	-4 500
Muut maksuvalmiuden muutokset	-883	995
Rahoituksen rahavirta	9 401	5 248
Rahavarojen muutos	7 636	-92
Kassavarat 31.12.	11 043	3 407
Kassavarat 1.1.	3 407	3 499
	7 636	-92
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	-19 318 054	-19 816 977
Investointien tulorahoitus, %	86,1	10,6
Laskennallinen lainanhoitokate	1,7	0,2
Kassan riittävyys, pv	33	11
Asukasmäärä	15 881	16 011

Toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelmalla ja sen tunnusluvuilla. Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja katetaan kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta jää edelleen negatiiviseksi huolimatta hyvästä tilikauden tuloksesta, mikä johtuu kohtuullisen suurista investointimenoista.

Investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investoinneista on rahoitettu tulorahoituksella. Vuoden 2020 investointien tulorahoitus on 86,1 prosenttia, mikä tarkoittaa sitä, että 13,9 prosenttia on katettu lainan lisäyksellä.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoituksen katsotaan riittävän lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Vuoden 2020 tuloksen tunnusluku 1,7 on hyvällä tasolla. Jos tunnusluku on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys –tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

1.3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut	2020	2019		2020	2019
VASTAAVAA	1000 €	1000 €	VASTATTAVAA	1000 €	1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	112 247	105 051	A OMA PÄÄOMA	48 869	48 518
II Aineelliset hyödykkeet	82 079	74 632	I Peruspääoma	41 342	41 342
Maa- ja vesialueet	10 533	10 468	V Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	7 176	10 829
Rakennukset	35 299	39 040	VI Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	351	-3 654
Kiinteät rakenteet ja laitteet	25 792	18 577	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Koneet ja kalusto	199	300	VARAUKSET	6 073	124
Muut aineelliset hyödykkeet	102	102	Poistoero	73	124
Ennakomaksut ja keskeneräiset hankinnat	10 154	6 145	Vapaaehtoiset varaukset	6 000	0
III Sijoitukset	30 168	30 419	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 182	3 020
Osakkeet ja osuudet	12 158	11 540	Valtion toimeksiannot	578	602
Muut lainasaamiset	17 306	18 275	Lahjoitusrahastojen pääomat	2 604	2 417
Muut saamiset	704	604	E VIERAS PÄÄOMA	67 814	59 351
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	682	745	I Pitkäaikainen	51 509	43 506
Valtion toimeksiannot	602	626	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	50 998	42 912
Lahjoitusrahastojen varat	80	119	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 009	5 216	Muut velat	0	0
I Vaihto-omaisuus	80	121	Siirtovelat	511	594
Aineet ja tarvikkeet	65	62	II Lyhytaikainen	16 305	15 845
Valmiit tuotteet	15	58	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 914	6 585
II Saamiset	1 886	1 689	Muut lyhytaikaiset velat	537	589
Lyhytaikaiset saamiset	1 886	1 689	Siirtovelat	3 723	5 376
Myyntisaamiset	786	846			
Lainasaamiset	124	78			
Muut saamiset	833	468			
Siirtosaamiset	143	296			
III Rahoitusarvopaperit	8 550	0			
Muut arvopaperit	8 550	0			
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 493	3 407			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	125 939	111 013	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	125 939	111 013

TASEEN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	43,6	43,9
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	62,4	60,4
Lainat ja vuokravastuut	61116,6	52415,5
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3848	3274
Lainat, €/asukas	3 710	3091
Lainakanta 31.12. Milj. €	58,9	49,5
Lainasaamiset 31.12. Milj. €	17,3	18,3
Kertynyt yli-/alijäämä milj.€	7,5	7,2
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	473,9	448,2
Asukasmäärä	15 881	16011

Taseen tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 70 prosenttia ja alle 50 prosentin omavaraisuusaste kuvaa kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Omavaraisuusaste on 43,6 prosenttia, ja se on hieman heikentynyt edellisvuodesta.

Suhteellinen velkaantuneisuus –tunnusluku kertoo, paljonko käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on 62,4 prosenttia, ja se on heikentynyt vuoden 2019 tasosta.

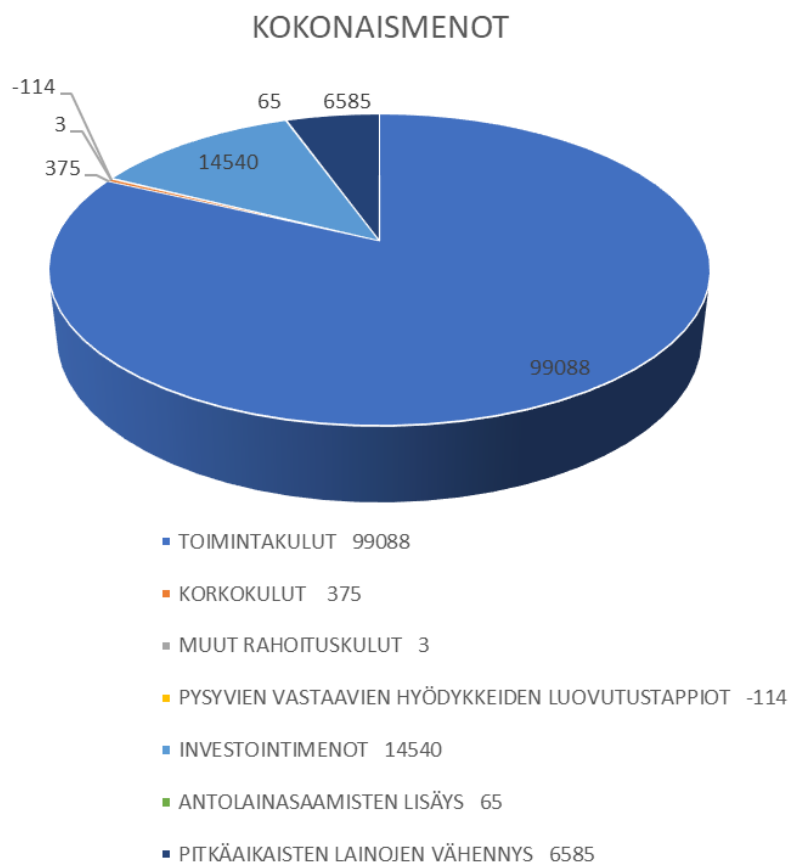
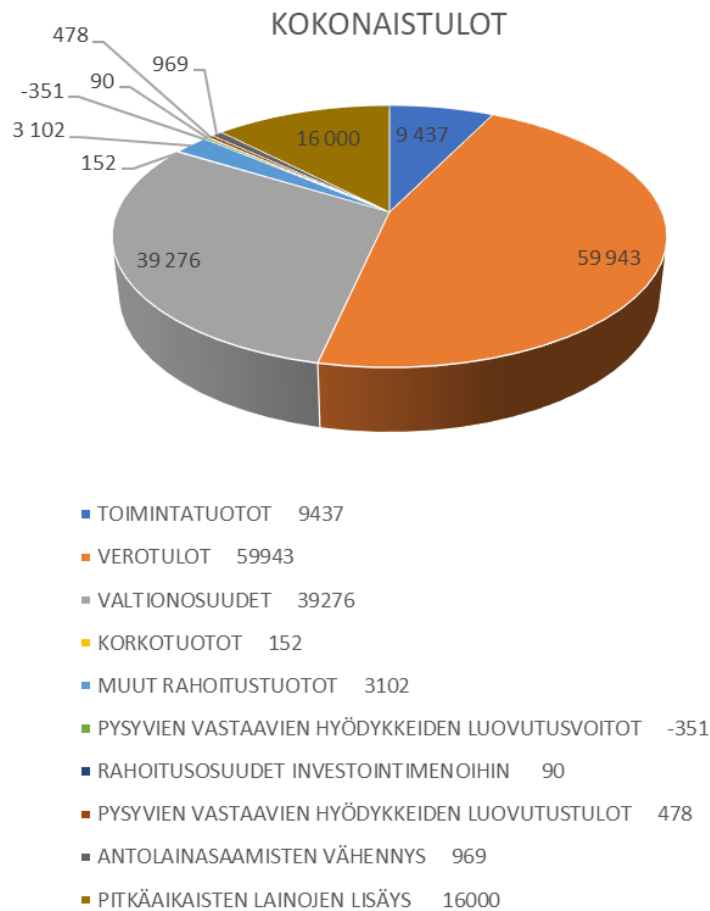
Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä lisääntyi 0,3 milj. eurolla edellisvuodesta. Vapaaehtoiset varaukset lisääntyivät 6 milj. investointivarauksen tekemisen vaikutuksesta.

1.3.4 Kokonaistulot ja –menot

TULOT	1000 EUROA
TOIMINTA	
TOIMINTATUOTOT	9 437
VEROTULOT	59 943
VALTIONOSUUDET	39 276
KORKOTUOTOT	152
MUUT RAHOITUSTUOTOT	3 102
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-351
INVESTOINNIT	
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	90
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	478
RAHOITUSTOIMINTA	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	969
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	16 000
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	129 096

MENOT	1000 EUROA
TOIMINTA	
TOIMINTAKULUT	99 088
KORKOKULUT	375
MUUT RAHOITUSKULUT	3
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTAPPIOT	-114
INVESTOINNIT	
INVESTOINTIMENOT	14 540
RAHOITUSTOIMINTA	
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	65
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	6 585
KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	120 541

1.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.4.2 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Tytäryhteisöt	Omistusosuus %
Kiinteistö Oy Orimattilan vuokratalot	100
Orimattilan Vesi Oy	100
Orimattilan Lämpö Oy	55
Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy	100
 Osakkuusyhteisöt	
As Oy Orimattilan Helinänkulma	55
 Kuntayhtymät	
Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon / hyvinvointi kuntayhtymä	8,15
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	5,20
Eteva kuntayhtymä	4,40
Koulutuskeskus Salpaus ky	7,1
Päijät-Hämeen liitto	7,57

1.4.3 Konsernin toiminnan ohjaus

Omistajaohjaukseen liittyvät tavoitteet

Tytäryhtiöt

Yleiset tavoitteet:

- kaupungin ja tytäryhtiöiden resurssien yhteiskäytön tehostaminen; tehtävien avautuessa täyttömahdollisuudet konsernin sisältä.

Kiinteistö Oy Orimattila Vuokratalot:

Avoimista tehtävistä on tiedotettu omistajaa.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

Avoimia työtehtäviä ei ole ollut.

Orimattilan Lämpö Oy:

Toimitusjohtaja Mikko Paajasen työsuhde päättyi 31.12.2020. Uuden toimitusjohtajan rekrytointi aloitettiin marraskuussa Orimattilan kaupungin ja Orimattilan Vesi Oy:n kanssa.

Muita avoimia tehtäviä ei tullut toimintavuoden aikana.

Orimattilan Vesi Oy:

Mikko Paajasen työsuhde päättyi 31.12.2020. Uuden rekrytointi aloitettiin marras-kuussa. Muita avoimia tehtäviä ei toimintavuoden aikana ollut.

- [konsernipankin käyttö lainoituksessa](#)

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot:

Vuonna 2020 ei nostettu uusia lainoja.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

Vuonna 2020 ei nostettu uusia lainoja.

Orimattilan Lämpö Oy:

Konsernipankkia on käytetty lainoituksessa konserniohjeen mukaisesti.

Orimattilan Vesi Oy:

Konsernipankkia on käytetty lainoituksessa konserniohjeen mukaisesti

- [vakuutukset ja tilintarkastuspalvelut kaupungin kanssa yhtenevästi](#)

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot:

Tilintarkastus on hoidettu yhtenevästi kaupungin kanssa.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

Tilintarkastus on hoidettu yhtenevästi kaupungin kanssa.

Orimattilan Lämpö Oy:

Vakuutukset ja tilintarkastuspalvelut on hoidettu kaupungin kanssa yhtenevästi.

Orimattilan Vesi Oy:

Vakuutukset ja tilintarkastuspalvelut on hoidettu kaupungin kanssa yhtenevästi

- [olennaisten investointien, omistusten muutosten linjausten tuominen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi](#)

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot:

Omistajaohjauspyynnöt on tehty konserniohjeen mukaisesti.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

Omistajanohjauspyynnöt tehty konserniohjeen mukaisesti.

Orimattilan Lämpö Oy:

Olellaiset investoinnit ja toiminnan kannalta merkittävät linjaukset on tuotu kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi

Orimattilan Vesi Oy:

Olellaiset investoinnit ja toiminnan kannalta merkittävät linjaukset on tuotu kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi. Esimerkiksi Viiskivenharjun vedenottamohankkeesta on pyydetty omistajan ohjausta investointiin liittyvien taloudellisten riskien hallintaan.

- [yhtiökokouskutsut kaupungin edustajien lisäksi myös kaupunginhallitukselle](#)

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot:

Yhtiökokouskutsut on toimitettu ohjeistuksen mukaisesti.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

Yhtiökokouskutsut on toimitettu ohjeistuksen mukaisesti.

Orimattilan Lämpö Oy:

Yhtiökokouskutsut on toimitettu kaupungin edustajien lisäksi myös kaupunginhallitukselle.

Orimattilan Vesi Oy:

Yhtiökokouskutsut on toimitettu kaupungin edustajien lisäksi myös kaupunginhallitukselle

- [hallitusten kokouskutsut oikea-aikaisesti kaupunginjohtajalle, joka välittää tietoa edelleen tarpeellisella jakelulla](#)

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot:

Hallituksen kokouskutsut on toimitettu ohjeistuksen mukaisesti.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

Hallituksen kokouskutsut on toimitettu ohjeistuksen mukaisesti.

Orimattilan Lämpö Oy:

Hallituksen kokouskutsut on toimitettu samanaikaisesti yhtiön hallituksen jäsenille ja kaupunginjohtajalle

Orimattilan Vesi Oy:

Hallituksen kokouskutsut on toimitettu samanaikaisesti yhtiön hallituksen jäsenille ja kaupunginjohtajalle.

- [informaation lisääminen siten, että esityslistat ja pöytäkirjat tuodaan kaupunginhallituksen kokoukseen nähtäville](#)

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot:

Esityslistoja ja pöytäkirjoja ei ole toimitettu.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

Esityslistoja ja pöytäkirjoja ei ole toimitettu.

Orimattilan Lämpö Oy:

Esityslistoja ja pöytäkirjoja ei ole toimitettu kaupunginhallituksen kokoukseen nähtäville.

Orimattilan Vesi Oy:

Esityslistoja ja pöytäkirjoja ei ole toimitettu kaupunginhallituksen kokoukseen nähtäville

1.4.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konsernirakenteessa ei vuoden 2020 aikana tapahtunut olennaisia muutoksia. Koko konsernin toimintaan vaikutti Covid19-pandemia. Suurimmat vaikutukset kohdistuivat Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän toimintaan.

1.4.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Valmistelussa sote-uudistuksen vaikutukset tulevat olemaan koko konsernin kannalta olennaiset. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen menot siirtyvät valmistelun mukaan vuoden 2023 alusta lukien hyvinvointialueille ja samalla myös osuus verotuloista ja valtionosuuksista. Tämä puolittaa nykyisen budjetin, mutta velat pääosin jäävät lukuun ottamatta hyvinvointikuntayhtymästä tulevaa konsernivelkaa.

Tytäryhtiöiden osalta ei ole tehty konsernirakennetta muuttavia linjauksia.

1.4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniohjeella ohjataan tytäryhtiöiden toimintaa kaupungin tavoitteiden mukaan. Ohjeistuksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa toimintaa, parantaa tiedonkulkua ja valvoa koko konsernin etua. Konsernijaosto ei ole kokoontunut vuoden 2020 aikana. Kaupunginhallitus on antanut konserniohjausta pääosin Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalojen, Orimattilan Yrityskiinteistöjen ja Orimattilan Vesi Oy:n tuloksellisuutta, talouden seurantaa ja investointeja koskevissa asioissa. Konsernin kuuluvien yhtiöiden ja yhtymien kokouksiin osallistuvat edustajat on ohjeistettu kaupunginhallituksessa.

Tytäryhtiöiden osalta keskitettyjen konsernitoimintojen ja palvelujen käyttöä, tiedonkulun toteutumista sekä konsernitavoitteiden toteutumista on raportoitu kohdassa Konsernin toiminnan ohjaus. Tytäryhtiöille on asetettu sekä yhteisiä että yhtiökohtaisia tavoitteita. Kaikilta osin asetetut tavoitteet eivät ole toteutuneet.

Tytäryhtiöiden sisäisen valvonnan raportoinnissa on kehitettävää. Riskeistä on raportoitu omistajaohjausasioiden yhteydessä, mutta säännönmukaista raportointia ei ollut. Talouskatsausten yhteydessä on todettu tytäryhtiöiden tuloksen kehitys ja talouskatsauksiin on liitetty tytäryhtiöiden välitilinpäätökset. Olennaisesti odotetusta poikkeavaa kehitystä ei vuoden 2020 osalta ole havaittu. Tytäryhtiöt ovat käyttäneet ostopalveluna hankittavaa lakimiesapua silloin, kun se edunvalvonnan kannalta on katsottu tarpeelliseksi.

Konsernivalvonnassa ei ole havaittu, että tytäryhtiöiden toiminnassa olisi olennaisia puutteita.

Tytäryhtiöiden toiminnan, tuloksellisuudet ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Yhtiö

Orimattilan Lämpö Oy

Osakkaat ja sijoitettu
pääoma

Orimattilan kaupunki 55 %, 27 751,01 €
Kymenlaakson Sähkö Oy 45 %, 22 705,37 €

Tilikauden toiminta

Metsäenergiamarkkinat Etelä-Suomen alueella ovat edelleen muutoksien alla. Viljamaan lämpökeskuksella metsäenergian hinnannousu on vaikuttanut aiemmin edullisen metsätähdehakkeen korvaamiseen pääosin kokopuu- ja rankahakkeella. Samalla maakaasuliiketoiminnan myynnin vaikutukset liikevaihdon supistumiseen näkyivät vielä kuluneen vuoden tuloksessa kaukolämpöliiketoiminnan tuloskehityksen ollessa vielä prosessivaiheessa.

Kaukolämpöverkoston alueella tuotettuja hukkalämpöjä hyödynnettiin toimintavuoden aikana noin 1,14 GWh verran, kun Ferroplanin koelaitoksella tuotettua energiaa hyödynnettiin osana kaukolämmöntuotantoa.

Tilikauden investoinnit

Olostien teollisuusalueen lämmöntuotannon erilliskohteen rakentaminen.

Tuleva kehitys

Erilliskohteiden osalta kehitys jatkui positiivisena. Olostentien teollisuusalueen lämmöntuotanto käynnistettiin toukokuun alussa ja koekäyttöä jatkettiin yhteensä 4 kuukautta loppuvuoden aikana. Koekäytön osuttua pääosin lämmityskauden ja ulkopuolelle, saatiin lämpöä tuotettua vuoden loppuun mennessä kuitenkin 370 MWh. Tämä lupaa hyvää tuleville lämmityskausille.

Kaukolämmöntuotannon hyötysuhteen kehitystyötä jatkettiin aloittamalla Olostien pellettilämpökeskuksen hyödyntämismahdollisuuden suunnittelu Viljamaan lämpökeskuksella lämmityskauden ulkopuolella, jolloin Olostien teollisuusalueella ei ole lämmitysenergian tarvetta. Tällä ratkaisulla saadaan korvattua maakaasun käyttöä Viljamaan lämpökeskuksen kesähuoltosokin aikana. Loppuvuodesta projekti saatiin alkuun pellettikeskuksen perustusten ja pelletti-siilon rakennustöillä.

Metsäenergiamarkkinan kehittymistä seurataan aktiivisesti. Etenkin lämpöyhtiön toimintaa vaikeuttavat muutokset pyritään ennakoimaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Investointitarpeet ja niihin varautuminen

Lämpöyhtiöllä ei ole tiedossa suuria kertainvestointeja lähivuosille. Viljamaan öljynlastausaseman rakentaminen pystytään lähtökohtaisesti suorittamaan ilman lainapääomaa. Vanhojen kaukolämpöelementtien korvaamista nykyaikaisilla kaukolämpöelementeillä jatketaan Puistotien osalta ja kaupungin katusaneeraushankkeiden yhteydessä. Vanhat kaukolämpöputkistot eivät ole riskitekijä toiminnallisesti, mutta niiden uusiminen on tarkoituksen mukaista energian säästön näkökulmasta.

Pennalan teollisuusalueen laajennuksen ja Hennan keskustan osalta odotetaan edelleen alueiden rakentumisen käynnistymistä.

Henkilöstö 4,5 hlöä

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja palvelujen käyttö:

Konsernitoimintoja ja –palveluita on käytetty konserniohjeen mukaisesti.

Riskienhallinta

Toiminnan riskikuva on päivitetty ja vakuutusten kattavuus tarkasteltu vuoden 2013 aikana. Tämän jälkeen toiminnassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Yhtiössä noudatetaan vuonna 2014 laadittua vakuutuspolitiikkaa. Yhtiölle on laadittu vuoden 2016 aikana varautumissuunnitelma, joka kattaa myös yhtiön valmiussuunnitelman. Varautumissuunnitelman laatimisen yhteydessä kaikki turvallisuuteen liittyvät aladokumentit päivitettiin. Varautumissuunnitelma päivitettiin vuoden 2018 aikana.

Tilinpäätös

Yhtiön liikevaihto laski 33,1 %. Kaukolämmön liikevaihto laski edellisvuoteen verrattuna 6,4 %. Kaukolämpötoiminnan liikevaihdon lasku johtui keskimääräistä lämpimämmästä vuodesta.

Taloudellinen tulos oli 152 429,27 € tappiollinen. Taloudellinen tulos oli korkean keskilämpötilan, polttoaineiden hinnankorotusten sekä v. 2019 tehdyn maakaasun liiketoimintakaupan vuoksi odotettua heikompi.

	2020	2019	2018
Liikevaihto €	2 010 644	3 005 105	3 838 045
Muutos %	-33,1	-21,7	4,6
Käyttökate	364 241	3 008 676	906 082
% liikevaihdosta	18,1	100,1	23,6
Tilikauden tulos €	-152 429	1 980 445	288 442
% liikevaihdosta	-7,6	65,9	7,5
Investoinnit €	537 027	302 121	424 803
Taseen loppusumma €	5 611 841	8 136 394	6 667 432
Muutos %	-31,0	22,0	0,6
Omavaraisuusaste %	45,9	54,8	43,9
Suhteellinen velkaantuneisuus %	213	162,3	136,6
Maksuvalmius pv	90	419	67

Yhtiö	Orimattilan Vesi Oy
Osakkaat ja sijoitettu pääoma	Orimattilan kaupunki 100 % 3 689 143,63€

Tilikauden toiminta;

Vuoden 2020 aikana Viiskivenharjun vedenottamohanketta on viety eteenpäin vaihtoehtotarkastelulla sekä investoinnin rahoitustarkastelulla. Asiasta on pyydetty konsernin ohjausta investoinnin rahoitukseen liittyvien taloudellisten riskien hallintaan. Keskustelua Myrskylän kunnan jätevesien johtamisesta Vääräkosken jätevedenpuhdistamolle on jatkettu ja päätöksiä tehdään Myrskylässä vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla. Myrskylän kunta on ollut halukas selvittämään jätevesien johtamisen Orimattilaan yhtenä ratkaisuvaihtoehtona ja osallistui siksi vuonna 2020 tehtyyn runkolinjan yleissuunnitteluun. Aikataulullisesti Myrskylän jäteveden puhdistamon korvaamiselle asetetut velvoitteet ja Viiskivenharjun vedenottamon käyttöönotto 1.1.2024 mennessä sopivat hyvin yhteen.

Lahti Aquan kanssa solmittu sopimus varavesiyhteydestä ja veden toimittamisesta Renkomäestä Pasinaan pantiin täytäntöön rakentamalla yhdysvesijohto kevättalvella 2020. Samalla Pennalan vedenottamo on poistettu käytöstä.

Tilikauden investoinnit;

Toimintavuoden aikana uutta vesihuoltoverkosta rakennettiin keskustassa uudelle Kankaanmäentielle, jolloin rakentui uusi Viiskivenharjun vedenottamon käyttöönottoonkin varautuva vesijohtoyhteys Helsingintien varteen. Lisäksi rakennettiin yhdysvesijohto Pasinasta Lahden rajalle.

Vesijohtoverkosta saneerattiin vuonna 2020 Helsingintien varressa myös vuonna 2020 rakennetun Kankaanmäentien risteyksen molemmin puolin. Lisäksi vesijohto- ja jätevesiviemäriverkosta saneerattiin lyhyt osuus Kärrypolulla kaupungin tilaaman katusaneerauksen yhteydessä.

Tuleva kehitys

Yhtiön suurin ja samalla pitkäkestoisin investointi on edelleen keskustan vesi- ja viemäriverkostojen saneeraus. Suurimmat yksittäiset kertainvestoinnit tulevat kohdistumaan tulevina vuosina Viiskivenharjun vedenottamon rakentamiseen ja Herrala-Salpakangas vesihuoltolinjan jatkorakentamiseen. Yhtiölle on laadittu viiden vuoden tarkastelujakson kattava investointiohjelma, joka päivitetään vähintään kerran vuodessa. Investointien vaikutusta tulevien vuosien vesitaksaan arvioidaan talousarvioprosessin yhteydessä.

Henkilöstö	1 hlö
Keskitettyjen konsernitointojen ja –palvelujen käyttö	Konsernitoimintoja ja – palveluita on käytetty konserniohjeen mukaisesti.

Riskienhallinta

Vedenhankinnan, viemärlaitoksen ja jätevedenpuhdistamon riskienhallintasuunnitelmat ovat ajan tasalla. Dokumentit päivitetään aina kun toimintaympäristössä havaitaan muutoksia. Viimeisimpänä on päivitetty vedenhankinnan riskien tarkastelu vuonna 2020 Lahteen rakennetun vesijohtoyhteyden seurauksena. Vesihuoltolain mukainen varautumissuunnitelma vuodelta 2016 on päivitetty myös Lahteen rakennetun vesijohtoyhteyden seurauksena vuonna 2020. Valmiussuunnitelma on sisällytetty osaksi varautumissuunnitelmaa.

Tilinpäätös

	2020	2019	2018
Liikevaihto €	1 152 560	1 131 400	1 009 200
Muutos %	1,87	12,11	1,94
Käyttökate	1 050 830	1 038 240	928 190
% liikevaihdosta	91,2	91,8	92
Tilikauden tulos €	45 508	44 250	-6 781
% liikevaihdosta	3,95	3,91	-0,67
Investoinnit €	844 360	1 374 503	1 136 029
Taseen loppusumma €	13 570 124	13 603 347	13 175 529
Muutos %	-0,24	3,25	1,9
Omavaraisuusaste %	77,2	74,3	74,7
Suhteellinen velkaantuneisuus %	857	880	949
Maksuvalmius pv	45	20	23

Yhtiö

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot

Osakkaat ja sijoitettu
pääoma

Osakkeet omistaa 100 prosenttisesti Orimattilan kaupunki

Tilikauden toiminta;

Orimattilan Asunnot on Orimattilan talousalueella merkittävä vuokranantaja, joka omistaa, ylläpitää ja vuokraa asuntoja Orimattilassa. Yrityksellä on vahva asema sosiaalisen asuntotuotannon, erityisesti Ara-ehtoisten asuntojen tarjoajana. Yhtiö on yleishyödyllinen ja toteuttaa vuokraustoiminnassaan omakustannuseriaa.

Yhtiö omistaa yhteensä 838 asuinhuoneistoa joista 121 on palvelutaloasuntoja kolmessa eri vanhustentaloyksikössä. Asukkaita vuokrattavissa kohteissa oli vuoden lopussa yhteensä 1008 kpl. Asuntojen pinta-ala on yhteensä n. 43 314 m². Vuoden 2020 asunnonhakijoista noin puolet olivat ulkopaikkakuntalaisia.

Yrityksen toiminta oli vuoden aikana tavanomaista. Yritys varasi Pennalan Uutilan rinteeltä tontteja vuonna 2021 alkavaa rivitalohanketta varten. Yhtiön omistamiin kiinteistöihin tehtiin kuntotutkimuksia valmistautuen tuleviin peruskorjauksiin, joista ensimmäinen alkaa vuonna 2021.

Yhtiön hallitus päätti ulkoistaa kiinteistöhoito-, siivous- ja ulkoalueidenhoitopalvelut ja näiden osalta kilpailutukset saatiin päätökseen 31.12.2020. Kilpailutuksen yhteydessä osa yrityksen työntekijöistä siirtyy liikkeenluovutuksena uusille palveluntuottajille.

Yritys käynnisti lainoitusten uudelleenjärjestelyn Valtiokonttorin kanssa elokuussa 2020. Järjestely saadaan päätökseen helmikuussa 2021.

Asuntojen taloudellinen käyttöaste oli 89,99 %. Koronapandemia vaikeutti asuntojen vuokrausta ja laski merkittävästi uusien asuntohakemusten määrää. Tilanteen odotetaan jatkuvan myös seuraavana vuonna, mikäli pandemia jatkuu.

Yhtiön rakennuskanta vaatii paljon peruskorjausta ja erityisesti huoneistojen modernisointia on tehtävä enenevässä määrin haluttavuuden lisäämiseksi. Uudisrakentamisen sekä isojen peruskorjausten vähäisyys koko 2000 – luvulla näkyy kasvavana korjausvelan kasvuna. Isot peruskorjaukset tuovat paineita vuokrien korotuksille.

Häätöjen määrä väheni merkittävästi edellisiin vuosiin verrattuna. Yhtiön panostus asumisneuvonnan kehittämiseen on yksi iso syy tähän. Asumisneuvonnan rooli on viime vuosien aikana kasvanut. Yhteistyö on ollut sujuvaa toisten toimijoiden kanssa sekä asumisen tukemisen prosesseja on kehitetty onnistuneesti.

Perinnän ulkoistus Intrumille vuonna 2018 on tehostanut vuokrasaatavien perintää sekä tasavertaistanut asukkaiden asemaa.

Yhtiö on vuoden aikana kehittänyt sähköisiä palveluitaan sekä parantanut tavoitettavuutta. Henkilökunnan etätöihin siirtyminen maaliskuussa sujui ongelmitta.

Talvi 2020 oli leuto ja vähäluminen, joka näkyy ennakoitua pienempinä lämmitys- ja ylläpitokuluina.

Tilikauden investoinnit;

Tilikaudella ei ollut investointeja

Tuleva kehitys

Yhtiö on varannut Pennalasta 2 rivitalotonttia ja rakentamisen on tarkoitus alkaa 2021.

Orientalien peruskorjaus alkaa vuonna 2021.

Hankkeiden tarveselvitykset ovat käynnissä. Kohteet tullaan rahoittamaan lainoin.

Henkilöstö

11 hlöä

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja palvelujen käyttö:

Yhtiö käytti konsernipankkia konserniohjeen mukaisesti.

Riskienhallinta

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalojen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaan. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on hallituksen ja konserniohjeiden mukaan hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa. Yhtiö antaa konserniohjeistuksen mukaan neljännesvuosittain raportin toiminnastaan ja taloudestaan. Puolivuotisraporttiin sisältyy tuloslaskelman ja rahoituslaskelman toteutuminen sekä toiminnallinen katsaus. Tämän lisäksi kaupunginjohtaja voi pyytää erillistä selvitystä yhtiön toiminnasta ja taloudesta. Yrityksen kirjanpidon hoitaa ulkopuolinen yritys, joka vähentää talouden pitoon kohdistuvia riskejä.

Suurimpina toimintaan ja tulevaisuuteen vaikuttavina riskeinä Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokrataloille ovat suurten huoneistojen vajaakäyttö, sijainniltaan Artjärven palvelutalo sekä Artjärvellä sijaitsevat huonokuntoiset kiinteistöt. Koko yhtiön kiinteistöjen kunnan rapistuminen ja korjausvelan kasvu sekä korkotason oleellinen nousu. Korkotason oleellinen nousu voi vaikuttaa rahoitusriskiin ja sen myötä yhtiön taloudelliseen tilanteeseen

Vakuutusriskin näkökulmasta yhtiön kiinteistöt on vakuutettu täysarvovakuutuksella.

Tilinpäätös

	2020	2019	2018
Liikevaihto €	4 611 302	4 763 758	4 651 915
Muutos %	-3,2	2,4	-2,3
Käyttökate	1 207 576	1 602 197	1 635 170
% liikevaihdosta	26,2	33,6	35,2
Tilikauden tulos €	376 297	298 391	436 212
% liikevaihdosta	8,2	6,3	9,4
Investoinnit €	3 508	35 855	
Taseen loppusumma €	24 140 065	24 501 151	28 643 861
Muutos %	-1,5	-14,5	-2,6
Omavaraisuusaste %	23,6	21,3	27,6
Suhteellinen velkaantuneisuus %	399,2	404,3	445,1
Maksuvalmius pv? Current ratio	0,8	0,8	0,7

Yhtiö Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy
Osakkaat ja sijoitettu pääoma Orimattilan kaupunki 100 %, 336375,85 €

Tilikauden toiminta;

.

Tilikauden investoinnit; Ei investointeja.

Tuleva kehitys

Henkilöstö Yhtiöllä ei ole päätoimista henkilökuntaa.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja palvelujen käyttö:**Riskienhallinta****Tilinpäätös**

	2020	2019	2018
Liikevaihto €	414 000	416 348	414 730
Muutos %	-0,56	0,39	0,04
Käyttökate	307 800	326 387	361 666
% liikevaihdosta	74,3	78,4	87,2
Tilikauden tulos €	77 323,27	101 520	114 406
% liikevaihdosta	18,7	24,4	27,6
Investoinnit €	0	0	0
Taseen loppusumma €	3 642 538	3 797 822	4 015 526
Muutos %	-4,1	-5,4	-2,7
Omavaraisuusaste %	21,8	18,9	15,3
Suhteellinen velkaantuneisuus %	688,2	740,1	820,0
Maksuvalmius pv	338	300	397

1.4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut**Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut**

	2020	2019
	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	79 694,52	80 911,43
Toimintakulut	-167 752,15	-168 094,63
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-7,62	20,83
Toimintakate	-88 065,25	-87 162,38
Verotulot	59 720,19	55 476,14
Valtionosuudet	43 463,14	36 335,57
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	10,70	24,17
Muut rahoitustuotot	2 215,51	2 061,14
Korkokulut	-533,40	-624,70
Muut rahoituskulut	-49,39	-18,93
Vuosikate	16 761,49	6 091,02
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 257,63	-9 036,08
Arvonalentumiset	-59,93	-111,68
Satunnaiset erät	0,00	2 608,88
Tilikauden tulos	6 443,94	-447,85
Tilinpäätössiirrot	-0,25	-0,32
Tilikauden verot	-153,38	-634,05
Laskennalliset verot	-21,34	1,60
Vähemmistöosuudet	102,05	-941,73
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 371,02	-2 022,36
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	47,5	48,1
Vuosikate/Poistot, %	162,5	66,6
Vuosikate €/asukas	1 055	380
Asukasmäärä	15 881	16 011

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	TP 2020 1000 €	TP 2019 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	16 761,49	6 091,02
Satunnaiset erät	0,00	2 608,88
Tilikauden verot	-153,38	-634,05
Tulorahoituksen korjauserät	-317,24	-496,63
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-19 665,03	-13 565,78
Rahoitusosuudet investointimenoihin	101,32	40,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	646,66	1 792,63
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 626,17	-4 163,93
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-32,86	-12,31
Antolainasaamisten vähennys	20,07	19,44
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 000,00	14 021,37
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 826,01	-7 470,40
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	1 605,84	-4 288,96
Oman pääoman muutokset	-798,32	75,61
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 487,10	125,83
Rahoituksen rahavirta	12 455,82	2 470,59
Rahavarojen muutos	9 829,65	-1 693,35
Rahavarat 31.12.	21 692,01	11 862,36
Rahavarat 1.1.	11 862,36	13 555,71
	9 829,65	-1 693,35

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-14 170	-11 619
Investointien tulorahoitus, %	85,7	45,0
Laskennallinen lainanhoitokate	1,8	0,8
Kassan riittävyys pv	40,4	22,7

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
	1000 €	1000 €		1000 €	1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	144 343,92	135 495,79	OMA PÄÄOMA	65 265,88	58 928,71
Aineettomat hyödykkeet	116,50	122,26	Peruspääoma	41 342,26	41 342,26
Aineettomat oikeudet	53,30	82,72	Arvonkorotusrahasasto	116,24	150,09
Muut pitkävaikutteiset menot	30,25	39,54	Muut omat rahastot	2 422,53	2 422,53
Ennakkomaksut	32,95	0,00	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	15 013,84	17 036,20
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 371,02	-2 022,36
Aineelliset hyödykkeet	137 892,67	129 680,22			
Maa- ja vesialueet	12 732,95	12 689,98			
Rakennukset	68 901,93	74 378,89	VÄHEMMISTÖOSUUDET	674,12	1 574,14
Kiinteät rakenteet ja laitteet	37 563,80	30 338,05			
Koneet ja kalusto	3 890,01	4 150,35	PAKOLLISET VARAUKSET	728,83	776,71
Muut aineelliset hyödykkeet	280,87	303,14	Muut pakolliset varaukset	728,83	776,71
Ennakkomaksut ja keskeneräiset h	14 523,11	7 819,81			
			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 509,44	3 211,21
Sijoitukset	6 334,75	5 693,32	Valtion toimeksiannot	773,69	672,96
Osakkuusyhteisöosuudet	507,42	475,15	Lahjoitusrahastojen pääomat	2 604,22	2 417,49
Muut osakkeet ja osuudet	4 043,94	3 447,56	Muut toimeksiantojen pääomat	131,54	120,77
Muut lainasaamiset	1 269,20	1 286,70			
Muut saamiset	514,20	483,91	VIERAS PÄÄOMA	103 153,63	92 965,85
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	775,18	770,79	Pitkäaikainen	70 777,60	63 876,70
Valtion toimeksiannot	691,14	642,05	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	62 620,67	56 038,18
Lahjoitusrahastojen varat	80,36	118,80	Lainat julkisyhteisöiltä	12,11	14,75
Muut toimeksiantojen varat	3,67	9,94	Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	6 918,72	6 542,54
			Siirtovelat	469,62	546,10
			Laskennalliset verovelat	756,47	735,13
VAIHTUVAT VASTAAVAT	28 212,80	21 190,05			
Vaihto-omaisuus	1 038,69	689,62	Lyhytaikainen	32 376,03	29 089,15
Aineet ja tarvikkeet	956,84	527,81	Joukkovelkakirjalainat	1 628,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	54,88	99,26	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 020,06	8 435,78
Valmiit tuotteet	26,98	62,56	Lainat julkisyhteisöiltä	2,64	2,64
			Lainat muilta luotonantajilta	0,00	12,30
Saamiset	5 482,10	8 638,07	Saadut ennakot	79,88	357,77
Pitkäaikaiset saamiset	505,85	588,02	Ostovelat	8 199,68	6 546,73
Myyntisaamiset	505,85	588,02	Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	2 418,11	1 787,39
			Siirtovelat	10 027,67	11 946,55
Lyhytaikaiset saamiset	4 976,25	8 050,05	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	173 331,91	157 456,63
Myyntisaamiset	2 498,74	5 821,51			
Lainasaamiset	124,07	78,95			
Muut saamiset	1 738,09	1 632,91			
Siirtosaamiset	615,36	516,68			
			Omavaraisuusaste, %	38,1	38,5
Rahoitusomaisuusarvopaperit	12 735,34	591,38	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	56,4	53,6
Sijoitukset rahamarkkina instrumen	4 159,91	525,75	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	21385	15014
Joukkovelkakirjalainasaamiset	25,44	65,63	Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	1347	938
Muut arvopaperit	8 550,00	0,00	Konsernin lainat, €/asukas	4678	4029
			Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	74283	64504
Rahat ja pankkisaamiset	8 956,67	11 270,98	Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	101153	96296
VASTAAVAA YHTEENSÄ	173 331,91	157 456,63	Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6369	6014
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	1269	1287
			Kunnan asukasmäärä	15 881	16 011

1.5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottaminen

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja.

Tilikauden tulos on tilinpäätöksessä 6 300 332,78 euroa.

Kaupunginhallitus esittää tuloksen käsittelyksi seuraavaa:

- kirjataan investointeihin liittyvää poistoeron vähennystä 50 740,30 euroa
- tehdään 3 milj. euron investointivaraus uimahallin investointiin
- tehdään 3 milj. euron investointivaraus yhteiskoulun investointiin

Tilikauden ylijäämä vuodelta 2020 on 351 073,08 euroa, joka siirretään edellisten tilikausien yli/alijäämätilille.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 8.6.2020 kouluverkkoselvityksestä ja talouden tasapainottamisohjelmasta. Vuosien 2018 ja 2019 tilinpäätökset olivat selkeästi alijäämäisiä ja investointiohjelma tulevillekin vuosille raskas, joten menojen ja tulojen samalle kasvu-uralle saamiseksi aloitettiin toimenpiteitä. Covid19-pandemia, toimintojen keskeytykset, valtion tukitoimet sekä vuoden 2019 verokorttiuudistuksen vaikutukset käänsivät tuloksen vahvasti ylijäämäiseksi.

Talousarvion toteutuminen

2 Talousarvion toteutuminen

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Kaupunginhallitus, -valtuusto ja konsernihallinnon toimiala

Aimo Ryytänen, pj. Tero Nieminen, 1. vpj Tuula Koivunen, 2 vpj Venla Avelin, jäsen Jari Kaitaranta, jäsen	Pertti Laaksonen, jäsen Ville-Petteri Erola, jäsen Ida Jokinen, jäsen jäsen Sirkka-Liisa Papinaho, jäsen
---	---

KOKONAISARVIO VALIOKUNNAN ALAISESTA TOIMINNASTA

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen suhteessa kaupungin strategiaan ja toimialan kehittämissuunnitelmaan.

Kaupungin toimintaa leimasi maaliskuusta lähtien koronavirustilanteen hoitaminen. Suomessa vallitsi poikkeusolot koronavirustilanteen takia maaliskuusta kesäkuulle. Kaupungin palvelutoimintaa jouduttiin muuttamaan hyvin nopeasti. Muutokset näkyivät vahvasti kaikessa kaupungin palvelutoiminnassa. Valmiusmuotoinen työskentely muutti kaupungin hallinnon toimintaa. Kaupungin toiminnan nopeista muutoksista tiedotettiin tehokkaasti eri kanavia pitkin. Kaupunginvaltuustolle laadittiin tiedotteita aktiivisesti. Toimielinten kokoukset pidettiin etäyhteyksin, kun kuntalain muutos mahdollisti tämän muutoksen. Valtuuston kokousten striimaus aloitettiin kesäkuun kokouksesta lähtien. Poikkeustilanteen aikana toteutettiin myös uusia palvelumuotoja, kuten esim. kouluaterioiden pakkaaminen ja jakelu, TEM:n yksinyrittäjien tuen myöntäminen sekä asiointipalvelu vanhuksille.

Kevään 2020 aikana valmisteltiin tiiviisti kahta isoa asiakokonaisuutta. Kaupunginhallitus päätti 13.1.2020, että käynnistetään talouden sopeuttamissuunnitelman laadinta. Sopeutusohjelman perusteella tehtiin jo vuonna 2020 sopeutustoimia toimialojen esitysten pohjalta. Sopeuttamistoimena toteutettiin henkilöstön lomautus taloudellisin perustein. Kaupungin henkilöstön osalta käytiin lisäksi yt-menettely tuotannollisin perustein, joka pääosin liittyi korona-pandemian aiheuttamiin toiminnan supistuksiin. Lisäksi käsiteltiin kouluverkkoselvitys, jonka valmistelu oli aloitettu jo aiemmin. Nämä molemmat asiakokonaisuudet hyväksyttiin valtuustossa 8.6.2020.

Kuntayhteyshenkilön aloitettua vastuu kuntayhteistyön koordinoimisesta on siirtynyt maakunnan liitolle. Vuonna 2020 on selkeytetty kuntayhteistyön tavoitteita ja valmisteltu puheenjohtajafoorumia työsuunnitelmaa.

Konsernitoimialan kehittämisohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2019. Kaupunginvaltuuston osalta tavoitteet on asetettu vuosiin 2020 – 2021.

Kaupunginhallituksen toiminnan osalta kaupunkikonsernin hallinnon avoimuuden kehittämiseen on tehty toimenpiteitä viestinnän osalta mm. kokoustiedottamisessa. Yhdistysten toimintaa on tuettu verkkoympäristössä toteutettujen yhdistystapahtumien avulla. Aluejohtokuntien ja muiden vaikuttamistoimielinten roolin vahvistamista on edelleen tehty mm. asioiden esittelyn ja tiedottamisen kautta.

Hyvinvointikuntayhtymän kanssa yhteistyössä on tehty sote-kiinteistöjen käytön järjeistämisen toteutusta. Hammashoito siirtyi uusiin tiloihin Kankaanmäen terveyskeskukseen vuoden alussa. Neuvolan ja kotihoidon tilojen suunnittelua jatkettiin ja aiesopimus toteuttamisesta hyväksyttiin syksyllä 2020.

Atk-palvelut ulkoistettiin vuoden 1.1.2020 alusta Kuntien Tieralle. Vuoden aikana toiminnot on dokumentoitu ja saatu siirrettyä Tieran toimintamallin mukaisiksi.

Konsernitoimialan kehittämisohjelman tavoitteet

Valtuuston tavoitteina on ollut itsearviointi sekä iltakoulujen ja seminaarien järjestäminen. Valtuustokysely on toteutettu toukokuussa 2020. Valtuustoseminaari pidettiin 7.9.2020 Sibeliustalolla Lahdessa. Iltakouluja on pidetty asiakokonaisuuksien perusteella eri kohderyhmille. Lehdistölle avoimissa valtuustoinfoissa on tiedotettu tulevan kokouksen asioista ja muista ajankohtaisista teemoista.

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tavoitteista osallisuus- ja aluetyöryhmä on valmistellut demokratiaohjelmaa. Henkilöstöhallinnon kehittämisohjelma on hyväksytty. Ohjeistuksia on päivitetty ajan tasalle ja laadittu uusia. Pandemia-tilanne on edellyttänyt normaalia enemmän henkilöstöohjeistusten laadintaa. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma laaditaan vuosittain. Työhyvinvointikyselyn valmistelu aloitettiin marraskuussa 2020. Toteutus siirtyi helmikuuhun 2021.

Hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen johtamis- ja kehittämistyö on edennyt vuoden 2020 aikana. Hyten rakenne ja vuosikello on suunniteltu. Viestintä sekä päättäjille että kuntalaisille on toteutettu aktiivisesti huolimatti pandemia-tilanteesta. Sisäasiainministeriön rahoittama Maahanmuuttajien kotouttamishanke päättyi helmikuussa 2020. Maahanmuutto-ohjelman päivytystä valmisteltiin vuoden 2020 lopulla (päätöksentekoon vuoden 2021 alkupuolella).

Työllisyyden edistämisen tavoitteet eivät kaikilta osin toteutuneet, koska Covid19 –pandemian vuoksi työkokeilu- ja työllistämismahdollisuudet loppuivat lähes kokonaan. Työllisyyden hoitoon haettiin hankerahoitusta, mutta sitä ei saatu. Päijät-Hämeen kuntakokeilua valmisteltiin syksyn ajan. Kuntakokeilun aloitus siirtyi kuitenkin maaliskuun alkuun 2021.

Ateria- ja puhtauspalveluissa siivousmitoitukset saatiin tehtyä tavoitteiden mukaisesti. Käkelän tuotantokeittiön tuottavuudesta tehtiin selvitys ja keittiöverkkoselvitystä valmisteltiin. Toiminnasta viestittiin sekä sähköisesti että perinteisesti paikallislehdessä.

Maaseututoimessa sähköisiin palveluihin siirtymien jatkui edelleen.

Talouden suunnittelun ja arvioinnin kannalta vuosi oli haasteellinen. Keväällä talousluvut näyttivät painuvan pahasti alijäämäisiksi alkaneen pandemian vaikutuksesta. Valtion 4. ja 7. lisätalousarviosta Orimattilan kaupungille kohdentui reilut 4 milj. euroa pandemian tukirahoitusta. Tilanteen aiheuttamat toiminnalliset muutokset aiheuttivat sekä lisämenoja että säästöjä. Esimerkiksi etätöiden tekeminen ja koulujen etäopetus vähensi kuljetuskustannuksia sekä myös sijaistalouksia, mutta aiheutti vakuutuksiin ja etäyhteyshankintoihin lisäkustannusta. Vuoden lopulla vielä vuoden 2019 verotuksen valmistuminen toi lähes 2 milj. euron oikaisuerät verokertymiin, jotka aiheutuivat vuoden 2019 käyttöön tulleen verokorttiuudistuksen vaikutuksesta. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän talouden sopeutustoimet onnistuivat odotetusti huolimatta terveydenhuollon haasteellisesta vuodesta. Kuntamaksusuodet toteutuivat talousarvion mukaisesti, vaikka vielä loppuvuodesta arvioitiin, että palvelukäytön kasvu tuo lisämaksupaineita.

Vuosi 2020 oli suurien investointien käyntiin lähtemisen vuosi. Myllylän koulun remontti eteni, uimahallin ja pelastusaseman työn aloitettiin ja yhteiskoulua suunniteltiin. Kankaanmäen –Helsingintien tiejärjestelyt saatiin valmiiksi, Käkeläntien/Kärrytien peruskorjaus valmistui ja katujen peruskorjauksia, asfaltointeja ja valaistuksia toteutettiin. Urheilukentän peruskorjausta tehtiin, urheilutalon lähiliikuntapaikka valmistui ja liikuntapuistoa laajennettiin. Investointimenot olivat 14,5 milj. euroa. Asuintonttien myynti toteutui arvioitua suurempana. Käyttöomaisuuksien poistojen määrä ylitti arvioidun. Pääosin tähän vaikutti yhteiskoulun tasearvon alaskirjaus tuotantokäytöstä poistumisen seurauksena.

Määrärahatavoitteiden toteutuma

Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan määrärahat toteutuivat suunnitellusti. Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan menot alittuivat 574 teur. Alitusta tapahtui kaikissa kuluryhmissä lukuun ottamatta muita toimintamenoja. Hammashoitolan kiinteistön myynnistä tuli 114 teur kirjanpidollinen tappio, johon ei ollut varauduttu. Käyttöomaisuuden myynnit toivat tulopuolelle kuitenkin 350 teur kirjanpidollisen myyntivoiton. Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi koko loppuvuoden, mutta ylittyi vain 999 euroa. Kokonaisuutena työllisyyden tukitoimiin varatut palkkausmäärärahat jäivät suurimmalta osaltaan käyttämättä samoin kuin kesätyöllistämisen määrärahat.

Arvio tilinpäätöksen vaikutuksista vuoden 2021 talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin

Kokonaisuutena vuoden 2020 tilikauden tulos vähentää sopeuttamispaineita eikä esim. säästöihin tähtääviä lomautuksia ole tarvetta tehdä. Työttömyys on kasvanut, joten sen alentamiseen tähtääviä toimia tarvitaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon menoissa on todennäköisesti kasvupaineita; covid19 –pandemia on lisännyt palvelutarvetta sosiaalitoimessa ja väestön testaukset ja rokotukset vaativat taloudellista panostusta. Lisäksi kiireetöntä hoitoa on jouduttu pandemian vuoksi siirtämään.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2020**Toiminnallinen tavoite 1**

Menojen suhteuttaminen tulorahoitukseen ja kaupungin talouden tasapainon säilyminen

Mittari/ Arviointitapa

Vuosikatteen suhde käyttötalouden poistoihin

Tavoitetaso 2020

Vuosikate kattaa poistot

Toteutuma

Tavoite toteutui – vuosikate kattoi poistot 203 prosenttisesti. Valtion maksamat koronatuotet sekä verovuoden 2019 verokorttiuudistuksen aiheuttaminen verokertymien jaksoituksen vaikutuksesta.

Mittari/Arviointitapa

Verotuksen kilpailukykyinen taso

Tavoitetaso 2020

Verotus pysyy kilpailukykyisenä sekä seudullisesti että saman kokosiin verokkikuntiin nähden

Toteutuma

Tuloveroprosenttia nostettiin 0,50 prosenttiyksikköä. Taso on kuitenkin edelleen kilpailukykyinen seudullisesti sekä saman kokosiin verokkikuntiin nähden.

Mittari/Arviointitapa

Talouden tasapainottamisohjelman laadinta

Tavoitetaso 2020

Ohjelma on laadittu ja hyväksytty 31.5.2020 mennessä.

Toteutuma

Talouden tasapainottamisohjelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.6.2020.

Toiminnallinen tavoite 2

Kaupungilla on hyvinvoiva, tehokas ja motivoitunut henkilöstö

Mittari/ Arviointitapa

Henkilöstön kehittämisohjelma on hyväksytty ja toteutuksessa

Tavoitetaso 2020

Työhyvinvointikyselyn kokonaistulos nousee 0,1 yksikköä (vuonna 2018 toteutetun kyselyn kokonaistulos asteikolla 1 – 5 oli 4,32).

Toteutuma

Hyvinvointikyselyn valmistelu aloitettiin marraskuussa ja varsinainen kysely toteutettiin helmikuussa 2021. Raportointi tuloksista saadaan maaliskuussa 2021.

Toiminnallinen tavoite 3

Työllisyyspalveluja kehitetään ammatillisesti ja tavoitteellisesti palveluohjauksen ja työhönvalmennuksen keinoin. Jos rahoitus haettuun työllisyshankkeeseen toteutuu, sitä käytetään kehittämistyön tukena erityisesti osaamisen kehittämisen valmentamisessa.

Mittari / Arviointitapa

- edelleen sijoittaminen yrityksiin
- Orimattila-lisäpäätökset
- nuorten työllistämistuki
- uusien aloittaneiden asiakkaiden määrä työllisyyspalveluissa

Tavoitetaso 2020

- 12 henkilötyökuukautta
- 80 henkilötyökuukautta
- 25 kpl, joista 4H-yrittäjätuki 15 kpl
- 70 henkilöä

<ul style="list-style-type: none"> tutkintoperusteisen ja osatutkintokoulutuksen aloittaneiden määrä työllisyyspalveluiden asiakkaista työkokeilun aloittaneiden määrä työllisyyspalveluiden asiakkaista 	<ul style="list-style-type: none"> 10 henkilöä 35 henkilöä
<p><u>Toteutuma</u></p> <ul style="list-style-type: none"> edelleen sijoittaminen yrityksiin: ei toteutunut ollenkaan pandemian vaikutusten vuoksi Orimattila-lisä: toteutunut 54 kuukaudelta nuorten työllistämistuki: 25 tukipäätöstä, joista 4H-yrittäjiä oli 13 uusien aloittaneiden asiakkaiden määrä työllisyyspalveluissa 38 henkilöä tutkintoperusteisen ja osatutkintokoulutuksen aloittaneiden määrä työllisyyspalveluiden asiakkaista 13 henkilöä työkokeilun aloittaneiden määrä työllisyyspalveluiden asiakkaista 8 henkilöä 	

<p>Toiminnallinen tavoite 4 Asiakirjahallinnon sähköisten palvelujen kehittäminen</p>	
<p><u>Mittari/ Arviointitapa</u> Arkistonmuodostussuunnitelma laadittu ja suunnitelma sähköiseen arkistoon siirtymisestä</p>	<p><u>Tavoitetaso 2020</u> Hyväksytty vuoden 2020 loppuun mennessä</p>
<p><u>Toteutuma</u> Arkistonmuodostussuunnitelman pohjana olevan TOS:n (toiminnanohjaussuunnitelma) katselmointi tehtiin joulukuussa. Tavoite ei toteutunut; katselmoinnin perusteella rakenteeseen tehdään muutoksia siten, että se toimii asianhallintajärjestelmän uuden version (Dynasty10) kanssa.</p>	

<p>Toiminnallinen tavoite 5 Aluejohtokuntien toiminnan kehittäminen</p>	
<p><u>Mittari/ Arviointitapa</u> Arviointi- ja kehittämistyöpajat yhdessä aluejohtokuntien kanssa Aluejohtokuntien itsearviointi</p>	<p><u>Tavoitetaso 2020</u> Yhtenäinen toimintamalliehdotus itsearvioinnin pohjalta ja vuosikello aluejohtokuntien toiminnan tueksi</p>
<p><u>Toteutuma</u> Osallisuus- ja aluetyöryhmä käsitteli yhdessä aluejohtokuntien kanssa aluejohtokuntien toimintaa osallisuus- ja aluetyöryhmässä 17.11.2020. Työryhmä laati samassa yhteydessä aluejohtokunnille kyselyn, joka toteutettiin vuoden vaihteessa. Kyselyn perusteella aluejohtokunnat olivat tyytyväisiä omaan toimintaansa, mutta kaipasivat enemmän vaikuttavuutta toiminnalleen. Aluejohtokuntien toiminnan kehittäminen on työn alla ja tulee käsitellyn hallintosäännön tarkistuksen yhteydessä.</p>	

Toiminnallinen tavoite 6 Siivousmitoitusten tarkistaminen	
<u>Mittari / Arviointitapa</u> Koulujen (10 kpl) ja päiväkotien (6 kpl) siivousmitoitusten tarkistaminen Neliöhintavertailu Ohjelmistopohjaisen laadunseurannan aloittaminen	<u>Tavoitetaso 2020</u> Mitoituksen tarkistettu 85 prosenttisesti vuoden 2020 loppuun mennessä Samat tasoiset kustannukset kohdetyypeittäin Taso laadultaan vähintään tyydyttävä
<u>Toteutuma</u> Mitoitukset tarkistettu 100 prosenttisesti. Päiväkotien siivousteho on keskimäärin n. 170 m ² /tunti, kouluilla 265 m ² /tunti. Ohjelmisto hankittiin ja laadunseuranta aloitettiin, mitatuissa kohteissa siivouksen taso oli hyvä.	

Toiminnallinen tavoite 7 Maaseututoimen sähköisen asioinnin lisääntyminen	
<u>Mittari / Arviointitapa</u> Sähköinen tukihaku (päätukihaku) Sähköisten hakemusten lukumäärä	<u>Tavoitetaso 2020</u> 93 % sähköisiä hakemuksia
<u>Toteutuma</u> Tavoite toteutui. Päätukihaku päättyi 15.6.2020. Sähköisiä hakemuksia oli 93,6 % kokonaismäärästä.	

Toiminnallinen tavoite 8 Kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisen ja kehittämisen rakenteen ja käytänteiden luominen ja toimenpiteiden sekä toimintatapojen vienti käytäntöön	
<u>Mittari / Arviointitapa</u> Hyvinvointikertomuksen päivitys ja hyvinvointiraportin laadinta Suunnitelma ikääntyneiden toimintakyvyn tukemisesta Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmä nimetty ja toiminta käynnistynyt Päättäjien informointi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistoimista	<u>Tavoitetaso 2020</u> Päivitys tehty, raportti laadittu ja hyväksytty Suunnitelma tehty Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koulutustilaisuuksia toteutunut vähintään kaksi vuoden aikana, sivut kaupungin nettisivuille luotu ja monialainen hyte-johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti. Informointi toteutunut vähintään neljännesvuosittain

Toteutuma

Hyvinvointikertomuksen päivitys ja hyvinvointiraportin laadinta: Laaja hyvinvointikertomus vuosille 2017 – 2021 arvioitiin syksyllä 2021 ja se on valtuustossa hyväksytty. Hyvinvointiraportti vuodelta 2019 hyväksyttiin valtuustossa loppuvuodesta 2020. Suunnitelma ikääntyneiden toimintakyvyn tukemisesta: Suunnitelma käsiteltiin ja hyväksyttiin molemmissa valiokunnissa syksyllä 2020, mutta kaupunginhallituskäsittely sekä valtuuston hyväksyntä jäi alkuvuoteen 2021.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmä nimetty ja toiminta käynnistynyt: Hyte-Ohjausryhmä kokoontui vuoden 2020 aikana yhteensä neljä kertaa.

Päätäjien informointi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistoimista: Päätäjiä on informoitu hyte-työstä eri tavoin: kaupunginhallitusta kahdesti vuonna 2020 sekä valtuustoa kahdesti vuonna 2020. Lisäksi hyte-työstä on informoitu osana erilaisten suunnitelmien ja raporttien käsittelyä. Hyte-työstä on tiedotettu myös eri kanavissa: somessa, sähköposteilla, verkostotyössä paikallisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti (THL), kaupungin internetsivuilla sekä median avulla eri tiedotteiden muodossa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT; Kaupunginvaltuusto

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot (ulk.)	-	-	-	-	-	-
Toimintamenot (ulk.)	-141 640	-	-141 640	-99 321	42 319	29,9
Toimintakate	-141 640	-	-141 640	-99 321	42 319	29,9
Toimintatulot (sis.)	-	-	-	-	-	-
Toimintamenot (sis.)	-1 800	-	-1 800	-274	1 526	84,8
Yhteensä	-143 440		-143 400	-99 595	43 845	30,6

TOTEUTUMAVERTAILU EDELLISIIN VUOSIIN; Kaupunginvaltuusto

Ulkoiset	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Menot muutos %	- 99 321 49,2	- 148 140 - 7,1	- 137 640
TULOT muutos %	-	54 963	27 729
NETTO muutos %	- 99 321 -6,2	- 93 177 18,0	- 109 911

Sisäiset	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Menot muutos %	- 274	- 3 717	- 2 786
TULOT muutos %	-	-	-
NETTO muutos %	- 274 1256,6	- 3 717 - 25,1	- 2786

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT; Kaupunginhallitus						
	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot (ulk.)	1 866 500	-	1 866 500	1 891 221	24 721	1,3
Toimintamenot (ulk.)	-64 692 480	-	64 692 480	-64 118 225	574 255	0,9
Toimintakate	-62 825 980	-	-62 825 980	-62 227 004	598 976	1,0
Toimintatulot (sis.)	2 666 340	-	2 666 340	2 656 615	- 9 725	-0,4
Toimintamenot (sis.)	-672 910	-	- 672 910	- 618 808	54 102	8,0
Yhteensä	-60 832 550	-	-60 832 550	-60 189 197	643 353	1,1

TOTEUTUMAVERTAILU EDELLISIIN VUOSIIN; Kaupunginhallitus			
Ulkoiset	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Menot muutos %	-64 118 225 -0,4	-63 866 395 -3,9	-61 336 521
TULOT muutos %	1 891 221 -17,9	2 229 657 -3,8	2 314 226
NETTO muutos %	-62 227 004 -0,95	-61 636 738 -4,2	-59 022 295

Sisäiset	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Menot muutos %	-618 808 12,9	-698 689 -2,1	-683 995

TULOT	2 656 615	2 579 133	2 459 323
muutos %	2,9	4,6	
NETTO	2 037 807	1 880 444	1 775 328
muutos %	7,7	5,6	

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA TULOSALUEITTAIN				
Suorite, tunnusluku	TP 2020	TA 2020	TP 2019	TP 2018
Kokousten lukumäärä	26	22	25	23
Käsiteltyjen asioiden lukumäärä	515	420	455	468
Ruokapalveluiden ateriamäärä	833 500	963 300	967 346	945 000
Maatilojen lukumäärä (aktiivivilat, yhteistoiminta-alue)	767	785	787	810
Maatalouden maksetut tuet, milj. euroa (yhteistoiminta-alue)	28,5	30	30	27,5
ATK-työasemien lukumäärät				
• hallinto	• 308	• 270	• 270	• 259
• opetus	• 680	• 950	• 1010	• 750
• opetus, tabletit	• 300	• 300	• 265	• 300
• kiinteistöt ja muut	• 49	• 38	• 20	• 24

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN, htv (vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkatut)				
Tulosalue	TP 2020	TA 2020	TP 2019	TP 2018
Päätöksenteko ja yhteistoiminta	1	1	1	1
Elinkeinotoimi- ja projektit	1	1	1,5	1
Hallinto- ja tukipalvelut	8	8	10,6	9,6
Hyvinvointi- ja työllisyyspalvelut	3,92	4,17	4	4,5
Ateria- ja puhtauspalvelut	56,1	60	62,18	66,4
Maaseututoimi	2,6	2,6	2,6	2,6
Toimiala yht.	72,62	76,77	81,88	85,1

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta

Jussi Vahe, pj.
Sanna Heikkinen, vpj.
Tuomo Jussila, jäsen
Jukka Mölsä, jäsen

Arja Simola, jäsen
Niina Saarinen, jäsen
Esa Heinonen, jäsen

Myrskylän edustaja: Aki Henriksson
nuorisovaltuuston edustajat: Aino Tuukkanen / Roosa Eerola

KOKONAISARVIO VALIOKUNNAN ALAISESTA TOIMINNASTA**Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen suhteessa kaupungin strategiaan ja toimialan kehittämissuunnitelmaan.**

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen vuosi sivistys- ja hyvinvointitoimialalla. Koronapandemia määritteli koko vuotta ja varsinaisista toiminnan tavoitteista vuodelle 2020 jouduttiin tinkimään tai luopumaan kokonaisuudessaan, koska poikkeusolot määrittelivät maaliskuusta kesään 2020 toimintaa ja syksyllä 2021 toiminnalle asetettiin jo alusta lähtien tiukat raamit valtiovallan taholta. Loppusyksystä rajoitukset taas tiukentuivat ja vaikuttivat koko toimialaan voimakkaasti. Myös kaupunginvaltuuston säästövelvoitteet asettivat toiminnan järjestämiselle haasteita syksyllä 2020.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöönotossa onnistuttiin ja se lisäsi varhaiskasvatuspaikkoja Orimattilassa sekä tuki kaupungin strategisia tavoitteita laadukkaista varhaiskasvatuspalveluista. Muilla palvelualoilla pyrittiin turvaamaan palvelun laatu mahdollisimman hyvin muuttuneissa olosuhteissa.

Määrärahatavoitteiden toteutuma

Vuoden 2020 talous toteutui kokonaisuudessaan hyvin. Tulot ylittyivät ja menot alittuivat. Toteumassa on kuitenkin paljon epävarmuuksia, koska koronapandemian aikana tehtiin henkilöstösäästöjä ja vuonna 2020 toteutui ennakoimattomia säästöjä, jotka eivät ole pysyviä menojen leikkauksia.

Arvio tilinpäätöksen vaikutuksista vuoden 2021 talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin

Vuoden 2020 tilinpäätöksen toiminnallisten tavoitteiden toteutumatta jääminen vaikuttaa vuoden 2021 toimintaan, koska monia kesken jääneitä asioita joudutaan viemään edelleen eteenpäin vuoden 2021 aikana. Talouden osalta ei ole odotettavissa merkittäviä riskejä vuodelle 2021.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2020**Toiminnallinen tavoite 1/ Varhaiskasvatuspalvelut**

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöönotto yksityiseen päiväkotitoimintaan vuonna 2020

Mittari/ Arviointitapa

Palveluseteliä käyttävien yrittäjien lukumäärä

Lapsia palvelusetelin piirissä

Tavoitetaso 2020

Palveluseteli käytössä elokuussa 2020 kaikissa yksityisissä päiväkodeissa

Palveluseteli myönnetty 130 lapselle

Toteutuma

Kaikki Orimattilan yksityiset päiväkodit ovat hakeneet ja hyväksytyt palvelusetelituottajiksi. Kämpälämäen päiväkodit ilmoittivat, että Orimattilan yksikkö lakkautetaan 31.12.2020. Vuoden aikana tuli uusia yksityisiä päiväkoteja Orimattilan palvelusetelituottajiksi. Lahdesta hyväksyttiin kaksi Touhula päiväkotia sekä Norlandia päiväkodit Oy Simpukka ja Kämpälämäen päiväkoti Käpymetsä. Lisäksi Hollolasta palvelusetelituottajaksi tuli Vilinä Oy:n päiväkoti Pulina. Palveluseteleitä on myönnetty 125 lapselle vuoden loppuun mennessä ja palvelusetelituottajia oli vuoden lopussa 9 eli tavoite saavutettiin lähes kokonaan.

Toiminnallinen tavoite 2/ Opetuspalvelut

Oppimisen tuen suunnitelma. Perusopetuslain mukaista oppilaalle suunnattua kolmiporaisen tuen (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki) antamisen muotoja ja oppimisen tuen käytäntöjä kehitetään sekä lisätään henkilöstön osaamista oppimisen tuen toteuttamiseen.

Mittari/ Arviointitapa

Suunnitelman toteuttamisen aloitus lukuvuonna 2020 – 2021 keväällä laaditun suunnitelman mukaisesti

Tavoitetaso 2020

Oppimisen tuen suunnitelma valmis keväällä 2020

Toteutuma

Oppimisen tuen suunnitelman valmistelu jatkui lukuvuodelle 2019-2020 laaditun aikataulun mukaisesti. Orimattilan kuntatyöryhmä osallistui Jyväskylän yliopiston valmennuksen lähipäivään 16.1. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnalle suunnitelmatyötä esiteltiin 4.2. kokouksen yhteydessä. Opetuspalveluiden henkilöstön koulutuspäivässä 1.2. koulut laativat tuen järjestämisen koulukohtaisia suunnitelmia.

Maaliskuussa 2020 alkaneen poikkeustilanteen aikana ei pystytty opetuspalveluissa jatkamaan oppimisen tuen suunnitelman valmistelua vaan tehtiin päätös valmistelun lykkäämisestä ja jatkamisesta mahdollisesti syksyllä, kun tiedetään paremmin sen hetkinen koronatilanne.

Oppimisen tuen suunnitelman valmistelua jatkettiin syyslukukaudella 2020 ja kuntaryhmän vetäjäksi nimettiin rehtori Antti Ketonen, kunnes opetuspäällikkö aloittaa virassaan.

Kuntaryhmä jatkoi oppimisen tuen suunnitelman valmistelua sekä osallistui suunnitelman valmistumista tukevaan pitkäkestoiseen kuntien oppimisen tuen kehittämistä tukevaan koulutuskokonaisuuteen. Oppimisen tuen suunnitelman kirjaamista jatkettiin ryhmässä ja perehdytettiin uudet viranhaltijat suunnitelman valmisteluun. Tavoitteeksi asetettiin suunnitelman valmistuminen kevätlukukaudella 2021.

Toiminallinen tavoite 3/ Nuorisopalvelut

Nuorisokahvilatoiminnan pilotointi yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa

Mittari/ Arviointitapa

Toiminta käynnistyy maaliskuussa

Nuorten käynnit nuorisokahvilassa

Nuorilta saatu palaute toiminnasta

Tavoitetaso 2020

Nuorisokahvilatoiminnan pilotti on käynnistetty ja nuoria on saavutettu palvelun piiriin.

Kohderyhmän nuoria tavoitetaan min. 5/ilta

Nuorilta on kerätty palautetta toiminnasta

Toteutuma

Tammi-maaliskuussa mahdollisia tiloja on kartoitettu yhdessä nuorisokahvila työryhmän kanssa. Työryhmään on kuulunut liikunta- ja nuorisotoimenjohtajan lisäksi perusnuorisotyöntekijä, seurakunnan nuorisotyöntekijä sekä edustajat MLL ja 4H- yhdistyksistä. Eri-laisia rahoitus- ja avustusvaihtoehtoja on tutkittu. Tarkoitukseen sopivaa tilaa ei ole löydetty sellaisin kustannuksin, että toimintaa voitaisiin käynnistää vielä tänä vuonna. Myös koronatilanteen vaikutukset ja talouden sopeuttamisen tavoitteet ovat kutistanut vaihtoehtoja nuorisokahvilan avaamiselle.

Nuorisopalveluille soveltuvia yhtenäisiä tiloja, jossa nuorisokahvilaa voisi toteuttaa, on kartoitettu kesäkuussa 2020. Mahdollinen, kaupungin omistama tila vapautuu vasta keväällä 2021.

Nuorisokahvila kuuluu yhteen kehittämissuunnitelmassa kirjasto- ja kulttuuritalon kehittämiseen kuntalaisten yhteiseksi monitoimitaloksi. Hankesuunnitelma 2021.

Toiminnallinen tavoite 4/Liikuntapalvelut

Digitaalisten palveluiden kehittäminen: Uuden uimahallin kulunvalvonnan suunnitelmissa (kaapit, portit, lukitukset, kassapisteeet ym.) huomioidaan integraatiomahdollisuus tilavarauksjärjestelmään ja verkkokauppaan. Orimattila Areenan II vaiheen rakennushankkeessa suunnitellaan tilapalvelujen kanssa kaikkien kaupungin vuokratilojen kattava tilavarauksjärjestelmä verkkokauppamahdollisuudella.

Mittari / Arviointitapa

Tilavarauksjärjestelmän valinta 2020.

Uimahallin rakennusvaiheen toteutussuunnitelmat sisältävät integraatiomahdollisuuden tilavarauksjärjestelmään

Tavoitetaso 2020

Uuden tilavarauksjärjestelmän valinnan valmistelu

Uimahallin kulunvalvonnan suunnitelmissa on integraatiomahdollisuus tilavarauksjärjestelmään.

<p><u>Toteutuma</u> Uusi tilavarausjärjestelmä Areenan II vaiheen yhteyteen on valittu (Timmi) integraatiomahdollisuutta silmällä pitäen.</p> <p>Areenan II vaihteen käynnistyminen varmisti myös tilavarausjärjestelmähankinnan etenemisen.</p> <p>Tilavarausjärjestelmän käyttöönoton aikataulutusta on valmisteltu syksyllä 2020 tilapalveluiden kanssa. Tavoitteena on saada uusi tilavarausjärjestelmä sisäiseen käyttöön keväen 2021 aikana.</p>	

<p>Toiminnallinen tavoite 5 / Kirjastopalvelut Kuntalaisia aktivoivien tapahtumien järjestäminen kulttuuritalossa ja kirjastoautossa</p>	
<p><u>Mittari/ Arviointitapa</u> Tapahtumien ja osallistujien määrä sekä asiakaspalautelomakkeen palaute</p> <p>Kulttuuritalon toiminnan kehittäminen ja sen hyödyntäminen vuoden 2020 tarveselvitystyössä.</p>	<p><u>Tavoitetaso 2020</u> Vuoden aikana kahdeksan eri-ikäisille suunnattua yhteisöllistä tapahtumaa, jotka toteutetaan kulttuuritalolla ja kirjastoautossa. Tapahtumista pyydetään osallistujapalaute.</p> <p>Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden yhteistyön tiivistäminen.</p>
<p><u>Toteutuma</u> Kulttuuritalossa järjestettiin 16.1. lapsille ja nuorille suunnattu lukemiseen innostava ja kannustava päivä: taidemuseossa avattiin toiminnallinen Lue minut! –näyttely, jonka avasi orimattilalainen kirjailija Mila Teräs. Kirjastossa vietettiin Kunnari-lukudiplomihyllyn avajaisia ja annettiin kirjavinkkausta. Päivään osallistuivat kaikki Orimattilan neljäsluokkalaiset. Yhteisenä tavoitteena oli lisätä erityisesti lasten ja nuorten lukuintoa ja tarjota inspiroivia mahdollisuuksia sanataiteen parissa. Lue minut! –näyttely oli esillä taidemuseossa 16.1.-17.3. ja sen näki 850 henkilöä. Kulttuuritalo suljettiin koronaviruspandemian takia 18.3. ja kaikki tapahtumat peruttiin toukokuun loppuun saakka. Syksyn tapahtumia: 18.9. Kulttuuritalolla ja kirjastoautossa toteutettiin Raili Mikkasen kirjailijavierailu; 9.10. Kulttuuritalolla ja kirjastoautossa Kivi-Popup-päivä; 13.10. säännöllisiä Satutuokioita alettiin järjestää kirjastolla; 17.10.–5.12. Ahti ja Maija Lavosen töitä esittelevä Linjat kohtaavat –näyttely taidemuseolla; 20.10. Puhutaan suomea –keskusteluryhmän starttasi kirjastolla. Tapahtumia jouduttiin koronan takia siirtämään merkittävästi vuodelle 2021.</p> <p>Tavoitteena olleet eri-ikäisille suunnatut yhteisölliset tapahtumat jäivät tilaisuuksien järjestämistä koskevista koronarajoituksista johtuen toteutumatta vuonna 2020. Tavoitteena on toteuttaa vuodelle 2020 suunnitelluista tapahtumista ainakin osa vuonna 2021.</p>	

Kirjastoauton osalta aloitetut suunnitelmat kesän yhteistapahtumasta nuorisotoimen kanssa peruuntuivat. Mutta yhteistyön toteuttaminen on osa Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa "Liikkuva kulttuuritalo"-kokeiluhanketta vuonna 2021.

Kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluiden yhteistyö on tiivistynyt yhteisten tapahtumien, tilaisuuksien, toiminnan ja hankkeiden osalta. Kulttuuritalolle on avattu sekä kirjasto-, taide- museo- että kulttuuripalveluita koskeva Twitter-tiedotustili. Lisäksi koko Kulttuuritalon toimintaa koskeva 5-vuotissuunnitelu on käynnistetty.

Kulttuuritalon tarvesuunnitelma hyväksyttiin sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan 13.10. ja kaupunginhallituksen 26.10. kokouksissa

Toiminnallinen tavoite 6/Sivistystoimen hallinto

Digipalveluiden käyttöönoton edistäminen

Mittari/ Arviointitapa

Koko kaupungin tilojen kattavan järjestelmän luominen tila- ja liikuntapalveluiden yhteistyönä

Kahdensuuntaisen viestinnän käyttöönotto, Muksunetti

Järjestelmän käyttöönotto lukuvuonna 2020 - 2021

Tavoitetaso 2020

Uuden tilavarausjärjestelmän hankinnan ja käyttöönoton valmistelu.

TietoEdu-järjestelmän kehittäminen varhaiskasvatuksessa

Kertakirjautumisjärjestelmä oppilaille ja opettajille

Toteutuma

TietoEdu järjestelmää on kehitetty koko ajan, viimeisimpänä toimintona on otettu käyttöön toukokuussa 2020 Lasten loma –kysely. Seuraavaksi tavoitteena oli ottaa käyttöön Kasvattajan työpöytä kaikkiin yksiköihin syksyn aikana. Tämä mahdollistaa kahdenvälisen viestinnän päiväkodeissa. Kasvattajien työpöytä pilotoitiin kahdessa päiväkodissa syksyn ajan, ja käytön oli tarkoitus laajentua kaikkiin päiväkoteihin ja perhepäivähoitossa palvelupäälliköiden käyttöön vuoden loppuun mennessä. Kasvattajien työpöytään kirjautumisessa ilmeni tietoturvaongelma, ja työpöydän käyttö keskeytettiin, kunnes ohjelmantuottaja saa tietoturvaongelman ratkaistua. Ongelman ratkettua kaikki päiväkodit ottavat kasvattajien työpöydän käyttöönsä keväällä tai kesällä 2021.

Toiminnallinen tavoite 7/ Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen

Yhteistyön kehittäminen PHHYKY:n kanssa

Mittari / Arviointitapa

Sosiaali- ja terveystieteiden tapahtumien määrä kirjastoautossa ja monelleko eri kylälle ne järjestettiin

Tavoitetaso 2020

Perhekeskuksen kehittämistyö:

Päjät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän palveluiden kiinnostavuus – tapahtumissa kohdattujen kuntalaisten määrä	<ul style="list-style-type: none"> - Kirjastoauton käyttäminen kohtaamispaikkana ja vuoden aikana vähintään neljä sosiaali- ja terveystalveluiden tapahtumaa - Vähintään neljälle kylälle suunnatut tapahtumat
<p><u>Toteutuma</u></p> <p>Kirjastoauto kohtaamispaikkana -tavoitteen osalta tavoite ei ole edennyt sosiaali- ja terveystalveluiden kanssa.</p> <p>Varhaiskasvatuksen lukukoordinaattorin liikkui syyskuussa kirjastoauton mukana osana Saa lukea -hanketta.</p> <p>Kaupungin organisaation sektorirajat ylittävän ja kirjastoautoon liittyvän ”Liikkuva kulttuuri” –toiminnan kokeiluun on saatu 40 000 € hankeavustusta Opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Hankkeen yhteydessä pyritään edistämään myös kirjastoauton hallinnonrajat ylittävän monikäyttöisyyden tavoitteen toteutumista muun muassa PHHykyn kanssa.</p>	

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT						
	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot (ulk.)	2 752 100	-500 660	2 251 440	2 581 041	329 601	14,6
Toimintamenot (ulk.)	-26 541 800	-582 230	-27 124 030	-24 871 741	-2 252 289	8,30
Toimintakaate	23789 700	-1 082 890	-24 872 590	-22 290 700	-2 581 890	10,4
Toimintatulot (sis.)	5 700	-	5 700	4 052	-1 648	-28,91
Toimintamenot (sis.)	-9 041 390	-	-9 041 390	-9 003 516	37 874	0,42
Yhteensä	-32 825 390	-1 082 890	-33 908 280	31 290 164	-2 618 116	-7,72

TOTEUTUMAVERTAILU EDELLISIIN VUOSIIN			
Ulkoiset	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Menot muutos %	-24 871 741 - 2,15	-25 417 068	-24 803 295
TULOT	2 581 041	2 562 201	2 374 798

muutos %	0,74 %		
NETTO muutos %	-22 290 700 -2,47	-22 854 867	-22 428 497

Sisäiset	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Menot muutos %	-9 003 516 22,2%	-7 367 673	-7 164 267
TULOT muutos %	4 052 50,8%	8 232	7 477
NETTO muutos %	-8 999 464 22,3%	-7 359 441	-7 156 790

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA TULOSALUEITTAIN				
Suorite, tunnusluku	TP 2020	TA 2020	TP 2019	TP 2018
Lapsia varhaiskasvatustal- tuspalveluiden ja esiopetuksen pii- rissä	597	622	762	688
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	145	140		
Perusopetuksen kustannukset €/ oppi- las	10 156	9 150	8 406	8 350
Perusopetuksen oppi- lasmäärä	1 803	1 880	1 874	1 856
Lukiokoulutuksen kustannukset €/ opis- kelija	9164	9 650	10 140	12 184
Opiskelijamäärän keskiarvo	173,5	170	160	125
Opetuskiinteistöt	10	10	10	10
Kirjaston ja kirjastoau- ton käyntikerrat	51 337	76 000		75 423
Kokonaislainaus	175 991	228 009	235 598	225 009
Uimahallin kävijät	22 956	33 000	27 788	26 904
Kuntosalin kävijät	14 202	24 000	20 922	21 614
Liikuntaryhmien kävijät	2 356	7 000	6 139	6 211
Kävijät nuorisopalvelu- jen tapahtumissa	2 460	3 000	8 684	5793
Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä	149	100	131	119
Nuorten työpajan asiakasmäärä	34	30	34	25

Taidemuseon kävijä-määrä	1 981	3 000	3 291	2 515
Wellamo-opiston Orimattilalaiset opiskelijat	2 438	1 500	1 837	1 500
Avoin päiväkotiki-pan kävijät	1 950	6 000	5 452	6 727

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN, htv (vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkatut)				
Tulosalue	TP 2020	TA 2020	TP 2019	TP 2018
Hallinto	6	6	6	6
Opetuspalvelut	230,3	229	222	229
Kulttuuripalvelut	1,5	1,5	1,5	1,5
Kirjastopalvelut	8	8	8	8
Liikuntapalvelut	3	7	6,5	5,5
Nuorisopalvelut	6	8,5	12,5	7,5
Varhaiskasvatuspalvelut	150,24	156,7	160,5	155,5
Toimiala yht.	405,04	416,7	417,0	413,0

Elinvoima- ja tekninen valiokunta

Tapio Malmiharju, pj.
Saija Hakonen, vpj, jäsen, 5.10. asti
Viljanen Markku, jäsen, 5.10. alk. vpj.
Hämäläinen Juha, jäsen
Koivunen Tuula, jäsen
Sallinen Jarkko, jäsen 5.10. alk.
Sikkilä Sari, jäsen
Särkinen Susanna, jäsen
Hilja Haverinen/Vilma Pulkkinen, nuorisovaltuuston edustaja

KOKONAISARVIO VALIOKUNNAN ALAISESTA TOIMINNASTA**Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen suhteessa kaupungin strategiaan ja toimialan kehittämissohjelmaan.**

Kaupungin strategiassa on korostettu kaupungin vetovoiman vahvistamista ja kaavoituksellisia ratkaisuja. Toiminnallisena tavoitteena on ollut riittävän kaavavaran varmistaminen, joka vuonna 2020 kohdentui Virenojan asuinalueelle. Virenojalle kaavoitettiin 20 uutta omakotitonttia. Lisäksi Sampolan osayleiskaavatyötä edistettiin tilaamalla liikenneselvitys, jossa olivat mukana ELY-keskus ja Väylävirasto. Asemakaavoista työn alla olivat Prisman kaavamuutos, Isännäntien rivitalokaava ja Porkkallion uusi pientalokaava. Lisäksi Lahden seudun kunnat ja Päijät-Hämeen liitto ovat valmistelleet MAL-sopimusluonnosta virkamiestasolla. Seudun päättäjät ovat osallistuneet sopimusvalmisteluun mm. työpajassa 7.2.2020 ja ohjausryhmän kuudessa kokouksessa. Neuvottelukokouksia valtion kanssa oli viisi kertaa. Neuvottelut ovat yhä kesken ja niitä jatketaan keväällä 2021. Lahden seudun jätteenkäsittelyalueen ympäristövaikutusten arviointi (YVA) oli alkuvuodesta lausunnoilla. Samaan aikaan oli vireillä Jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaava. Jätteenkäsittelyalueelle oli neljä vaihtoehtoista sijaintipaikkaa, joista kolme Orimattilassa, yksi Hollolassa. Orimattilan kaupunki antoi lausunnon YVA-selostuksesta, vaihemaakuntakaavan luonnoksesta ja ehdotuksesta. Maakuntavaltuusto on 28.1.2021 hyväksynyt vaihemaakuntakaavan, jossa kierrätyspuisto sijoittuu Hollolaan. Päätös ei ole vielä lainvoimainen.

Elinvoima- ja teknisen toimialan kehittämissohjelman tavoitteita on viety osaksi toimialan vuosittaisia tavoitteita. Tällainen toiminnalliseksi tavoitteeksi johdettu ohjelmavoite oli kevyen liikenteen verkkoselvitys. Se laadittiin jo vuonna 2019, mutta sen konkreettiset toimenpiteet huomioitiin talousarvion käsittelyn yhteydessä vuodelle 2021. Näitä konkreettisia kohteita olivat Kehräämöntie, Erkontien silta sekä Muurarinkuja/Muuraintien kevyen liikenteen väylät. Vuoden 2020 aikana rakennutettiin Lankilantien kevyen liikenteen väylä, Kankaanmäen yhdystie, Helsingintien liittymäjärjestelyt Kankaanmäentien kohdalla, Käkeläntie/Kärrypolun saneeraus sekä Pennalan logistiikka-alueen korttelin 49 esirakentaminen. Samoin vuonna 2020 teetettiin selvitys kaupungin nykyisten katujen kunnosta, korjaustarpeista ja korjausvelan määrästä. Lisäksi kaupungin voimakkaan talo- sekä infra-

rakentamisen seurauksena Salolan maankaatopaikan vuotuinen sallittu tonnimäärä täyttyi ja ylijäämämaita vietiin Hennan maankaatopaikalle. Pennalan Määrämen uuden maankaatopaikan suunnitelmat valmistuivat myös kertomusvuoden aikana.

Alueurakka on teknisen toimen yksi keskeisimmistä hankinnoista. Uuden (2021-2026) alueurakkasopimuksen valmistelu aloitettiin jo syksyllä 2020 varsinaisen kilpailutuksen ajoittuessa vuoden 2021 alkuun. Toiminnallisena tavoitteena on seurattu alueurakan laatua, jossa toimintakertomusvuonna havaittiin kolme poikkeamaa. Poikkeamien määrä vastasi odotettua tasoa.

Talonrakennuksen osalta ohjelmatoimenpidetavoitteena oli toimitilojen kiinteistön kunnossapitosuunnitelman laatiminen (PTS), johon liittyen vuonna laadittiin PTS-runko sekä kahden rakennuksen osalta tehtiin erilliset selvitykset. Työ jatkuu vielä vuodelle 2021. Vuosi 2020 oli talonrakennuksen osalta erityisen haasteellinen. Uimahallin ja pelastusaseman työmaat tehtiin valmiiksi maansiirtotöiden ja rakennusten perustusten osalta vuoden 2020 aikana. Rakennukset valmistuvat keväällä 2022. Myllylän koulun sisäpuolinen saneeraus aloitettiin 2020 toukokuussa ja valmistuu kesällä 2021. Uuden yhteiskoulun suunnittelu käynnistettiin vuoden 2020 aikana.

Toimialalla on myös tehty sähköisten palvelujen osalta kehitystyötä kehittämissuunnitelman mukaisesti. Tilapalvelun käytöstä jäi pois vuodenvaihteessa Haahtelan RES järjestelmä, joka korvattiin BEM-järjestelmällä. BEM-järjestelmällä vastaanotetaan palvelupyynnöitä kuten RES-järjestelmällä, mutta ne pystytään lisäksi lähettämään organisaation ulkopuoliselle sopimuskumppanille suoraan järjestelmästä.

Vuonna 2020 hyväksyttiin kaupungin elinkeino-ohjelma. Korona vaikutti yritysyhteistyöhön siten, että niitä siirrettiin mahdollisuuksien mukaan sähköiseen verkkoon. Yrittäjäjärjestön kanssa tapaamisia/tapahtumia isomman ryhmän kanssa oli vuoden 2020 aikana 17 kpl. Toimitilakartoitus siirtyi vuoden 2021 alkuun, jolloin Lade:n uusi toimitilahakemisto lanseerataan ja hyödyt yhteisestä tietojen koonti alustasta saadaan käyttöön. Yritystonttien kartoitusta aloitettiin, mutta työ jatketaan loppuun kevään 2021 aikana

Vesilaitoksen tavoitteena oli sen toiminnan kehittäminen, johon vaikutti osaltaan korona-pandemia. Pandemian vuoksi kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä ei pystytty toteuttamaan ja osa toiminnoista jouduttiin tekemään erityisjärjestelyin, koska esim. ryhmissä tai jopa pareittain työskentelyä pyrittiin välttämään. Puhdistamolietteen kuljetus ja käsittely kilpailutettiin keväällä 2020. Kilpailutuksen voitti Labio Oy ja sopimus astuu voimaan 1.1.2021. Talousveden vähäisten laatuhäiriöiden määrätavoite saavutettiin selkeästi. Tämä johtui todennäköisesti monista erisyistä. Orimattilan Vesi Oy:n saneeraukset on saatu kohdennettua hyvin ja toisaalta viime vuoden saneerauksella oli aiempia vuosia vähemmän vaikutusta asuinalueisiin.

Määrärahatavoitteiden toteutuma

Elinvoima- ja teknisen valiokunnan toteuma ylitti budjetoidun n. 160 000 eurolla ja tulot alittuivat reilulla 100 000 eurolla. Syynä menojen ylittymiseen olivat joukkoliikenteeseen varattujen määrärahojen ylitys sekä vesihuoltoverkoston kunnossapi-

totoimenpiteet vesilaitoksella. Lisäksi tilapalvelun osalta investointipuolelta siirrettiin menoja käyttötalouteen määrärahojen ollessa investointipuolella. Tulojen alitumista selitti osaltaan tilavuokrien sekä vesi- ja viemärimaksujen toteutumattomuus arvioidulla tavalla. Vuoden 2020 talousarviota tehdessä jäteveden tuotto arvioitiin vuoden 2019 tuotto-odotusten mukaisesti, mutta se ei toteutunutkaan odotetulla tavalla ja tuotto jäi tältä osin talousarvioon merkityn alle. Perusmaksujen perusteena käytetään edellisen vuoden (2019) kulutusta, josta syystä se hieman ylitti tuotto-odotukset.

Arvio tilinpäätöksen vaikutuksista vuoden 2021 talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin

Vuoden 2020 osalta erityisesti seutuliiikenteen kustannukset olivat arvioitua korkeammat, mikä johtui osin koronasta ja osin menojen jakoperusteiden muutoksista. Joukkoliikenteen kulut saattavat ylittää myös vuodelle 2021 varatut määrärahat.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2020

Toiminnallinen tavoite 1/Elinvoima- ja maankäyttöpalvelut

Kaavavarannon riittävyyden varmistaminen.

Mittari/ Arviointitapa

A-kaavatonttien lukumäärä/vuosi

Tavoitetaso 2020

Uutta kaavavarantoa valmistuu n. 20 pien-
talotontin verran vuosittain

Toteutuma

Tavoite toteutui. Virenojalle valmistui 20 uutta omakotitonttia.

Toiminnallinen tavoite 2/Yhdyskuntatekniikka

Alueurakoinnin toteuttaminen sopimuksen ja laatuvaatimusten mukaisesti. Alueurakka-sopimus on laadittu YIT:n kanssa vuosiksi 2016/lokakuu – 2021/lokakuu ja kaupunki seuraa palvelun toteutumista kerran kuussa pidettävissä työmaakokouksissa sekä laatuvaatimusten poikkeamia kirjallisesti. Noudatettavat laatuvaatimukset on määritelty valtakunnallisesti.

Mittari/ Arviointitapa

Kirjallisesti kirjattujen poikkeamien määrä.

Tavoitetaso 2020

Poikkeamien määrä max. 2 kpl/kausi (talvi-
ja kesäkausi)

Toteutuma

Toiminnallinen tavoite täyttyi. Poikkeamien lukumäärä 3 kpl.

Toiminnallinen tavoite 3/Tilapalvelu	
Toimitilojen kiinteistön kunnossapitosuunnitelman laatiminen (PTS)	
<u>Mittari/ Arviointitapa</u> Valmistumisaikataulu	<u>Tavoitetaso 2020</u> Laaditaan PTS-runko sekä selvitys kahden kiinteistön osalta vuoden loppuun mennessä. Hanketta jatketaan seuraavina vuosina. Kiinteistöjen energiakulutus mittarointi 2020-2021
<u>Toteutuma</u> Laadittiin PTS-runko sekä teetettiin selvitykset kahden kiinteistön osalta. Hankkeen toteutus jatkuu vielä vuodelle 2021.	

Toiminnallinen tavoite 4/Vesilaitos	
Vesijohtoverkoston aktiivisen käytön kehittäminen mahdollistaa vesivuotojen aikaisempaa nopeamman havainnoinnin	
<u>Mittari / Arviointitapa</u> Suunnitelma ja koekäyttö tehty	<u>Tavoitetaso 2020</u> Verkoston lohkomissuunnitelma on tehty ja sen toimivuus on kokeiltu käytännössä
<u>Toteutuma</u> Lohkomissuunnitelma on valmistunut ja lohkomista on kokeiltu käytännössä ensimmäisillä alueilla. Työn valmiusaste noin 30 %. Työ ei ole edennyt ensimmäisen neljänneksen tilanteesta. Syy: Koronapandemian aikana on tehty vain akuutisti välttämättömät työt. Lisäksi kaupungin käyttötalousmenoihin on haettu säästöjä keskeyttämällä kaikki sellaiset työt jotka eivät ole akuutisti välttämättömiä	

Toiminnallinen tavoite 5/Elinvoiman lisääminen	
Yrittäjäpalveluiden kehittäminen: Tyhjen yritystonttien kartoitus ja aktiivinen markkinointi ja myynti sekä tyhjen toimitilojen kartoitus Yritystilaisuuksien järjestäminen yhteistyössä muiden toimialojen kanssa (kpl)	
<u>Mittari/ Arviointitapa</u> Valmistumisaikataulu Valmistumisaikataulu Yritystilaisuuksien lkm	<u>Tavoitetaso 2020</u> Kartoitus tehty 31.8.2020 mennessä Markkinointi aloitettu 30.9.2020 Yritystilaisuuksia vähintään 12 kpl/vuosi
<u>Toteutuma</u> Korona vaikutti olennaisesti tapahtumiin, jotka siirrettiin osaksi sähköiseen verkkoon. Yrittäjäjärjestön kanssa tapaamisia/tapahtumia isomman ryhmän kanssa oli vuoden 2020 aikana 17 kpl. Toimitilakartoitus siirtyi vuoden 2021 alkuun, jolloin Ladec:n uusi toimitilahakemisto lanseerataan ja hyödyt yhteisestä tietojen koonti alustasta saadaan käyttöön. Yritystonttien kartoitus aloitettu, ja työ jatketaan loppuun kevään 2021 aikana.	

--

Toiminnallinen tavoite 7/Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen

Keuyen liikenteen verkkoselvityksen toimenpideohjelman toimenpiteiden toteuttamisen ajoittaminen ja yhdistäminen kaupungin investointiohjelmaan

Mittari / Arviointitapa

Valmistumisaikataulu

Tavoitetaso 2020

Työ valmistuu 31.7.2020 mennessä

Toteutuma

Jalankulku- ja pyöräilyväylien kehittämissuunnitelma valmistunut. Osana kaupungin investointiohjelman laatimista vuodelle 2021 huomioon otettiin seuraavat kohteet: Erkon tien silta, Muurarinkuja/Muuraintie ja Kehräämöntie.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot (ulk.)	4 850 490	75 000	4 925 490	4 806 713	-118 777	-2,4
Toimintamenot (ulk.)	-9 028 188	-524 440	-9 552 628	-9 699 117	-146 489	-1,5
Toimintakate	-4 177 698	-449 440	-4 627 138	-4 892 405	-265 267	-5,7
Toimintatulot (sis.)	7 574 300		7 574 300	7 420 546	-153 754	-2,0
Toimintamenot (sis.)	-530 240		- 53 040	- 470 381	59 859	11,3
Yhteensä	2 866 362	-449 440	2 416 922	2 057 761	359 161	-14,86

TOTEUTUMAVERTAILU EDELLISIIN VUOSIIN

Ulkoiset	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Menot	-9 699 117	-8 951 112	-8 751 086
muutos %	- 8,36	-2,2	
TULOT	4 806 713	4 730 378	4 494 801
muutos %	1,6%	5,2%	
NETTO	-4 892 404	-4 220 734	-4 256 285
muutos %	-15,9%	0,84%	

Sisäiset	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Menot muutos %	-470 381 1,2%	-573 991 22 %	-467 120
TULOT muutos %	7 420 546 24,1%	6 060 579 3,6%	5 849 259
NETTO muutos %	6 950 165 26,5%	5 486 588 1,9%	5 382 139

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA TULOSALUEITTAIN				
Suorite, tunnusluku	TP 2020	TA 2020	TP 2019	TP 2018
Kunnossapidettävät kaava- tiet ja kevyen liikenteen väy- lät (km)	164	163	162	159,59
Metsät ha	497	500	416	143
Maankaatopaikkojen kuor- mamäärät yhteensä (lkm)	3346	7 200	6357	
Katuvalaistus energiakulutus (Kwh)	1 425 841	1 344 153	1 325 240	
Katuvalojen määrä	2042	1 030	1 928	
Uusien hankittujen leikkiväli- neiden määrä (lkm)	15	16	9	
Kunnostettujen viheralueiden määrä (kpl)	3	4	7	
Myydyt omakotitalotontit	20	10	Keskusta 4+1 Pennala 4+2 (lun.) Henna 3+1(lun.)	Keskusta 7 Henna 4
Vapaat omakotitontit	70	50	73 Keskusta 23 Pennala 18 Artjärvi 10 Henna 22	43
Kaavoitetut uudet asuintontit	20	20	1(+2 000 k-m2 tehokkuutta)	24
Hyväksytyt kaavat	2	4	4	5
Hyväksytyt kaavat k-m2	5770	6 000	2 176	
Kaavaehdotusten muistutuk- set	7	20	2	4
Kaavavalitukset	0	2	0	0
Vähämerkityksellisen asema- kaavan kiertonopeus	9 kk	1 v	2 kk	10 kk
Asemakaavan kiertonopeus	14 kk	2 v	65 kk	20 kk
Poikkeamisluvat/suunnittelu- tarve-ratkaisut	7	4	6	3

Rakennetut toimitilakiinteistöt lkm	40	42	43	40
Rakennusten yhteenlaskettu huoneala	73239	73 000	72 935 hum2	67 703 hum2
Lämmitysenergian kulutus/normitettu keskikulutus	10338 MWh 181 Kwh/hum ²	12 560 172	14 197 MWh 195KWh/hum2	10 275 MWh 154 KWh/hum2
Sähkön kulutus	5624 MWh	6 350 87	5 726MWh 78,5 KWh/hum2	5 392 MWh 80 KWh/hum2
Kiinteistön hoito- ja kunnosapitokulut	3267217 €/v 44,61 €/hum2/v	2 635 300 36,10	2 861 114 €/v 39,23 €/hum2/v	2 698 767 €/v 40,46/hum2/v
Kiinteistön ylläpitokulut	3663318 €/v 50,02 €/hum2/v	2 879 120 39,44	3 213 487 €/v 44,06 €/hum2/v	3 044 464 €/v 45,64 €/hum2/v
Käyttäjäpalvelut	103847	134 580	97 872 €/v	13 150 €/v

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN, htv (vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkatut)				
Tulosalue	TP 2020	TA 2020	TP 2019	TP 2018
Elinkeino ja maan- käyttö	8,9	9,6	10,2	10
Yhdyskuntatekniikan palvelut	3,5	4,65	3,1	2,95
Tilapalvelu	13,5	13,8	12,95	13,63
Vesilaitos	10	10,1	10,2	10,97
Toimiala yht.	35,9	38,1	36,45	37,55

Ympäristövaliokunta

Jouni Räsänen, pj
Jarkko Jokinen, vpj
Anssi Huhtala, jäsen
Riitta Karjalainen, jäsen
Johanna Kyrö, jäsen

KOKONAISARVIO VALIOKUNNAN ALAISESTA TOIMINNASTA**Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen suhteessa kaupungin strategiaan ja toimialan kehittämisohjelmaan.**

Elinvoima- ja teknisen toimialan kehittämisohjelmassa korostuvat sähköiset palvelut ja digitaalisuus. Rakennusvalvonta on jo siirtynyt sähköiseen asiointiin ja ympäristönsuojelu on siirtymässä sähköiseen asiointiin.

Vuonna 2020 Orimattilan kaupunki sai oman ilmasto-ohjelman OLAN OMA ILMASTO-OHJELMA 2020-2030. Hinku-kuntana päätavoitteena on saavuttaa hiili-neutraalisuus vuoteen 2030 mennessä. Ilmasto-ohjelman toteutumista seurataan jatkossa vuosittain CO2-raportin, kunnan energiatehokkuussopimuksen (KETS) toimenpideseurannan ja Orimattilan vuosittaisen tilinpäätöksen kautta.

Valtakunnallinen sinilevätarkkailu toteutettiin suunnitellusti kesällä viikoittain. Ympäristötarkastaja oli mukana KETS työskentelyssä ja toteutti siivoustalkoot yhdyskuntatekniikan kanssa yhteistyönä.

Ympäristönsuojelu oli mukana maakunnallisessa ja maakunnan rajat ylittävässä yhteistyössä jätehuollon, vesiensuojelun ja ilmansuojelun osalta. Vesihuollon riskienhallintaa parannettiin yhdessä vesilaitoksen, vesiosuuskuntien, Hämeen ELY-keskuksen ja terveydensuojeluviranomaisen kanssa. TUKES-kohteissa tehtiin valvontayhteistyötä.

Valvontasuunnitelmassa ei osattu ennakoida meluntorjuntalain ja naapuruussuhdelain mukaisen valvonnan ennalta arvaamatonta suurta työmäärää vuoden aikana. Jätehuollon, vesilain ja maa-ainesten valvontaa ei voitu toteuttaa suunnitellusti henkilöresurssien niukkuuden takia. Normaalin nitraattiasetuksen valvonnan yhteydessä ilmeni tavallista enemmän laiminlyöntejä. Hajajätevesien valvonnassa jouduttiin keskittymään ainoastaan yksittäisiin akuutteihin valituskohteisiin. Vuoden aikana kaupunki oli mukana useammassa öljyllä pilaantuneen maan (PIMA) selvitys- ja kunnostushankkeessa. Ylijäämämaiden hyötykäyttö yksittäisissä maastokohteissa lisäsi lupatarpeen arviointiin liittyvien toimenpiteiden määrää.

Uusien lupien vireillepano kasautui vuoden vaihteeseen, jolloin lupamaksuista saatavien tulojen määrä väheni huomattavasti. Ympäristölupia saatettiin vuoden vaihteessa vireille ennätysmäärä, mikä näkyy jatkossa voimakkaana kuormituksena lupavalmistelupuolella ja johtaa väistämättä tehtävien priorisointiin ja muiden asioiden käsittelyaikojen pidentymiseen.

Yhteishankkeet toteutuivat Orimattilan ympäristönsuojelun osalta suunnitellusti. Vuoden aikana olimme mukana seuraavissa hankkeissa: 1,5 –asteen elämäntapa-uudistus, Climate change adaption program/MURCS, Ravinneneutraali kunta, Vesistötalkkari ja Geologisen rakenteen selvitys Ämmäntöyrään pohjavesialueella, Mayors Indicators ja CANEMURE.

Määrärahatavoitteiden toteutuma

Ympäristövaliokunnan osalta menot ja tulot alittuivat budjetoidusta. Tulojen alittuminen johtui siitä, ettei lupia myönnetty siinä määrin kuin alun perin arvioitiin.

Arvio tilinpäätöksen vaikutuksista vuoden 2021 talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin

Vuoden 2020 tulototeuman jäädessä arvioitua alhaisemmaksi, näkyy tulokertymä vastaavasti ympäristölupien painottumisena alkuvuoteen 2021.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2020

Toiminnallinen tavoite 1/Rakennusvalvonta

Sähköisen lupapalvelun käyttöönotto ja kehittäminen

Mittari/ Arviointitapa

Käyttöönottoaikataulu
Rakennuslupien kiertoaika

Tavoitetaso 2020

Lupapalvelujen käyttöönotto 1.3.2020
Rakennusluvut käsitellään 3 viikon kuluessa

Toteutuma

Sähköinen asiointi otettu käyttöön, ensimmäinen lupapäätös 20.3.2020. Rakennusluvut 1.1.2020 - 31.12.2020 käsittelyaika 14 päivää

Toiminnallinen tavoite 2/Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelun siirtyminen sähköiseen asiakaspalveluun

Mittari/ Arviointitapa

Voimassa olevien ja siirrettyjen lupa- ja valvontatietojen määrä/voimassaolevien ja siirrettyjen kokonaismäärästä

Tavoitetaso 2020

Kaikki voimassa olevat luvat ja 31.12.2019 mennessä saapuneet valvontatiedot siirretään Trimble Locus -järjestelmään 2020 aikana. Avataan kaikille uusille jätehuollon valvontakohteille paikka Trimble Locusiin.

Toteutuma

Trimble Locusin etäkäyttö ei ole toiminut odotetusti teknisten ongelmien vuoksi. Henkilöresurssien niukkuus ei ole mahdollistanut kaikkien lupien ja valvontatietojen siirtoa sähköiseen muotoon.

Toiminnallinen tavoite 3	
Ekolan päivitys	
<u>Mittari/ Arviointitapa</u>	<u>Tavoitetaso 2020</u>
Ekolan valmistumisaikataulu	Ekolan päivitys 31.12.2020 mennessä
<u>Toteutuma</u>	
Ympäristövaliokunta otti asiasta aikalisän. Ekola päivitetään 31.12.2021 mennessä, kun VM:n rahoittaman ylikunnallisen Ei tuurilla vaan tiedolla –hankkeen mittarit saadaan käyttöön.	

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT						
	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot (ulk.)	261 300	-65 300	196 000	157 615	-38 385	19,6
Toimintamenot (ulk.)	-386 192	65 970	-320 222	-299 269	-20 953	6,5
Toimintakate	-124 892	670	-124 222	-141 654	17 432	-14
Toimintatulot (sis.)	0		0	11 863	-11863	
Toimintamenot (sis.)	0		0	-97	97	
Yhteensä	-124 892	670	-124 222	-129 888	5 666	-4,56

TOTEUTUMAVERTAILU EDELLISIIN VUOSIIN			
Ulkoiset	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Menot muutos %	299269 12 %	266 539 -6 %	283 370
Tulot muutos %	157 615 14 %	137 334 -6 %	146 324
Netto muutos %	141 654 9,6 %	129 204 -5,7 %	137 046

Sisäiset	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Menot muutos %	-97 -57 %	-228 -48 %	- 337
Tulot muutos %	11 863 422 %	2 274 -6,6%	2 446
Netto muutos %	11 766 475 %	2 046 14%	2 109

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA TULOSALUEITTAIN				
Suorite, tunnusluku	TP 2020	TA 2020	TP 2019	TP 2018
Rakennusluvut ja ilmoitukset	267	200	227	234
Uudet asunnot luvilla	34	50	32	42
Kerrosala	19 900	20 000	7 600	12 100
Ympäristölupapäätökset ja yhdistelmäluvut	3	14		
Maa-ainesluvut	2	3		
Ilmoitukset	25	20		
Rekisteröidyt	2	4		
Maksulliset valvontakäynnit	13	30		
Maksuttomat valvontakäynnit	20	10		
Poikkeukset ympäristönsuojelumääräyksistä	0	3		
Jätehuoltovalvonta	20	enintään 2 500		
Vesihuollon vapautushakemukset	18	20 - 100		

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN, htv (vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkatut)				
Tulosalue	TP 2020	TA 2020	TP 2019	TP 2018
Rakennustarkastus	2,55	2,5	1,6	2
Ympäristönsuojelu	2,2	2,5	2,25	2,3

Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

KIINTEISTÖ OY ORIMATTILAN VUOKRATALOT

- monipuolinen vuokra-asuntotarjonta, jonka määrästä päättää emokonserni
- asuntojen täyttöasteen parantaminen yhdessä emokonsernin kanssa tehtävillä asuntokannan kehittämislinjauksilla
- vuokra-asuminen turvallista ja kohtuuhintaista
- asunnot energiatehokkaita

Toteutuma:

Yhtiön taloudellinen käyttöaste on ollut 89,99 %. Yhtiö tarjoaa monipuolisia asuntoja ympäri Orimattilaa. Asuminen on turvallista, kohtuuhintaista ja energiatehokasta. Yhtiö on laatinut suunnitelman kiinteistöjensä kehittämiseen sekä talouden tasapainotukseen ja tehnyt toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi.

Kiinteistökantaa kehitetty yhteistyössä omistajan kanssa ja kehitys jatkuu myös tulevina vuosina.

ORIMATTILAN YRITYSKIINTEISTÖT OY

- taseen vahvistaminen
- vuokratason säilyttäminen alueellisesti käyvällä tasolla

Toteutuma:

Yhtiön toiminta on pysynyt samanlaisena kuin aiempinakin vuosina. Yhtiö ei ole neuvotellut aktiivisesti uusista kohteista.

ORIMATTILAN LÄMPÖ OY

- maakaasuliiketoiminnan kauppahinnan tuloutus omistusosuuksien suhteessa
- liiketoiminnan kehittäminen nykyistä toimintaympäristöä vastaavaksi

Toteutuma: Maakaasuliiketoiminnan tuloutus on toteutunut. Liiketoiminnan kehittäminen jatkuu edelleen.

ORIMATTILAN VESI OY

- riittävä ja oikea-aikainen yhteistyö kaavoituksen ja yhdyskuntatekniikan kanssa
- Viiskivenharjun vedenottohankkeen rahoitusvaihtoehtojen selvittäminen

Toteutuma:

Vesiyhtiö on tehnyt tiivistä yhteistyötä kaavoituksen ja yhdyskuntatekniikan kanssa. Investointikohteet suunnitellaan ja toteutetaan yhdyskuntatekniikan aikataulutoiveiden perusteella. Viiskivenharjun vedenottamohankkeesta on tehty vaihtoehtotarkastelu ja pyydetty vaihtoehtoihin liittyen omistajan ohjausta investointiin liittyvien taloudellisten riskien hallintaan.

Käyttötalouden toteutuminen

Toimielimittäin ja tulosalueittain 2020 (sitovuustaso tummennetulla)

- ulkoiset menot ja tulot

	Talousarvio	Muutokset	Ta+muutokset	Toteutuma	Poikkeama Ylitys-/alitus+	Poikkeama %
10 Kaupunginvaltuusto						
Tulot	0	0	0	0	0	
Menot	141 640	0	141 640	99 321	-42 319	29,9
Netto	-141 640	0	-141 640	-99 321	42 319	29,9
13 Kaupunginhallitus						
110 Päätöksenteko ja yhteistoiminta						
Tulot	100 700	0	100 700	367 490	266 790	264,9
Menot	3 296 850		3 296 850	3 274 456	-22 394	0,7
Netto	-3 196 150	0	-3 196 150	-2 906 966	289 184	9,0
130 Hallinto ja tukipalvelut						
Tulot	118 000	0	118 000	108 095	-9 905	-8,4
Menot	1 563 790	0	1 563 790	1 548 602	-15 188	1,0
Netto	-1 445 790	0	-1 445 790	-1 440 507	5 283	0,4
140 Hyvinvointipalvelut						
Tulot	18 000	0	18 000	58 654	40 654	225,9
Menot	27 000	0	27 000	23 634	-3 366	12,5
Netto	-9 000	0	-9 000	35 020	44 020	489,1
150 Työllisyyspalvelut						
Tulot	105 000	0	105 000	72 561	-32 439	-30,9
Menot	1 708 300	0	1 708 300	1 554 326	-153 974	9,0
Netto	-1 603 300	0	-1 603 300	-1 481 765	121 535	7,6
160 Ateria- ja puhtauspalvelut						
Tulot	1 429 800	0	1 429 800	1 175 884	-253 916	-17,8
Menot	3 628 650	0	3 628 650	3 271 769	-356 881	9,8
Netto	-2 198 850	0	-2 198 850	-2 095 885	102 965	4,7
170 Maaseututoimi						
Tulot	85 000	0	85 000	94 349	9 349	11,0
Menot	192 620	0	192 620	180 572	-12 048	6,3
Netto	-107 620	0	-107 620	-86 223	21 397	19,9
180 Sosiaali- ja terveystalot						
Tulot	10 000	0	10 000	14 188	4 188	41,9
Menot	54 275 270	0	54 275 270	54 264 866	-10 404	0,0
Netto	-54 265 270	0	-54 265 270	-54 250 678	-14 592	0,0
13 Kaupunginhallitus						
Tulot	1 866 500	0	1 866 500	1 891 221	24 721	1,3
Menot	64 692 480	0	64 692 480	64 118 225	-574 255	0,9
Netto	-62 825 980	0	-62 825 980	-62 227 004	598 976	1,0
Konsernihallinto						
Tulot	1 866 500	0	1 866 500	1 891 221	24 721	1,3
Menot	64 834 120	0	64 834 120	64 217 546	-616 574	1,0
Netto	-62 967 620	0	-62 967 620	-62 326 325	641 295	1,0

	Talousarvio	Muutokset	Ta+muutokset	Toteutuma	Poikkeama Ylitys-/alitus+	Poikkeama %
40 Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta						
410 Sivistystoimien hallinto						
Tulot	0	0	0	0	0	
Menot	418 310	0	418 310	397 770	-20 540	4,9
Netto	-418 310	0	-418 310	-397 770	20 540	4,9
420 Opetuspalvelut						
Tulot	1 525 500	-66 250	1 459 250	1 552 354	93 104	6,4
Menot	15 683 600	582 230	16 265 830	15 330 692	-935 138	5,7
Netto	-14 158 100	-648 480	-14 806 580	-13 778 338	1 028 242	6,9
440 Aikuiskoulutus						
Tulot	0	0	0	0	0	
Menot	98 980	0	98 980	86 134	-12 846	13,0
Netto	-98 980	0	-98 980	-86 134	12 846	13,0
460 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut						
Tulot	28 900	-7 800	21 100	29 743	8 643	41,0
Menot	708 580	0	708 580	632 947	-75 633	10,7
Netto	-679 680	-7 800	-687 480	-603 204	84 276	12,3
470 Liikunta- ja nuorisotoimi						
Tulot	417 600	-248 000	169 600	303 057	133 457	78,7
Menot	1 180 170	0	1 180 170	1 032 882	-147 288	12,5
Netto	-762 570	-248 000	-1 010 570	-729 825	280 745	27,8
320 Varhaiskasvatuspalvelut						
Tulot	780 100	-178 610	601 490	695 887	94 397	15,7
Menot	8 452 160	0	8 452 160	7 391 316	-1 060 844	12,6
Netto	-7 672 060	-178 610	-7 850 670	-6 695 429	1 155 241	14,7
40 Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta						
Tulot	2 752 100	-500 660	2 251 440	2 581 041	329 601	14,6
Menot	26 541 800	582 230	27 124 030	24 871 741	-2 252 289	8,3
Netto	-23 789 700	-1 082 890	-24 872 590	-22 290 700	2 581 890	10,4

	Talousarvio	Muutokset	Ta+muutokset	Toteutuma	Poikkeama Ylitys-/alitus+	Poikkeama %
51 Elinvoima- ja tekninen valiokunta						
510 Elinvoima- ja maankäytönpalvelut						
Tulot	36 100	0	36 100	43 378	7 278	20,2
Menot	1 135 038	38 740	1 173 778	1 075 372	-98 406	8,4
Netto	-1 098 938	-38 740	-1 137 678	-1 031 994	105 684	9,3
530 Yhdyskuntatekniikka						
Tulot	413 500	75 000	488 500	515 984	27 484	5,6
Menot	2 029 376	192 000	2 221 376	2 304 636	83 260	-3,7
Netto	-1 615 876	-117 000	-1 732 876	-1 788 652	-55 776	-3,2
540 Tilapalvelu						
Tulot	1 895 720	0	1 895 720	1 780 201	-115 519	-6,1
Menot	3 363 668	293 700	3 657 368	3 766 860	109 492	-3,0
Netto	-1 467 948	-293 700	-1 761 648	-1 986 659	-225 011	-12,8
500 Vesilaitos						
Tulot	2 505 170	0	2 505 170	2 467 149	-38 021	-1,5
Menot	2 500 106	0	2 500 106	2 552 249	52 143	-2,1
Netto	5 064	0	5 064	-85 100	-90 164	-1 780,5
51 Elinvoima- ja tekninen valiokunta						
Tulot	4 850 490	75 000	4 925 490	4 806 712	-118 778	-2,4
Menot	9 028 188	524 440	9 552 628	9 699 117	146 489	-1,5
Netto	-4 177 698	-449 440	-4 627 138	-4 892 405	-265 267	
52 Ympäristövaliokunta						
560 Lupa- ja valvontapalvelut						
Tulot	261 300	-65 300	196 000	157 615	-38 385	-19,6
Menot	386 192	-65 970	320 222	299 269	-20 953	6,5
Netto	-124 892	670	-124 222	-141 654	-17 432	-14,0
52 Ympäristövaliokunta						
Tulot	261 300	-65 300	196 000	157 615	-38 385	-19,6
Menot	386 192	-65 970	320 222	299 269	-20 953	6,5
Netto	-124 892	670	-124 222	-141 654	17 432	-14,0
Käyttötalous Yhteensä						
Tulot	9 730 390	-490 960	9 239 430	9 436 589	197 159	2,1
Menot	100 790 300	1 040 700	101 831 000	99 087 673	-2 743 327	2,7
Netto	-91 059 910	-1 531 660	-92 591 570	-89 651 084	2 940 486	3,2

2.3 Investointien toteutuminen

- toimielimittäin ja hankkeittain

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutokset	Ta+Muutokset	Toteutuma	Poikkeama Ylitys-/alitus+	Poikk. %	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Kaupunginhallitus									
Aineeton käyttöomaisuus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			0	617 000	617 000	617 677	-677	-0,1	
Netto			0	-617 000	-617 000	-617 677	677	-0,1	
Kiinteä omaisuus									
Kiinteistöjen osto ja myynti									
Tulot			110 000	0	110 000	241 851	-131 851	-119,9	
Menot			500 000	0	500 000	145 977	354 023	70,8	
Netto			-390 000	0	-390 000	95 874	-485 874	124,6	
Kiinteät rakennukset ja laitteet									
Koneet ja kalusto									
Kaupunginhallitus									
Tulot			110 000	0	110 000	241 851	-131 851	-119,9	
Menot			500 000	617 000	1 117 000	763 654	353 346	31,6	
Netto			-390 000	-617 000	-1 007 000	-521 803	-485 197	48,2	
Sivistys- ja hyvinvointialioikunta									
Rakennukset									
Päiväkotien tilaratkaisut									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			40 000	0	40 000	0	40 000		
Netto			-40 000	0	-40 000	0	-40 000		
Koneet ja kalusto									
Länsi-Orimattilan pk, irtaimisto									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			115 000	-115 000	0	0	0		
Netto			-115 000	115 000	0	0	0		
Liikuntatoimen irtaimisto, ruohonleikkuri									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			39 000	0	39 000	37 000	2 000	5,1	
Netto			-39 000	0	-39 000	-37 000	-2 000	5,1	
Urheilutalo irtaimisto									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			0	22 100	22 100	22 066	34	0,2	
Netto			0	-22 100	-22 100	-22 066	-34	0,2	
Kiinteät rakenteet ja laitteet									
Keskusurheilukentän pinnoite									
Tulot			0	0	0	20 000	-20 000		
Menot			130 000	-25 000	105 000	101 888	3 112	3,0	101 888
Netto			-130 000	25 000	-105 000	-81 888	-23 112	22,0	
Lähiliikuntapaikkojen peruskunnostus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			50 000	-22 100	27 900	0	27 900	100,0	0
Netto			-50 000	22 100	-27 900	0	-27 900	100,0	
Urheilutalon ulkoliikuntapaikka									
Tulot			0	0	0	70 000	-70 000		
Menot	775 693	23 334	635 000	115 000	750 000	767 220	-17 220	-2,3	790 554
Netto			-635 000	-115 000	-750 000	-697 220	-52 780	7,0	
Lähiliikuntapaikka keskustaan (skeittipuisto)									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	190 796	190 796	0	0	0	10 207	-10 207		201 003
Netto			0	0	0	-10 207	10 207		
Liikuntapaikkojen hankesuunnittelu									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			50 000	-10 000	40 000	16 226	23 774	59,4	16 226
Netto			-50 000	10 000	-40 000	-16 226	-23 774	59,4	
Sivistys- ja hyvinvointialioikunta									
Tulot			0	0	0	90 000	-90 000		
Menot			1 059 000	-35 000	1 024 000	954 607	69 393	6,8	
Netto			-1 059 000	35 000	-1 024 000	-864 607	-159 393	15,6	

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutokset	Ta+Muutokset	Toteutuma	Poikkeama Ylitys-/alitus+	Poikk. %	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Elinvoima- ja tekninen valiokunta									
Rakennukset									
Yhteiskoulun uudisrakentaminen									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	13 200 000	111 514	210 000	195 000	405 000	353 642	51 358	12,7	465 156
Netto			-210 000	-195 000	-405 000	-353 642	51 358	-12,7	
Vuorenmäen koulu/päiväkot									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	750 000		40 000	0	40 000	5 456	34 544	86,4	5 456
Netto			-40 000	0	-40 000	-5 456	34 544	-86,4	
Tilapalvelujen kiinteistöjen tekn. tasoa ylläpitävä rak.									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			1 000 000	-580 000	420 000	70 022	349 978	83,3	70 022
Netto			-1 000 000	580 000	-420 000	-70 022	-349 978	83,3	
Erkko-lukion peruskorjaus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	3 301 000		0	200 000	200 000	219 799	-19 799	-9,9	219 799
Netto			0	-200 000	-200 000	-219 799	19 799	-9,9	
Myllylän koulu									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	5 677 000	534 556	2 000 000	790 000	2 790 000	3 269 612	-479 612	-17,2	3 804 168
Netto			-2 000 000	-790 000	-2 790 000	-3 269 612	479 612	-17,2	
Paloasema (pelastuslaitos)									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	8 300 000	118 559	4 000 000	-2 210 000	1 790 000	1 240 339	549 661	30,7	1 358 898
Netto			-4 000 000	2 210 000	-1 790 000	-1 240 339	-549 661	30,7	
Orimattilan terveyskeskus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			375 000	-165 000	210 000	249 506	-39 506	-18,8	
Netto			-375 000	165 000	-210 000	-249 506	39 506	-18,8	-249 506
Uimahallin uudisrakennus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	12 000 000	147 248	1 000 000	1 000 000	2 000 000	1 723 166	276 834	13,8	1 870 414
Netto			-1 000 000	-1 000 000	-2 000 000	-1 723 166	-276 834	13,8	
Kiinteät rakenteet ja laitteet									
Virenojan uuden asuinalueen kadut									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			50 000	0	50 000	40 431	9 569	19,1	40 431
Netto			-50 000	0	-50 000	-40 431	9 569	-19,1	
Pennalan pienteollisuusalue									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			30 000	0	30 000	0	30 000	100,0	0
Netto			-30 000	0	-30 000	0	30 000	-100,0	
Pennalan logistiikka-alueen esirakentaminen									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			1 500 000	-885 000	615 000	572 439	42 561	6,9	
Netto			-1 500 000	885 000	-615 000	-572 439	42 561	-6,9	-572 439
Yhdyskuntatekniset väh.rakennushankkeet									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			250 000	0	250 000	224 356	25 644	10,3	224 356
Netto			-250 000	0	-250 000	-224 356	25 644	-10,3	
Katuvalojen saneeraus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			311 000	0	311 000	274 550	36 450	11,7	274 550
Netto			-311 000	0	-311 000	-274 550	36 450	-11,7	

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutokset	Ta+Muutokset	Toteutuma	Poikkeama Ylitys-/alitus+	Poikk. %	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Arolan alueen rak.Metsärinne									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	1 355 000	577 555	850 000	100 000	950 000	936 309	13 691	1,4	1 513 864
Netto			-850 000	-100 000	-950 000	-936 309	-13 691	1,4	
Henna-Tuuliharjan teollisuusalueen katurak.									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	5 000 000	22 023	100 000	0	100 000	0	100 000	100,0	22 023
Netto			-100 000	0	-100 000	0	-100 000	100,0	
Katujen peruskorjaukset									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			1 560 000	-150 000	1 410 000	1 333 258	76 742	5,4	1 333 258
Netto			-1 560 000	150 000	-1 410 000	-1 333 258	-76 742	5,4	
Hennan maa- ja vesirakentaminen									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	13 992 000	2 812 978	822 000	-772 000	50 000	44 066	5 934	11,9	2 857 044
Netto			-822 000	772 000	-50 000	-44 066	-5 934	11,9	
Katujen päällystäminen									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			430 000	-100 000	330 000	283 861	46 139	14,0	283 861
Netto			-430 000	100 000	-330 000	-283 861	-46 139	14,0	
Olemassa olevien katujen peruskorjaus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			100 000	0	100 000	49 630	50 370	50,4	49 630
Netto			-100 000	0	-100 000	-49 630	-50 370	50,4	
Hulevesijärjestelmien peruskorjaukset									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			200 000	0	200 000	83 428	116 572	58,3	83 428
Netto			-200 000	0	-200 000	-83 428	-116 572	58,3	
Siltojen saneeraus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			745 000	-580 000	165 000	35 672	129 328	78,4	35 672
Netto			-745 000	580 000	-165 000	-35 672	-129 328	78,4	
Pennala, Lankilantie									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			250 000	0	250 000	200 721	49 279	19,7	200 721
Netto			-250 000	0	-250 000	-200 721	-49 279	19,7	
Määrämäen maankaatopaikka									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			0	20 000	20 000	14 842	5 158		14 842
Netto			0	-20 000	-20 000	-14 842	-5 158		
Keskustan kehittäminen									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			100 000	-100 000	0	7 000	-7 000		7 000
Netto			-100 000	100 000	0	-7 000	7 000		
Kankaanmäen ja Hgintien liikennejärjestelyt									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	1 217 000	67 299	1 150 000	300 000	1 450 000	1 420 967	29 033	2,0	1 488 266
Netto			-1 150 000	-300 000	-1 450 000	-1 420 967	-29 033	2,0	
Koirapuisto									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			80 000	-80 000	0	0	0		0
Netto			-80 000	80 000	0	0	0		
Kiinteistöjen pihojen leikkipaikat									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			50 000	0	50 000	50 560	-560	-1,1	50 560
Netto			-50 000	0	-50 000	-50 560	560	-1,1	
Leikkipaikat									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			120 000	0	120 000	117 920	2 080	1,7	117 920
Netto			-120 000	0	-120 000	-117 920	-2 080	1,7	
Irtaimisto									
Elinvoima- ja tekninen valiokunta									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			17 323 000	-3 017 000	14 306 000	12 821 552	1 484 448	10,4	
Netto			-17 323 000	3 017 000	-14 306 000	-12 821 552	-1 484 448	10,4	
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ									
Tulot			110 000	0	110 000	331 851	-221 851	-201,7	
Menot			18 882 000	-2 435 000	16 447 000	14 539 813	1 907 187	11,6	
Netto			-18 772 000	2 435 000	-16 337 000	-14 207 962	-2 129 038	13,0	

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelman toteutuminen 2020						
	Talousarvio	Muutokset	Ta+muutokset	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus	4 398 330	898 340	5 296 670	12 207 235,00	6 910 565,00	130,5
Vuosikate	4 488 330	898 340	5 386 670	12 443 370,00	7 056 700,00	131,0
Satunnaiset erät	0	0	0	0,00	0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-90 000	0	-90 000	-236 135,00	-146 135,00	-162,4
Investoinnit	-18 682 000	2 435 000	-16 247 000	-13 971 825,00	2 275 175,00	14,0
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-18 882 000	2 435 000	-16 447 000	-14 539 811,00	1 907 189,00	11,6
Rah.osuudet invest. menoihin	0	0	0	90 000,00	90 000,00	
Käyttöomaisuuden myyntitulot	200 000	0	200 000	477 986,00	277 986,00	139,0
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-14 283 670	3 333 340	-10 950 330	-1 764 590,00	9 185 740,00	83,9
					0,00	
Rahoitustoiminnan rahavirta	15 086 100	825 930	15 912 030	10 284 237,00	-5 627 793,00	-35,4
Antolainauksen muutokset	-645 000	0	-645 000	868 973,00	1 513 973,00	234,7
Lainakannan muutokset	15 731 100	825 930	16 557 030	9 415 264,00	-7 141 766,00	-43,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000	825 930	20 825 930	16 000 000,00	-4 825 930,00	-23,2
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-6 268 900	0	-6 268 900	-6 584 736,00	-315 836,00	-5,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	2 000 000	0	2 000 000	0,00	-2 000 000,00	
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0,00	0,00	
Oman pääoman muutokset	0		0	0,00	0,00	
					0,00	
Muut maksuvalm. muutokset	0		0	-883 207,00	-883 207,00	
					0,00	
Rahoitustoim. nettokassavirta	15 086 100	825 930	15 912 030	9 401 030,00	-6 511 000,00	-40,9
					0,00	
Kassavirtojen muutos	802 430	4 159 270	4 961 700	7 636 440	2 674 740	53,9
					0,00	
Kassavarojen muutos	-802 000	0	-802 000	7 636 440,00	8 438 440,00	-1 052,2
Kassavarat 31.12.20	1 266 000	0	1 266 000	11 043 395,00	9 777 395,00	772,3
Kassavarat 1.1.20	2 068 000	0	2 068 000	3 406 955,00	1 338 955,00	64,7

2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Määrärahat						Tuloarviot					
	Alkup. Talousarvio	Ta:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %	Alkup. Talousarvio	Muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
KÄYTTÖTALOUSOSA	100790	1040	101830	99086	-2743	2,7	9729	-491	9238	9437	199	2,1
Kaupunginvaltuusto	142		142	99	-42	29,9			0			
Kaupunginhallitus	64692		64692	64118	-574	0,9	1866		1866	1891	25	1,3
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta	26542	582	27124	24871	-2252	8,3	2752	-501	2251	2581	330	14,6
Vesilaitos	2500		2500	2552	52	-2,1	2505		2505	2467	-38	-1,5
Elinvoima- ja tekninen valiokunta	9028	524	9552	9699	146	-1,5	4850	75	4925	4807	-118	-2,4
Ympäristövaliokunta	386	-66	320	299	-21	6,5	261	-65	196	158	-38	-19,6
TULOSLASKELMAOSA	560		560	378	-181	32,3	96108	2430	98538	102473	3934	4,0
Verotulot							58368		58368	59943	1575	2,7
Valtionosuudet							34654	2480	37134	39276	2142	5,8
Korkotulot							200	-50	150	152	2	1,6
Muut rahoitustulot							2886		2886	3102	215	7,5
Korkomenot	550		550	375	-174	31,8						
Muut rahoitusmenot	10		10	3	-7	66,3						
Satunnaiset erät												
INVESTOINTIOSA	18882	-2435	16447	14538	1908	11,6	110	0	110	332	-222	201,8
Kaupunginhallitus	500	617	1117	764	353	31,6	110	0	110	242	-132	119,9
Aineeton käyttöomaisuus	0	617	617	618	-1	-0,1			0			
Kiinteä omaisuus	500		500	146	354	70,8	110		110	242	-132	119,9
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta	1059	-35	1024	954	70	6,8	0		0	90	-90	
Rakennukset	40		40		40							
Koneet ja kalusto	154	-93	61	59	2	3,3						
Kiinteät rakenteet ja laitteet	865	58	923	895	28	3,0	0	0	0	90	-90	
Urheilutalon ulkoliikuntapaikka	635	115	750	767	-17	-2,3	0		0	70	-70	
Muut hankkeet	230	-57	173	128	45	26,0	0		0	20	-20	

		Määrärahat						Tuloarviot					
		Alkup. Talous- arvio	Ta:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poikkea- ma %	Alkup. Talous- arvio	Muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poik- keama %
Elinvoima- ja tekninen valiokunta		17323	-3017	14306	12820	1485	10,4						
	Rakennukset	8625	-770	7855	7131	724	9,2						
	Tilapalvelun kiinteistöjen tekn. tasoa ylläpitävä rakentaminen	1000	-580	420	70	350	83,3						
	Myllylän koulu	2000	790	2790	3270	-480	-17,2						
	Paloasema	4000	-2210	1790	1240	550	30,7						
	Uimahallin uudisrakennus	1000	1000	2000	1723	277	13,8						
	Muut hankkeet	625	230	855	828	27	3,2						
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	8698	-2247	6451	5689	761	11,8						
	Pennalan logistiikka-alueen rak.	1500	-885	615	572	43	6,9						
	Arolan alueen rak.Metsärinne	850	100	950	936	14	1,4						
	Katujen peruskorjaukset	1560	-150	1410	1333	77	5,4						
	Hennan maa- ja vesirakentaminen	822	-772	50	44	6	11,9						
	Siltojen saneeraus	745	-580	165	36	129	78,4						
	Kankaanmäen ja Hgintie liikennejärjestelyt	1150	300	1450	1421	29	2,0						
	Muut hankkeet	2071	-260	1811	1347	463	25,6						
RAHOITUSOSA		7933	0	7933	6485	2080	26,2	23020	826	23846	15031	-4837	-20,3
	Antolainauksen muutokset												
	Antolainasaamisten lisäys	1665		1665	-100	1765	106,0						
	Antolainasaamisten vähennys							1020		1020	-969	1989	195,0
	Lainakannan muutokset												
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys							20000	826	20826	16000	-4826	-23,2
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	6268		6268	6585	315	-5,0						
	Lyhytaikaisten lainojen muutos							2000		2000	0	-2000	
YHTEENSÄ		128165	-1395	126770	120487	1064	0,8	128967	2765	131732	127273	-926	-0,7

Tilinpäätöslaskelmat

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

	01.01.-31.12.2020	01.01.-31.12.2019
Toimintatuotot	9 436 590,12	9 714 533,38
Myyntituotot	5 366 715,78	5 524 283,34
Maksutuotot	876 706,97	1 220 915,98
Tuet ja avustukset	919 971,13	810 714,59
Muut toimintatuotot	2 273 196,24	2 158 619,47
Toimintakulut	-99 087 673,67	-98 638 575,51
Henkilöstökulut	-25 113 255,00	-26 132 714,79
Palkat ja palkkiot	-19 722 991,22	-20 615 618,78
Henkilösivukulut	-5 390 263,78	-5 517 096,01
Eläkekulut	-4 717 385,76	-4 855 894,95
Muut henkilösivukulut	-672 878,02	-661 201,06
Palvelujen ostot	-64 420 759,52	-63 550 771,46
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 821 643,09	-4 033 772,24
Avustukset	-3 082 451,86	-2 918 618,76
Muut toimintakulut	-2 649 564,20	-2 002 698,26
TOIMINTAKATE	-89 651 083,55	-88 924 042,13
Verotulot	59 943 027,95	55 654 854,25
Valtionosuudet	39 275 718,00	32 422 365,00
Rahoitustuotot ja -kulut	2 875 707,95	1 821 789,57
Korkotuotot	152 418,58	163 780,91
Muut rahoitustuotot	3 101 772,23	2 052 636,23
Korkokulut	-375 116,85	-392 172,28
Muut rahoituskulut	-3 366,01	-2 455,29
VUOSIKATE	12 443 370,35	974 966,69
Poistot ja arvonalentumiset	-6 143 037,57	-4 654 275,16
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 104 120,49	-4 615 289,10
Arvonalentumiset	-38 917,08	-38 986,06
TILIKAUDEN TULOS	6 300 332,78	-3 679 308,47
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	50 740,30	25 732,61
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	-6 000 000,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ)	351 073,08	-3 653 575,86

3.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	01.01.-31.12.2020	01.01.-31.12.2019
Toiminnan rahavirta	12 207 235,25	765 442,00
Vuosikate	12 443 370,35	974 966,69
Tulorahoituksen korjaukset	-236 135,10	-209 524,69
Investointien rahavirta	-13 971 825,46	-6 106 150,53
Investointimenot	-14 539 811,46	-9 214 173,57
Rahoitusosuudet investointimenoihin	90 000,00	40 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	477 986,00	3 068 023,04
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 764 590,21	-5 340 708,53
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-99 969,90	-475 730,00
Antolainasaamisten vähennykset	968 942,89	993 110,22
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 000 000,00	14 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 584 736,24	-5 763 684,70
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-4 500 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	225 167,82	-29 733,26
Vaihto-omaisuuden muutos	40 631,95	8 585,20
Saamisten muutos	-197 106,50	303 732,47
Korottomien velkojen muutos	-951 900,53	712 166,51
Rahoituksen rahavirta	9 401 029,49	5 248 446,44
Rahavarojen muutos	7 636 439,28	-92 262,09
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	11 043 394,67	3 406 955,39
Kassavarat 1.1.	-3 406 955,39	-3 499 217,48
	7 636 439,28	-92 262,09

3.3 Tase

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	112 247 323,37	105 051 373,37
Aineelliset hyödykkeet	82 079 177,97	74 631 932,18
Maa ja vesialueet	10 533 032,22	10 467 928,96
Rakennukset	35 298 675,53	39 039 858,64
Kiinteät rakenteet ja laitteet	25 791 526,68	18 577 363,15
Koneet ja kalusto	199 415,93	299 864,34
Muut aineelliset hyödykkeet	102 181,06	102 181,06
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	10 154 346,55	6 144 736,03
Sijoitukset	30 168 145,40	30 419 441,19
Osakkeet ja osuudet	12 157 696,82	11 540 019,62
Muut lainasaamiset	17 306 364,10	18 275 306,99
Muut saamiset	704 084,48	604 114,58
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	682 251,86	745 123,75
Valtion toimeksiannot	601 889,59	626 324,23
Lahjoitusrahastojen varat	80 362,27	118 799,52
Muut toimeksiantojen varat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 008 988,45	5 216 074,62
Vaihto- omaisuus	79 877,19	120 509,14
Aineet ja tarvikkeet	64 624,95	62 042,63
Valmiit tuotteet	15 252,24	58 466,51
Saamiset	1 885 716,59	1 688 610,09
Lyhytaikaiset saamiset	1 885 716,59	1 688 610,09
Myyntisaamiset	785 533,02	846 412,47
Lainasaamiset	124 067,00	78 342,00
Muut saamiset	832 759,89	467 974,88
Siirtosaamiset	143 356,68	295 880,74
Rahoitusarvopaperit	8 550 000,00	0,00
Muut arvopaperit	8 550 000,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 493 394,67	3 406 955,39
	<u>125 938 563,68</u>	<u>111 012 571,74</u>

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA	48 869 047,92	48 517 974,84
Peruspääoma	41 342 257,46	41 342 257,46
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 175 717,38	10 829 293,24
Tilikauden yli-/alijäämä	351 073,08	-3 653 575,86
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	6 072 954,20	123 694,50
Poistoero	72 954,20	123 694,50
Vapaaehtoiset varaukset	6 000 000,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 182 208,67	3 019 912,74
Valtion toimeksiannot	577 987,70	602 422,34
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 604 220,97	2 417 490,40
VIERAS PÄÄOMA	67 814 352,89	59 350 989,66
Pitkäaikainen	51 509 193,43	43 506 128,16
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	50 997 955,72	42 911 637,45
Siirtovelat	511 237,71	594 490,71
Lyhytaikainen	16 305 159,46	15 844 861,50
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 913 681,70	6 584 736,21
Saadut ennakot	38 806,76	324 299,76
Ostovelat	4 092 578,42	2 970 840,68
Liittymismaksut ja muut velat	537 007,61	588 944,41
Siirtovelat	3 723 084,97	5 376 040,44
	<u>125 938 563,68</u>	<u>111 012 571,74</u>

3.4 Konsernilaskelmat

Konsernituloslaskelma	01.01.-31.12.2020	01.01.-31.12.2019
Toimintatuotot	79 694 517,62	80 911 426,67
Toimintakulut	-167 752 151,16	-168 094 628,64
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-7 615,21	20 826,90
Toimintakate	-88 065 248,75	-87 162 375,06
Verotulot	59 720 190,50	55 476 141,29
Valtionosuudet	43 463 139,40	36 335 574,40
Rahoitustuotot ja -kulut	1 643 412,84	1 441 680,12
Korkotuotot	10 696,28	24 174,16
Muut rahoitustuotot	2 215 506,40	2 061 137,02
Korkokulut	-533 398,26	-624 702,69
Muut rahoituskulut	-49 391,58	-18 928,36
Vuosikate	16 761 493,99	6 091 020,76
Poistot ja arvonalentumiset	-10 317 555,83	-9 147 754,92
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 257 627,71	-9 036 079,91
Arvonalentumiset	-59 928,12	-111 675,01
Satunnaiset erät	0,00	2 608 883,57
Tilikauden tulos	6 443 938,16	-447 850,60
Tilinpäätössiirrot	-250,16	-323,93
Tilikauden verot	-153 375,31	-634 054,44
Laskennalliset verot	-21 341,04	1 597,44
Vähemmistöosuudet	102 048,79	-941 728,42
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	6 371 020,44	-2 022 359,94

Konsernin rahoituslaskelma	01.01.-31.12.2020	01.01.-31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	16 761 493,96	6 091 020,76
Satunnaiset erät	0,00	2 608 883,57
Tilikauden verot	-153 375,31	-634 054,44
Tulorahoituksen korjauserät	-317 241,16	-496 632,83
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-19 665 033,03	-13 565 782,42
Rahoitusosuudet investointimenoihin	101 322,76	40 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	646 663,58	1 792 634,49
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 626 169,21	-4 163 930,88
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-32 857,00	-12 309,98
Antolainasaamisten vähennys	20 074,02	19 441,70
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 000 000,00	14 021 367,50
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 826 014,88	-7 470 397,60
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 605 840,13	-4 288 955,46
Oman pääoman muutokset	-798 318,45	75 612,32
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 487 098,43	125 827,11
Rahoituksen rahavirta	12 455 822,24	2 470 585,60
Rahavarojen muutos	9 829 653,04	-1 693 345,28
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	21 692 013,36	11 862 360,33
Rahavarat 1.1.	11 862 360,33	13 555 705,61
	9 829 653,04	-1 693 345,28

Konsernitase					
VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	144 343 923,06	135 495 792,52	OMA PÄÄOMA	65 265 879,61	58 928 711,11
Aineettomat hyödykkeet	116 499,88	122 256,58	Peruspääoma	41 342 257,46	41 342 257,46
Aineettomat oikeudet	53 297,94	82 716,40	Arvonkorotusrahasto	116 235,17	150 087,08
Muut pitkävaikutteiset menot	30 248,41	39 540,17	Muut omat rahastot	2 422 525,54	2 422 525,54
Ennakkomaksut ja keskener. hyödykkeet	32 953,53	0,00	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	15 013 841,03	17 101 655,72
			Tilikauden yli-/alijäämä	6 371 020,41	-2 087 814,69
Aineelliset hyödykkeet	137 892 668,43	129 680 219,48			
Maa- ja vesialueet	12 732 946,42	12 689 979,79			
Rakennukset	68 901 934,24	74 378 892,55	VÄHEMMISTÖOSUUS	674 117,50	1 574 143,30
Kiinteät rakenteet ja laitteet	37 563 803,30	30 338 051,25	PAKOLLISET VARAUKSET	728 834,62	776 708,64
Koneet ja kalusto	3 890 005,28	4 150 345,46	Muut pakolliset varaukset	728 834,62	776 708,64
Muut aineelliset hyödykkeet	280 869,53	303 135,57			
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	14 523 109,67	7 819 814,87	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 509 441,77	3 211 213,02
Sijoitukset	6 334 754,75	5 693 316,46	Valtion toimeksiannot	773 685,63	672 956,33
Osakkuusyhteisöosuudet	507 423,87	475 153,08	Lahjoitusrahastojen pääomat	2 604 220,97	2 417 490,40
Muut osakkeet ja osuudet	4 043 939,99	3 447 555,47	Muut toimeksiantojen pääomat	131 535,16	120 766,29
Muut lainasaamiset	1 269 195,37	1 286 696,37			
Muut saamiset	514 195,52	483 911,54	VIERAS PÄÄOMA	103 153 631,97	92 965 854,11
			Pitkäaikainen	70 777 598,88	63 876 699,48
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	775 177,81	770 787,30	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	62 620 667,00	56 038 179,04
Valtion toimeksiannot	691 143,14	642 047,58	Lainat julkisyhteisöiltä	12 111,12	14 751,12
Lahjoitusrahastojen varat	80 362,27	118 799,52	Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	6 918 723,90	6 542 537,30
Muut toimeksiantojen varat	3 672,40	9 940,20	Siirtovelat	469 622,96	546 099,17
			Laskennalliset verovelat	756 473,90	735 132,86
VAIHTUVAT VASTAAVAT	28 212 804,61	21 190 050,36			
Vaihto-omaisuus	1 038 692,47	689 618,75	Lyhytaikainen	32 376 033,09	29 089 154,63
Aineet ja tarvikkeet	956 837,15	527 805,67	Joukkovelkakirjalainat	1 628 000,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	54 877,47	99 256,73	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 020 055,80	8 435 780,67
Valmiit tuotteet	26 977,85	62 556,35	Lainat julkisyhteisöiltä	2 640,00	2 640,00
			Lainat muilta luotonantajilta	0,00	12 297,85
Saamiset	5 482 098,78	8 638 071,28	Saadut ennakot	79 877,27	357 766,41
Pitkäaikaiset saamiset	505 846,83	588 022,74	Ostovelat	8 199 681,09	6 546 726,96
Myyntisaamiset	505 846,83	588 022,74	Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	2 418 107,46	1 787 388,94
			Siirtovelat	10 027 671,47	11 946 553,81
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	173 331 905,47	157 456 630,19
Lyhytaikaiset saamiset	4 976 251,95	8 050 048,54			
Myyntisaamiset	2 498 742,67	5 821 510,38			
Lainasaamiset	124 067,00	78 947,60			
Muut saamiset	1 738 086,46	1 632 905,83			
Siirtosaamiset	615 355,82	516 684,72			
Rahoitusomaisuusarvopaperit	12 735 341,70	591 381,90			
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	4 159 906,50	525 750,00			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	25 435,20	65 631,90			
Muut arvopaperit	8 550 000,00	0,00			
Rahat ja pankkisaamiset	8 956 671,66	11 270 978,43			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	173 331 905,48	157 456 630,18			

Tilinpäätöksen liitetiedot

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT			
Arvostusperiaatteet - ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät			
Jaksotusperiaatteet			
Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.			
Pysyvien vastaavien arvostus			
Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laadintaperiaatteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.			
Sijoitusten arvostus			
Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.			
Vaihto-omaisuuden arvostus			
Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen fifo-periaatteen mukaisesti hankintameno määräisenä.			
Rahoitusomaisuuden arvostus			
Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.			
Avustusten käsittely			
Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.			

TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT			
Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus			
Covid19 -pandemia vaikutti olennaisesti vuoden 2020 tulokseen. Peruspalvelujen valtionosuuksissa on 3,9 milj, euron koronatuikien vaikutus. Lisäksi Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä on saanut suoraa koronatuiketa, jolla on vaikutusta kuntamaksuosuuksiin. Terveydenhuollon menoissa on myös jäänyt hoitovelkaa pandemian vuoksi. Maksutuotoissa on alenemaa pandemian vaikutuksesta ja eri kuluryhmissä on poikkeamia;aineissa ja tarvikkeissa lisäyksiä ja henkilöstömenoissa vähennyksiä tuotannollisten lomautusten vuoksi sekä siksi, että ulkopuolista rahoitusta saavia hankkeita ei ole voitu toteuttaa. Tämä on vaikuttanut myös tukien ja avustuksiin, joita on siirretty vuodelle 2021. Verokertymiin on vaikuttanut vuoden 2019 alusta voimaan tullut verokorttiuudistus, jonka vaikutuksesta verovuoden 2019 maksuunpanotilitys oikaisuerät mukaan lukien oli poikkeuksellisen suuri.			
Suunnitelman mukaisiin poistoihin sisältyy yhteiskoulun rakennuksen kertapoistoa 1,1 milj. euroa.			

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot		
6. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN	2020	2019
Keskushallinto	1 891 220,81	2 284 620,36
Sivistystoimi	2 581 041,49	2 562 200,97
Tekninen toimi	2 339 563,67	2 218 275,10
Vesihuoltolaitos	2 467 148,75	2 512 102,56
Ympäristötoimi	157 615,40	137 334,39
Toimintatuotot yhteensä	9 436 590,12	9 714 533,38
7. VEROTULOJEN ERITTELY	2020	2019
Kunnan tulovero	53 136 899,89	48 663 960,25
Kiinteistövero	4 119 957,59	4 647 673,14
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 686 170,47	2 343 220,86
Verotulot yhteensä	59 943 027,95	55 654 854,25
8. VALTIONOSUUKSIEN JA VEROTULOMENETYSTEN KORVAUSTEN ERITTELY	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	23 383 000,00	25 165 731,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus</i>	9 964 757,00	9 368 426,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 871 759,00	-2 111 792,00
Verotulomenetysten korvaus	7 799 720,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	39 275 718,00	32 422 365,00
9. PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	54 865 044,16	54 699 675,55
Muiden palvelujen ostot	9 555 715,36	8 851 095,91
Palvelujen ostot yhteensä	64 420 759,52	63 550 771,46

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista			
Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöönsä mukaan.			
Poistosuunnitelma 1.1.2013 lukien			
Kaupunginhallitus voi määrittää hyödykekohtaisen poistoajan ajaraajaa ylemmäksi suosituksen liukumarajojen sisällä, mikäli perusteet pitemmälle poistoajalle ovat olemassa.			
	Suositus	Poistomenetelmä	Poisto aika vuosina
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	5 - 20	Tasapoisto	5
Muut pitkävaikutteiset menot			
Perustamis- ja järjestelymenot	2 - 5	Tasapoisto	2
Tutkimus- ja kehittämismenot	2 - 5	Tasapoisto	2
Konserniliiketarvo	2 - 5	Tasapoisto	2
Liiketarvo	2 - 5	Tasapoisto	2
Atk-ohjelmistot	2 - 5	Tasapoisto	2
Muut	2 - 5	Tasapoisto	2
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50	Tasapoisto	20 - 50
Kivirakennus		Tasapoisto	30
Puurakennus		Tasapoisto	20
Kalliotilat		Tasapoisto	50
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30	Tasapoisto	20 - 30
Kivirakennus		Tasapoisto	30
Puurakennus		Tasapoisto	20
Talousrakennukset	10 - 20	Tasapoisto	10 - 20
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30	Tasapoisto	20 - 30
Kivirakennus		Tasapoisto	30
Puurakennus		Tasapoisto	20
Asuinrakennukset	30 - 50	Tasapoisto	30 - 50
Kivirakennus		Tasapoisto	40
Puurakennus		Tasapoisto	30
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20	Tasapoisto	15
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 30	Tasapoisto	10
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30	Tasapoisto	15
Vedenjakeluverkosto	30 - 40	Tasapoisto	30
Viemäriverkosto	30 - 40	Tasapoisto	30
Kaukolämpöverkosto	20 - 30	Tasapoisto	20
Sähköj., muuntoasemat, ulkovalaistusl.	15 - 20	Tasapoisto	15
Puhelinverkko, keskusasema ja alakesk.	10 - 12	Tasapoisto	10
Maakaasuverkosto	20 - 25	Tasapoisto	20
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20	Tasapoisto	15
Sähkö-, vesi- yms. laitojen l. koneet ja lait	10 - 20	Tasapoisto	10
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20	Tasapoisto	15
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15	Tasapoisto	10
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15	Tasapoisto	10

Koneet ja kalusto		Tasapoisto	
Rautaiset alukset	15 - 20	Tasapoisto	15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 - 15	Tasapoisto	8
Muut kuljetusvälineet	4 - 7	Tasapoisto	4
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10	Tasapoisto	5
Muut raskaat koneet	10 - 15	Tasapoisto	10
Muut kevyet koneet	5 - 10	Tasapoisto	5
Sairaala-, terv.huolto- yms. laitteet	5 - 15	Tasapoisto	5
Atk-laitteet	3 - 5	Tasapoisto	3
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5	Tasapoisto	3
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat		Käytön mukaan	
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat		ei poistoa	
Pysyvien vastaavien sijoitusten arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet		ei poistoa	
Pienten pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 20.000,00 euroa, kirjataan vuosikuluksi.			

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
			2020	2019
Muut toimintatuotot				
	Maa-alueiden luovutusvoitot		338 154,67	294 171,00
	Rakennusten luovutusvoitot		12 409,55	0,00
	Muut luovutusvoitot		0,00	28 488,15
Luovutusvoitot yhteensä			350 564,22	322 659,15
Muut toimintakulut				
	Maa-alueiden luovutustappiot		10 849,41	9 218,38
	Rakennusten luovutustappiot		103 579,71	0,00
	Osakkeiden ja osuuksien luovutustappiot		0,00	103 916,08
Luovutustappiot yhteensä			114 429,12	113 134,46

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely				
			2020	2019
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä				
	Orimattilan Lämpö Oy		975 722,55	80 000,25
Osinkotuotot muista yhteisöistä				
	Kymenlaakson Sähkö Oy		1 741 809,78	1 541 989,80
	Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy		0,00	11 200,00
	PHP Holding Oy		302 000,00	353 060,00
	Kuntarahoitus Oyj		396,00	396,00
	Kuntapro Oy		0,00	10,32
	Provincia Oy		68 208,18	0,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä				
	Orimattilan seudun th-kiinteistö kuntayhtymä		0,00	53 255,08
Yhteensä			3 088 136,51	2 039 911,45

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot							
Pysyvien vastaavien muutokset							
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet							
Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenkäydyt hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	10 467 928,96	39 039 858,64	18 577 363,15	299 864,34	102 181,06	6 144 736,03	74 631 932,18
Lisäykset tilikauden aikana	145 977,00	285 918,80	5 040 132,94	59 066,00	0,00	8 391 039,52	13 922 134,26
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-90 000,00	0,00	0,00	0,00	-90 000,00
Vähennykset tilikauden aikana	-80 873,74	-160 977,16	0,00	0,00	0,00	0,00	-241 850,90
Siirrot erien välillä	0,00	136 634,66	4 205 877,26	0,00	0,00	-4 342 511,92	0,00
Tilikauden poisto ja niiden palautukset	0,00	-4 002 759,41	-1 941 846,67	-159 514,41	0,00	0,00	-6 104 120,49
Poistamaton hankintameno 31.12.	10 533 032,22	35 298 675,53	25 791 526,68	199 415,93	102 181,06	10 154 346,55	82 079 177,97
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 533 032,22	35 298 675,53	25 791 526,68	199 415,93	102 181,06	10 154 346,55	82 079 177,97
Olennaiset lisäpoistot:							
Yhteiskoulu	0,00	1 096 275,99	0,00	0,00	0,00	0,00	1 096 275,99

Pysyvien vastaavien sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserni-yhtiöt	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 862 772,55	8 328 816,42	1 348 430,65	11 540 019,62
Lisäykset	0,00	0,00	617 677,20	617 677,20
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	1 862 772,55	8 328 816,42	1 966 107,85	12 157 696,82
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		17 552 119,81	1 327 301,76	18 879 421,57
Lisäykset		67 519,90	32450,00	99 969,90
Vähennykset		-968 942,89	0,00	-968 942,89
Siirrot erien välillä		0,00	0,00	0,00
Arvonlennukset		0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.		16 650 696,82	1 359 751,76	18 010 448,58

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Y-tunnus	Kaupungin omistus-osuus-%	Konsernin omistus-osuus-%	Kuntakonsernin osuus (1000 euroa) omasta pääomasta	Kuntakonsernin osuus (1000 euroa) vieraasta pääomasta	Kuntakonsernin osuus (1000 euroa) tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Asuminen						
Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot	0869292-9	100	100	1 948	18 448	376
Liiketoiminta						
Orimattilan Lämpö Oy	0544818-9	55	55	728	2 355	-84
Orimattilan Vesi Oy	0934505-6	100	100	3 689	9 881	46
Muut kiinteistöyhtiöt						
Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy	1610021-7	100	100	794	2 849	77
			Yhteensä	7 158	33 533	415
Kuntayhtymät						
Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymä	Lahti	8,14	8,14	5 154	13 355	-11
Uudenmaan Päihdehuollon Ky	0125920-9	5,20	5,20	137	25	33
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	4,40	4,40	798	2 186	26
Koulutuskeskus Salpaus Ky	Lahti	7,01	7,01	6 253	964	503
Päijät-Hämeen Liitto	Lahti	7,57	7,57	330	273	54
			Yhteensä	12 671	16 803	606
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Orimattilan Helinänkulma	2042962-1	0,00	55,00	491	9	0
			Yhteensä	491	9	0

Saamisten erittely		2020	2019
		Lyhyt- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä			
Myyntisaamiset		22 203,41	16 122,16
Siirtosaamiset		51 634,18	46 285,07
<i>Yhteensä</i>		<i>73 837,59</i>	<i>62 407,23</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä			
Myyntisaamiset		55 002,30	33 570,48
Siirtosaamiset		2 140,00	2 940,00
<i>Yhteensä</i>		<i>57 142,30</i>	<i>36 510,48</i>
Saamiset yhteensä		130 979,89	98 917,71
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät			
		2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset			
Tulojäämät			
Siirtyvät korot		51 634,18	46 285,07
Hankesaamiset		69 000,00	64 000,00
Kela työterveydenhuollon korvaus		0,00	125 048,17
Muut tulojäämät		22 722,50	60 547,50
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä		143 356,68	295 880,74

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot				
OMAN PÄÄOMAN ERITTELY			2020	2019
Peruspääoma 1.1.			41 342 257,46	41 342 257,46
Peruspääoma 31.12.			41 342 257,46	41 342 257,46
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.			7 175 717,38	10 783 237,74
Osuus kuntayhtymien alijäämästä			0,00	46 055,50
PHHYKY ensihoidon oikaisu 2013-2017			0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.			7 175 717,38	10 829 293,24
Tilikauden ylijäämä/alijäämä			351 073,08	-3 653 575,86
Oma pääoma yhteensä			48 869 047,92	48 517 974,84
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ JA TULOSENKÄSITTELYERÄT			2020	2019
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.			7 175 717,38	10 829 293,24
Tilikauden ylijäämä/alijäämä			351 073,08	-3 653 575,86
Kertynyt poistoero 31.12.			72 954,20	123 694,50
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.			6 000 000,00	0,00
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä			13 599 744,66	7 299 411,88
PITKÄAIKAISET VELAT, YLI 5 VUODEN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄT VELAT			2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			20 805 301,00	17 373 707,00
Siirtovelat			511 237,71	594 490,71
Pitkäaikaiset velat yhteensä			21 316 538,71	17 968 197,71

VIERAS PÄÄOMA	2020		2019	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	72 723,78	0,00	77 218,92
Muut velat	0,00	36 660,00	0,00	24 911,17
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>109 383,78</i>	<i>0,00</i>	<i>102 130,09</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	6 637,25	0,00	4 304,07
Siirtovelat	511 237,71	17 672,33	594 490,71	1 922 675,00
<i>Yhteensä</i>	<i>511 237,71</i>	<i>24 309,58</i>	<i>594 490,71</i>	<i>1 926 979,07</i>
Vieras pääoma yhteensä	511 237,71	133 693,36	594 490,71	2 029 109,16

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY		2020	2019
Muut velat			
Muut velat		537 007,61	588 944,41
Muut velat yhteensä		537 007,61	588 944,41

SIIRTOVELKoihin sisältyvät oleennaiset erät		2020	2019
Pitkäaikaiset siirtovelat			
Potilasvahinkovastuu		511 237,71	594 490,71
<i>Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä</i>		<i>511 237,71</i>	<i>594 490,71</i>
Lyhytaikaiset siirtovelat			
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset		2 477 490,00	2 624 078,32
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset		556 467,83	629 608,56
Valtionosuusennakot		485 971,00	4 829,00
Korkojaksotukset		70 483,81	81 957,15
Keva, eläkemenoperusteinen maksu		10 000,00	112 892,41
PHHYKY tilinpäätösarvio		17 672,33	1 922 675,00
Muut siirtovelat		105 000,00	0,00
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>		<i>3 723 084,97</i>	<i>5 376 040,44</i>
Siirtovelat yhteensä		4 234 322,68	5 970 531,15

VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA	2020	2019
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	106 749 911,00	96 872 560,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31	66 515,00	63 736,00
Yhteensä 31.12.	106 816 426,00	96 936 296,00
MUUT VASTUUSITOUMUKSET	2020	2019
Kaupungin Kiint. Oy Orimattilan Vuokrataloille antamia vuokratkauksia	2 155,41	2 155,41
Toistaiseksi voimassa oleva sitoumus Artjärven Kaakonsuon kaato- paikan jätehuollon ja jälkihoitotoimenpiteiden vakuudeksi HAM-2005-Y-253-121, YSO/133/2006	10 000	10 000
MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT		
Arvonlisäveron palautusvastuut		
Tilinpäätöshetkellä ei ole tiedossa arvonlisäveron palautusvastuuta.		
Valtionosuuden palautusvastuu		
Tilinpäätöshetkellä ei ole tiedossa valtionosuuden palautusvastuuta.		

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT			
42. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.			
		2020	2019
Orimattilan kaupunki		551	588
Vesilaitos		10	11
Yhteensä		561	599
Henkilöstön määrä tulosalueittain sisältyy toimintakertomukseen.			
43. HENKILÖSTÖKULUT			
		2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		25 113 255,00	26 132 714,79
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		112 913,54	63 986,93
Henkilöstökulut yhteensä		25 226 168,54	63 986,93
44. LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT			
		2020	2019
Kokoomus		6 114,79	6 369,31
Kristillisdemokraatit		575,84	318,46
Keskusta		6 424,43	6 907,72
Sos.dem		4 033,51	4 160,07
Vasemmistoliitto		0,00	36,00
Vihreät		2 309,33	1 820,48
Perussuomalaiset		2 485,75	2 534,14
Sitoutumaton Orimattila ry		349,66	588,23
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä		22 293,31	22 734,41
45. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT			
		2020	2019
PWC Julkistarkastus Oy			
Tilintarkastuspalkkiot		0,00	8 578,30
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		0,00	3 526,00
Yhteensä		0,00	12 104,30
Revisium Oy			
Tilintarkastuspalkkiot		6 451,45	3 233,92
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		2 413,97	1 126,97
Muut palkkiot		1 360,00	2 084,03
Yhteensä		10 225,42	6 444,92
Palkkiot yhteensä		10 225,42	18 549,22
46. KUNNAN JA INTRESSITAHOJEN VÄLISET OLENNAISET LIIKETOIMET			
Olennaisia liiketoimia kaupungin ja intressitahojen välillä ei ole. Kaupunginjohtajan kanssa on sovittu kuntalain mukainen johtajasopimus (kv 22.5.2017 § 38). Sopimukseen ei ole tehty muutoksia vuonna 2020.			

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kaupungin tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Kaupungin konsernirakenne on esitetty kaupungin tasetta koskevissa liitetiedoissa.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yhteisöt:

	2020
Tytäryhteisöt	
Yhtiöt	
Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt	2
Muut yhtiöt	2
Kuntayhtymät	5
Osakkuusyhteisöt	1
Yhteensä	10

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kaupungin tilinpäätöksessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu Kilan kuntajaoston suositsemalla ns. sovelletulla hankintamenomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernin poisto-oikaisu on tehty niille yhtiöille, jotka eivät omassa tilinpäätöksessään laadi suunnitelman mukaisia poistoja.

Asunto-osakeyhtiön rakennusten poisto on oikaistu suunnitelman mukaiseksi. Jäännösarvon ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Yhtiön tulos on oikaistu poisto-oikaisulla ennen tuloksen yhdistämistä.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat tilikaudet

Osakkuusyhteisön As Oy Orimattilan Helinänkulman tilikausi on yhdistelty konsernitilinpäätökseen 31.5.2020 laaditun tilinpäätöksen perusteella.

Yksikköhintarahoituksen oikaisu valtionosuuksiin

Koulutuskuntayhtymälle maksettu yksikköhintarahoitus 59.735 teur on konsernitilinpäätöksessä siirretty toimintatuotoista esitettäväksi valtionosuuksiin.

Kiinteistöverojen käsittely

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen yhteisöjen kunnalle maksamat kiinteistöverot ovat eliminoitu siltä osin kuin yhtiöt ovat kiinteistöveroja ilmoittaneet. Eliminoitu kiinteistövero on 223 teur.

Vertailukelpoisuus edellisen tilikauden tilinpäätökseen

As Oy Helinänkulma on aikaisemmin yhdistelty tytäryhteisönä. Yhtiön perustamisasiakirjoista on käynyt ilmi, että omistajien äänivalta on rajoitettu enimmillään 20 %:iin, tästä syystä Helinänkulman yhdistelytapa on muutettu pääomaosuusmenetelmäksi.

Lisäksi konsernitilinpäätöksen laadinnassa on tehty useita aikaisemmilta vuosilta tulevia korjauksia, joiden yhteisvaikutus on 711 teuroa edellisten tilikausien yli/alijäämään.

Sisäisen omistuksen eliminointeja on tarkennettu. Tarkennusten jälkeen kokonaisvaikutus

Oman pääoman osalta on 309 teuroa.

Myös vertailuvuoden tieto on oikaistu tehtyjen korjausten osalta.

Taseen laadinnassa on kiinnitetty huomiota erien esittämisen yhdenmukaistamisessa, jonka vuoksi myös taseen rakenne on muuttunut aikaisemmin julkaistusta tilinpäätöksestä.

Kaikki korjaukset on tehty myös vertailuvuoden taseeseen.

Konsernituloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain	2020	2019
Yleishallinto	1 886 259,59	2 275 017,94
Sosiaali- ja terveystoiminta	61 763 329,97	61 606 498,78
Opetus- ja kulttuuritoiminta	3 131 059,94	3 045 385,94
Yhdyskuntapalvelut	10 680 617,35	11 750 384,24
Ympäristö- ja muut palvelut	2 233 250,77	2 234 139,77
Toimintatuotot yhteensä	79 694 517,62	80 911 426,67

Satunnaisten tuottojen ja kulojen erittely	2020	2019
Satunnaiset tuotot		
Liiketoimintakaupan tuloutus	0,00	2 608 883,57
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	2 608 883,57

Pakollisten varausten muutokset	2020	2019
Potilasvahinkovakuutusmaksu Hyky 1.1.	772 502,77	1 025 119,77
Omistussuuden muutos	0,00	0,00
Lisäys tilikauden aikana	0,00	0,00
Vähennys tilikauden aikana	-78 360,93	-252 617,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu Hyky 31.12.	694 141,84	772 502,77
Koulutuskeskus Salpaus ky		
Työttömyysvakuutusrahasto omavastuu 1.1.	4 205,87	8 082,83
Lisäys tilikauden aikana	0,00	0,00
Vähennys tilikauden aikana	-2 295,48	-3 876,96
Työttömyysvakuutusrahasto omavastuu 31.12.	1 910,39	4 205,87
Koulutuskeskus Salpaus ky		
Korkoswapin ei-suojaavan osan varaus 1.1.	32 782,39	0,00
Lisäys tilikauden aikana	0,00	0,00
Vähennys tilikauden aikana	0,00	0,00
Korkoswapin ei-suojaavan osan varaus 31.12.	32 782,39	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	728 834,62	776 708,64

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	2020	2019
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	338 154,67	294 171,00
Rakennusten myyntivoitot	134 243,35	0,00
Muut myyntivoitot	173 774,68	28 488,15
Myyntivoitot yhteensä	646 172,70	322 659,15
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	10 849,41	9 218,38
Muut myyntitappiot	103 579,71	118 586,91
Myyntitappiot yhteensä	114 429,12	127 805,29

Konsernitasetta koskevat liitetiedot**Konsernitaseen vastaavia koskeva liitetieto**

Arvonkorotukset	2020	2019
Maa-alueet		
Arvo 1.1.	15 023,42	15 023,42
Arvonkorotusten purku	-1 759,20	0,00
Arvo 31.12.	13 264,22	15 023,42
Rakennukset		
Arvo 1.1.	133 719,60	3 218 575,11
Arvonkorotusten purku	-32 092,70	-3 084 855,51
Arvo 31.12.	101 626,89	133 719,60
Osakkeet ja osuudet		
Arvo 1.1.	1 344,06	1 344,06
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00
Arvo 31.12.	1 344,06	1 344,06
Arvonkorotukset yhteensä	116 235,17	150 087,08

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Verosaamiset	1 221,97	42,81
Jaksotetut henkilöstökulut	22 757,36	5 570,59
TVR koulutuskorvaus	14 784,67	59 941,90
Kela korvaus työterveyshuolto	119 337,32	251 808,65
Eu-tuet ja muut avustukset	70 982,18	12 962,49
Muut siirtosaamiset	386 272,31	186 358,28
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	615 355,82	516 684,72

Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	41 342 257,46	41 342 257,46
Peruspääoma 31.12.	41 342 257,46	41 342 257,46
Arvonkorotusrahasto 1.1.	150 087,08	3 234 942,59
Muutokset	-33 851,91	-3 084 855,51
Arvonkorotusrahasto 31.12.	116 235,17	150 087,08
Muut omat rahastot 1.1.	2 422 525,54	2 422 525,54
Muut omat rahastot 31.12.	2 422 525,54	2 422 525,54
Ed.tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	15 013 841,03	16 894 809,97
PHYKY ensihoidon oik. ed.vuosille	0,00	141 391,00
Ed.tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	15 013 841,03	17 036 200,97
Tilikauden yli-/alijäämä	6 371 020,41	-2 022 359,94
Oma pääoma yhteensä	65 265 879,61	58 928 711,11

Vertailuvuoden edellisten tilikausien yli/alijäämää on korjattu seuraavilla erillä:

- Artjärven Teollisuushallit Oy:n myyntikirjauksista tullut vaikutus 289 teur
- Myllylänvatron omistuksen eliminoinnista jäänyt vaikutus 100 teur
- As Oy Helinänkulman poisto-oikaisu 149 teur
- Aikaisemmista osakkuusyhtiöyhdistelyistä oikaistu vaikutus 22 teur

Pakolliset varaukset	2020	2019
Muut pakolliset varaukset		
Potilasvahinkovakuutus/Hyky	694 141,84	772 507,77
Korkoswapin ei-suojaavan osan varaus/KK Salpaus	30 486,91	0,00
Työttömyysvakuutusrahasto omavastuut/KK Salpaus	4 205,87	4 205,87
Muut pakolliset varaukset yhteensä	728 834,62	776 713,64

Muiden velkojen erittely	2020	2019
Liittymismaksut	6 918 723,90	6 542 537,30
Muut velat	2 418 107,46	1 787 388,94
Muut velat yhteensä	9 336 831,36	8 329 926,24

Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2020	2019
Pitkäaikaiset siirtovelat		
Potilasvahinkovakuutus	469 622,96	546 099,17
Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä	469 622,96	546 099,17
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Jaksotetut henkilöstökulut	7 499 767,55	7 740 665,73
Valtionosuus- ja EU-tukiennakot	570 630,69	119 899,97
Korkojaksotukset	76 541,30	91 299,56
Muut siirtovelat	1 880 731,93	3 994 688,55
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	10 027 671,47	11 946 553,81

Konsernin vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskeva liitetieto

	2020	2019
VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 437 129,80	2 604 431,52
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 282 995,05	3 253 224,02
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	5 720 124,85	5 857 655,54
VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ TONTIN VUOKRAOIKEUTEEN		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	245 079,00	266 556,66
Vakuudeksi annetut osakkeet	584 771,88	584 771,88
Pantatut osakkeet yhteensä	829 850,88	851 328,54
Vuokravastuut		
Vuokravastuut yhteensä	25 152 299,10	30 477 419,59
Leasing-vastuut yhteensä	1 716 792,08	1 315 281,94
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	4 826 214,62	2 957 904,89
Yhteensä	26 869 091,18	31 792 701,53
Vastuusitoumukset		
Takaukset muiden puolesta	396 147,01	829 660,51
Muut taloudelliset vastuut		
Muut taloudelliset vastuut	32 763 923,96	3 459 132,07
Johdannaissopimukset nimellisarvo	699 762,47	1 610 379,55
Johdannaissopimukset käypä arvo	3 568 603,59	-156 481,24
Alv-palautusvastuu	828 845,66	956 643,90
Ara-avustusten palautusvastuu	963 486,60	963 486,00
	38 824 622,28	6 833 160,28

Arvonlisäveron palautusvastuu

Orimattilan kaupungille saattaa muodostua palautusvastuu 1.1.2009 alkaen uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenojen arvonlisäveroista, mikäli kiinteistöjä myydään tai niiden käyttötarkoitus muuttuu vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan käyttöön (AVL 11 luku 120§). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.

Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu

Perustamishankkeeseen saatua valtionosuutta tai -avustusta vastaava suhteellinen osa hankitun omaisuuden käyvästä arvosta voidaan kokonaan tai osaksi määrätä palautettavaksi valtiolle, jos hankittu omaisuus luovutetaan toiselle taikka jos toiminta lopetetaan tai omaisuuden käyttötarkoitusta muutetaan pysyvästi eikä omaisuutta käytetä muuhun valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan. Jos omaisuus luovutetaan toiselle, joka käyttää omaisuutta valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan, tästä luovutuksesta johtuva palautus voidaan jättää määräämättä, jos luovuttaja omaisuuden luovutuksen yhteydessä sitoutuu vastaamaan palautusehdoista myös luovutuksen jälkeen tai jos luovutuksen saaja sitoutuu vastaaviin omaisuuden luovuttajaa koskeviin palautusehtoihin. Palautusta ei määrätä suoritettavaksi, jos valtionosuuden myöntämisestä on kulunut yli 15 vuotta. Vastuu perustuu lakiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 29.12.2009/1705, 7:53§ sekä lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta 3.8.1992/733, 4:30§.

Intressitahotapahtumat

Konserniyhteisöissä on tehty kuntalain mukaisia johtajasopimuksia.

Kunnalla ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa.

Taseyksiköiden erillistilinpäätökset

5 Taseyksiköiden erillistilinpäätökset

Vesilaitos

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2020

Toiminnallinen tavoite 1

Asiakaslähtöisen toiminnan kehittäminen

Mittari/ Arviointitapa

Liittymishakemusten käsittelyaika

Tavoitetaso 2020

Selvitetty keskimääräinen liittymishakemusten käsittelyaika ja määritetty hakemusprosessin kestolle tavoitetaso

Toteutuma

Kolmannen vuosineljänneksen aikana hakemusprosessin kesto on ollut enimmillään 17 vrk. Hakemusprosessin keston tavoitearvoksi asetettiin alle 14 vrk.

Toiminnallinen tavoite 2

Henkilöstön työtyytyväisyyden parantaminen

Mittari/ Arviointitapa

Työtyytyväisyyttä tukien tapahtumien määrä

Tavoitetaso 2020

Järjestetty 4 työhyvinvointia tukevaa tapahtumaa

Toteutuma

Järjestetty yksi työhyvinvointia tukeva tapahtuma. Toisen, kolmannen ja viimeisen neljänneksen aikana pidettäväksi sovittuja tapahtumia ei ole voitu järjestää vesilaitoksen varautumistilan noston vuoksi.

Toiminnallinen tavoite 3

Vesijohtoverkoston aktiivisen käytön kehittäminen mahdollistaa vesivuotojen aikaisempaa nopeamman havainnoinnin. Vesijohtoverkosto jaetaan tehokkaammin osiin, jolloin tekninen hallinnointi onnistuu paremmin.

Mittari/ Arviointitapa

Suunnitelma ja koekäyttö tehty

Tavoitetaso 2020

Verkoston lohkomissuunnitelma on tehty ja sen toimivuus on kokeiltu käytännössä

Toteutuma

Sama kuin elinvoima- ja teknisen valiokunnan tavoite 4. Lohkomissuunnitelma on valmistunut ja lohkomista on kokeiltu käytännössä ensimmäisillä alueilla. Työn valmiusaste noin 30 %. Työ ei ole edennyt ensimmäisen neljänneksen tilanteesta, koska koronapandemian vuoksi.

demian aikana on tehty vain akuutisti välttämättömät työt. Lisäksi kaupungin käyttötalousmenoihin on haettu säästöjä keskeyttämällä kaikki sellaiset työt jotka eivät ole akuutisti välttämättömiä.

Toiminallinen tavoite 4

Energian käytön tehostaminen

Mittari/ Arviointitapa

Talovesuden tuotantoon ja jäteveden käsittelyyn käytetty energia (kWh/m³)

Tavoitetaso 2020

Puhdas vesi alle 0,68 kWh/m³
Jätevesi alle 2,25 kWh/m³

Toteutuma

Puhdas vesi 0,76kWh/ m³
Jätevesi 2,19 kWh/ m³

Vesilaitoksen toiminnallista tavoitetta energian käytön tehostamisesta ei kokonaisuudessaan saavutettu. Toisena mittarina ollut talovesuden tuotantoon käytetyn energian määrä per kuutio on suoraan riippuvainen sekä myydyn talovesuden määrästä että vesijohtoverkoston vuotovesiprosentista. Vuotovesiprosentin noustua vesijohtoverkostossa jonkin verran edellisvuoteen nähden nousivat myös raakaveden pumppausmäärä ja siten myös talovesuden tuotantoon käytetyn energian määrä. Samalla myydyn talovesuden määrä kuitenkin laski edelliseen vuoteen verrattuna, jolloin talovesuden tuotantoon kulutetun sähkön määrä per kuutio jäi tavoitteesta.

Toiminallinen tavoite 5

Vedenjakelun vähäisten laatuhäiriöiden määrän vähentäminen (ruoste, ilma yms.)

Mittari/ Arviointitapa

Vähäisten laatuhäiriöiden määrä (kpl/vuosi)

Tavoitetaso 2020

Alle 15 kpl/vuosi (tavoitetasoa ei lasketa vuodesta 2019. Syynä toiminnallinen tavoite nro 3.)

Toteutuma

1 vedenjakelun vähäinen laatuhäiriö.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT						
	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot (ulk.)	2 505 170		2 505 170	2 467 149	-38 021	-1,5
Toimintamenot (ulk.)	-2 500 106		-2 500 106	-2 552 249	52 143	-2,1
Toimintakate	5 064		5 064	-85 100	-90 164	-1780,5
Toimintatulot (sis.)	114 850		114 850	114 310	-540	-0,5
Toimintamenot (sis.)	-17 250		- 17 250	-18 717	- 1 467	- 8,5
Yhteensä	102 664		102 664	10 493	-92 171	-89,8

TOTEUTUMAVERTAILU EDELLISIIN VUOSIIN			
Ulkoiset	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Menot	-2552 249	-2 472 663	-2 400 116
muutos %	3,2	3	
Tulot	2 467 149	2 512 103	2 309 171
muutos %	-1,8	8,7	
Netto	-85 098	39 439	-90 945
muutos %	-315,8	143,4	

Sisäiset	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Menot	-18 717	-20 716	-16 525
muutos %	9,65	25,4	
Tulot	114 310	132 228	108 250
muutos %	-13,6	22,2	
Netto	95 593	111 512	91 725
muutos %	-14,3	21,6	

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN, htv (vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkatut)				
Tulosalue	TP 2020	TA 2020	TP 2019	TP 2018
Vesilaitos	10	10	10,2	10,97

Vesilaitos**Tuloslaskelma**

	01.01. - 31.12.2020	01.01. - 31.12.2019
Liikevaihto	2 569 207,54	2 626 388,51
Liiketoiminnan muut tuotot	1 490,10	2 725,96
Materiaalit ja palvelut	-901 588,68	-842 533,68
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-356 186,40	-339 079,22
Palvelujen ostot	-545 402,28	-503 454,46
Henkilöstökulut	-492 925,19	-495 003,85
Palkat ja palkkiot	-399 000,60	-403 425,48
Henkilösivukulut	-93 924,59	-91 578,37
Eläkekulut	-80 689,53	-78 601,14
Muut henkilösivukulut	-13 235,06	-12 977,23
Liiketoiminnan muut kulut	-1 165 691,15	-1 140 625,59
Liikeylijäämä	10 492,62	150 951,35
Rahoitustuotot ja -kulut	2 706,51	2 761,07
Muut rahoitustuotot	2 748,43	2 816,69
Muut rahoituskulut	-41,92	-55,62
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaiseriä	13 199,13	153 712,42
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	13 199,13	153 712,42
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	13 199,13	153 712,42
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,3	17,0
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	1,3	17,0
Voitto, %	0,5	5,9

Vesilaitos**Rahoituslaskelma**

	01.01. - 31.12.2020	01.01. - 31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	10 492,62	150 951,35
Rahoitustuotot ja -kulut	2 706,51	2 761,07
Toiminnan ja investointien rahavirta	13 199,13	153 712,42
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	-10 382,60	15 290,89
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 582,32	-1 942,58
Saamisten muutos kunnalta/ky:ltä	0,00	8 448,12
Saamisten muutos muilta	29 279,60	26 939,58
Korottomien velkojen muutos muilta	8 111,44	-510,45
Rahoituksen rahavirta	24 426,12	48 225,56
Rahavarojen muutos	37 625,25	201 937,98
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 075 792,71	1 038 167,46
Rahavarat 1.1.	1 038 167,46	836 229,48
	37 625,25	201 937,98
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000€	328	414
Kassan riittävyys, pv	153	153
Quick ratio	4,1	4,0
Current ratio	4,3	4,2

Vesilaitos

Tase

VASTAAVAA	31.12.2020	31.12.2019
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	64 624,95	62 042,63
Vaihto-omaisuus	64 624,95	62 042,63
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	149 675,60	178 847,11
Siirtosaamiset	216,63	324,72
Lyhytaikaiset saamiset	149 892,23	179 171,83
Saamiset	149 892,23	179 171,83
Rahoitusarvopaperit	850 000,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	225 792,71	1 038 167,46
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 290 309,89	1 279 381,92
VASTAAVAA	1 290 309,89	1 279 381,92

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	174 850,10	174 850,10
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	800 728,25	647 015,83
Tilikauden yli-/alijäämä	13 199,13	153 712,42
OMA PÄÄOMA	988 777,48	975 578,35

VIERAS PÄÄOMA	31.12.2020	31.12.2019
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	4 908,29	15 290,89
Ostovelat	95 763,60	86 254,37
Muut velat	107 320,71	110 568,34
Siirtovelat	93 539,81	91 689,97
Lyhytaikainen	301 532,41	303 803,57
VIERAS PÄÄOMA	301 532,41	303 803,57
VASTATTAVAA	1 290 309,89	1 279 381,92

Omavaraisuusaste, %	76,6	76,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	11,7	11,6
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	813,9	800,7
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	8	15

Konserniyhtiöt

6 Konserniyhtiöt

Orimattilan Lämpö Oy

Tuloslaskelma				
	1.1-31.12.2020		1.1-31.12.2019	
LIIKEVAIHTO		2 010 643,39		3 005 105,15
Liiketoiminnan muut tuotot		28 642,92		2 618 035,57
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 105 268,20		-1 820 902,86	
Varastojen muutos	-3 494,94		-15 654,56	
Ulkopuoliset palvelut	-5 108,75	-1 113 871,89	-10 070,00	-1 846 627,42
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-254 127,37		-255 646,50	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-38 233,18		-44 983,65	
Muut henkilösivukulut	-3 877,61	-296 238,16	-10 241,95	-310 872,10
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-501 289,05		-516 521,22
Liiketoiminnan muut kulut		-264 935,28		-456 965,26
LIIKEVOITTO/-TAPPIO		-137 048,07		2 492 154,72
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	0,00		0,00	
Muilta	4 633,09		6 601,80	
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	-15 838,96		-18 034,28	
Muilta	-6 922,25	-18 128,12	-8 235,44	-19 667,92
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		-155 176,19		2 472 486,80
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos		2 710,44		3 188,75
Tuloverot		36,48		-495 230,39
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		-152 429,27		1 980 445,16

Tase	1.1.-31.12.2020		1.1.-31.12.2019	
Vastaavaa				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Muut aineettomat hyödykkeet		7 109,96		3 813,29
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	150 574,74		171 574,74	
Rakennukset ja rakennelmat	1 457 158,14		1 445 922,11	
Kaukolämpöverkosto	1 327 742,80		1 348 325,19	
Koneet ja kalusto	1 689 564,46		1 628 462,67	
Polttoainesäiliöt	326,92		408,64	
Asfaltointi	828,43		9 232,88	
Keskeneräiset omat työt	10 172,00	4 636 367,49	0,00	4 603 926,23
Sijoitukset				
Muut saamiset		0,00		0,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		4 643 477,45		4 607 739,52
VAHTUVAT VASTAAVAT				
Pitkäaikaiset saamiset				
Pitkäaikaiset muut saamiset		63 532,96		63 532,96
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	52 436,11		55 931,05	
Ennakkomaksut	0,00	52 436,11	0,00	55 931,05
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	228 264,71		222 313,27	
Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä	120 350,93		122 169,11	
Siirtosaamiset	26 028,02	374 643,66	2 016,61	346 498,99
Rahat ja pankkisaamiset		477 750,98		3 062 691,23
VAHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		968 363,71		3 528 654,23
Vastaavaa yhteensä		5 611 841,16		8 136 393,75

Tase				
	1.1.-31.12.2020		1.1.-31.12.2019	
Vastattavaa				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma		50 456,38		50 456,38
Edellisten tilikausien voitto/tappio		1 425 041,64		1 218 637,48
Tilikauden voitto/tappio		-152 429,27		1 980 445,16
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 323 068,75		3 249 539,02
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Poistoero		6 078,12		8 788,56
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	832 500,00		925 000,00	
Lainat konsernilta	1 676 186,00		1 826 100,60	
Liittymismaksut	1 254 383,88	3 763 069,88	1 209 925,88	3 961 026,48
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	92 500,00		92 500,00	
Lainat konsernilta	149 914,60		120 075,90	
Ostovelat	181 637,67		177 639,43	
Ostovelat saman konsernin yrityksille	5 562,47		1 922,05	
Muut velat	48 399,53		34 080,60	
Siirtovelat	41 610,14	519 624,41	490 821,71	917 039,69
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		4 282 694,29		4 878 066,17
Vastattavaa yhteensä		5 611 841,16		8 136 393,75

Orimattilan Vesi Oy

Tuloslaskelma				
	1.1.2020–31.12.2020		1.1.2019–31.12.2019	
LIIKEVAIHTO		1 152 560,04		1 131 399,96
Liiketoiminnan muut tuotot		19 147,51		20 945,32
Materiaalit ja palvelut				
Ulkopuoliset palvelut		-32 005,93		-31 833,63
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-21 389,47		-22 200,68	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 525,39		-2 125,75	
Muut henkilösivukulut	-408,54	-23 323,40	-277,97	-24 604,40
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-962 142,03		-949 748,22
Liiketoiminnan muut kulut		-65 548,44		-57 667,66
LIIKEVOITTO		88 687,75		88 491,37
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Muilta	75,41		14,98	
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Samaan konserniin kuuluville yrityksille	-31 629,62		-34 363,48	
Muille	-40,33	-31 594,54	0,00	-34 348,50
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		57 093,21		54 142,87
Tuloverot		-11 585,07		-9 893,04
TILIKAUDEN VOITTO		45 508,14		44 249,83

Orimattilan Vesi Oy

Tase	31.12.2020		31.12.2019	
Vastaavaa				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Muut aineettomat hyödykkeet		8 435,83		7 845,87
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	142 527,09		142 527,09	
Rakennukset ja rakennelmat	12 146 533,39		12 200 730,51	
Koneet ja kalusto	392 800,39		419 128,17	
Muut aineelliset hyödykkeet	9 039,47		11 008,99	
Keskeneräiset omat työt	489 722,66	13 180 623,00	525 600,21	13 298 994,97
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		13 189 058,83		13 306 840,84
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Pitkäaikaiset saamiset				
Muut saamiset		160 448,72		164 898,72
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	8 711,94		1 505,36	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	37 079,95		24 911,17	
Siirtosaamiset	788,53	46 580,42	2 766,01	29 182,54
Rahat ja pankkisaamiset		174 036,48		102 424,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		381 065,62		296 506,18
Vastaavaa yhteensä		13 570 124,45		13 603 347,02

Tase	31.12.2020		31.12.2019	
Vastattavaa				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	100 912,76		100 912,76	
Vararahasto	2 040 991,99	2 141 904,75	2 040 991,99	2 141 904,75
Muut rahastot				
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		815 997,27		815 997,27
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		685 733,47		641 483,64
Tilikauden voitto(tappio)		45 508,14		44 249,83
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		3 689 143,63		3 643 635,49
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Velat saman konsernin yrityksille	2 520 853,13		2 936 563,34	
Liittymismaksut	6 783 950,63	9 304 803,76	6 460 398,90	9 396 962,24
Lyhytaikainen				
Ostovelat	104 402,04		88 955,37	
Velat saman konsernin yrityksille	435 341,84		434 058,05	
Muut velat	31 067,22		36 514,13	
Siirtovelat	5 365,96	576 177,06	3 221,74	562 749,29
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		9 880 980,82		9 959 711,53
Vastattavaa yhteensä		13 570 124,45		13 603 347,02

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot

	01.01.2019	01.01.2020
	31.12.2019	31.12.2020
Tuloslaskelma (EUR)		
Liikevaihto		
Vuokrat	4736101,62	4409542,91
Käyttökorvaukset	202658,58	201759,86
Kiinteistön tuotoista suoritettava alv	-175000,44	
Liikevaihto yhteensä	4763759,76	4611302,77
Muut kiinteistön tuotot	2298,71	14809,69
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-389055,45	-415966,81
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-72405,09	-64190,13
Muut henkilösivukulut	-56434,65	-53972,94
Henkilösivukulut	-128839,74	-118163,07
Henkilöstökulut	-517895,19	-534129,88
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-843193,66	-831308,55
Arvonalentumiset pys. vastaavien hyödy	-188708,10	
Poistot ja arvonalentumiset	-1031901,76	-831308,55
Muut kulut		
Kiinteistön muut hoitokulut		
Hallinto	-224601,04	-205586,73
Käyttö ja huolto	-287775,56	-289454,85
Ulkoalueiden hoito	-140818,61	-63006,60
Siivous	-86167,26	-87201,82
Lämmitys	-473202,89	-404617,40
Vesi ja jätevesi	-234655,34	-221177,89
Sähkö ja kaasua	-176871,28	-164145,24
Jätehuolto	-119181,61	-129230,81
Vahinkovakuutukset	-39915,09	-45034,38
Vuokrat	-179533,09	-173898,69
Kiinteistövero	-178712,96	-177480,97
Korjaukset	-533420,20	-502004,35
Hoitokulujen vähennettävä alv	28889,15	-21827,81
Kiinteistön muut hoitokulut	-2645965,78	-2484667,54
Luottotappiot		613,88
Muut kulut	-2645965,78	-2484053,66
Liikevoitto	570295,74	776620,37
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	11105,01	9544,73
Muut korko- ja rahoitustuotot	11105,01	9544,73
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-205887,49	-179558,67
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-205887,49	-179558,67
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-194782,48	-170013,94
Voitto ennen tilinpäätössiirt. ja veroja	375513,26	606606,43
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos		6661,94
Verotusperusteisten varausten muutos	4798,47	-116828,47
Tilinpäätössiirrot yhteensä	4798,47	-110166,53
Tuloverot		
Tilikauden verot	-81920,47	-120172,91
Tuloverot	-81920,47	-120172,91
Tilikauden voitto	298391,26	376266,99

	31.12.2019	31.12.2020
Tase vastaavaa (EUR)		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	28265,40	17905,57
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	28265,40	17905,57
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet, omistettut	986200,18	986200,18
Liittymismaksut	670351,57	670351,57
Rakennukset ja rakennelmat, om.	18852907,57	18094671,45
Koneet ja kalusto	116566,66	90054,13
Muut aineelliset hyödykkeet	175824,60	142922,87
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	20801850,58	19984200,20
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	1957804,65	1958012,37
Sijoitukset yhteensä	1957804,65	1958012,37
Pysyvät vastaavat yhteensä	22787920,63	21960118,14
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	45470,42	51426,84
Muut saamiset		992,50
Siirtosaamiset	26235,63	22757,36
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	71706,05	75176,70
Rahat ja pankkisaamiset	1641523,90	2104769,88
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1713229,95	2179946,58
Tase vastaavaa	24501150,58	24140064,72

Tase vastattavaa (EUR)		
	31.12.2019	31.12.2020
Oma pääoma		
Osakepääoma		
Osakepääoma	453390,52	453390,52
Osakepääoma yhteensä	453390,52	453390,52
Muut rahastot		
Vararahasto	443930,99	443930,99
Muut rahastot	50301,65	50301,65
Muut rahastot yhteensä	494232,64	494232,64
Edellisten tilikausien voitto	325683,42	624074,68
Tilikauden voitto	298391,26	376266,99
Oma pääoma yhteensä	1571697,84	1947964,83
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Poistoero	17539,54	10875,30
Verotusperusteiset varaukset	3616473,53	3733302,00
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	3634013,07	3744177,30
Vieras pääoma		
Pitkäaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	17266938,44	15731208,71
Pitkäaikaiset velat yhteensä	17266938,44	15731208,71
Lyhytaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	1337825,02	1958728,38
Saadut ennakot	33466,65	41067,91
Ostovelat	146932,18	223902,32
Muut velat	365231,99	332374,94
Siirtovelat	145045,39	160640,33
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2028501,23	2716713,88
Vieras pääoma yhteensä	19295439,67	18447922,59
Tase vastattavaa	24501150,58	24140064,72

Orimattilan Yrityskiinteistöt

Tuloslaskelma

	1.1.2020	1.1.2019
	- 31.12.2020	- 31.12.2019
LIKEVAIHTO	414 000,00	416 348,09
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-8 475,68	-9 061,49
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 106,39	-381,60
Muut henkilösivukulut	-309,34	-152,32
Henkilöstökulut yhteensä	-9 891,41	-9 595,41
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-184 414,80	-184 414,80
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-184 414,80	-184 414,80
Liiketoiminnan muut kulut	-96 308,35	-80 365,41
LIKEVOITTO(-TAPPIO)	123 385,44	141 972,47
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	0,00	0,09
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-21 489,04	-8 569,91
Muille	-5 203,93	-6 667,58
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-26 692,97	-15 237,40
VOITTO(TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	96 692,47	126 735,07
Tuloverot	-19 369,20	-25 214,92
TILIKAUDEN VOITTO(TAPPIO)	77 323,27	101 520,15

Tase

	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa - ja vesialueet		
Omistettut	263 750,96	263 750,96
Maa - ja vesialueet yhteensä	263 750,96	263 750,96
Rakennukset ja rakennelmat		
Omistettut	3 027 583,27	3 211 998,07
Rakennukset ja rakennelmat yhteensä	3 027 583,27	3 211 998,07
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 291 334,23	3 475 749,03
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 291 334,23	3 475 749,03
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset	5,41	0,00
Siirtosaamiset	9 436,22	1 125,30
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	9 441,63	1 125,30
Saamiset yhteensä	9 441,63	1 125,30
Rahat ja pankkisaamiset	341 761,83	320 947,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	351 203,46	322 072,62
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 642 537,69	3 797 821,65
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma		
Osakepääoma	336 375,85	336 375,85
Osakepääoma yhteensä	336 375,85	336 375,85
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	379 895,20	278 375,05
Tilikauden voitto (tappio)	77 323,27	101 520,15
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	793 594,32	716 271,05
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	750 000,00	825 000,00
Velat saman konsernin yrityksille	1 979 000,00	2 140 000,00
Muut velat	-161 000,00	-161 000,00
Pitkäaikainen yhteensä	2 568 000,00	2 804 000,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	236 000,00	236 000,00
Ostovelat	16 191,59	0,00
Muut velat	12 186,05	16 992,82
Siirtovelat	16 565,73	24 557,78
Lyhytaikainen yhteensä	280 943,37	277 550,60
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 848 943,37	3 081 550,60
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 642 537,69	3 797 821,65

7 Käytetyt kirjanpito- ja tositelajit

Kirjanpidon osa	Tositelaji	Numero-sarja alk.		Kirjanpitojärjestelmien keskinäiset yhteydet	Miten ja missä säilytetään
Tilinpäätös			Tasekirja	Kunnan tasekirjassa on esitetty kirjanpitolaian edellyttämä tilinpäätös, toimintakertomus sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistosta	Kunnassa paperilla
		1	Tase-erittelyjen saldoselvitykset		
			Liitetietositteet		
			Tilikartta		
Pääkirjanpito			Pää- ja Päiväkirjat	Pääkirjanpitoon kootaan yhteenvedo esijärjestelmien tapahtumista	Tapahtumat säilytetään sähköisessä arkistossa
Käyttöomaisuus				KOM osa Raindancejärjestelmää, joka on integroitu suoraan pääkirjanpitoon	Kuntamalli Raindance kirjanpitojärjestelmässä ja paperitulosteina
	KOMTOS	34001	Käyttöomaisuusositteet		
	KOMMUI	39001	Käyttöom. muistiotositteet		
Pääkirjatiliotite					
	MUISRD	15001	Muistiotositteet Raindance	Muistioiden kierrätys	Kuntamalli Raindance
	MUSSRD	25001	Muistiotositteet Raindance sis	Sisäisten muistioiden kierrätys	kirjanpitojärjestelmässä
	VYÖR	31001	Vyörytys	samoin vyörytysositteet	ja paperitulosteina
Liittymät					
	PALKAT	100001	Populus palkkaliittymä, palkkatositteet, matkalaskut	Tapahtumat siirretään liittymän kautta pääkirjanpitoon yhdistelmänä	Palkkakirjanpito ja siihen liittyvät erittelyt ja laskelmat säilytetään sähköisenä Populus palkanlaskentajärjestelmässä
Myyntireskontra					
	YMR10	10000001	Taloustoimiston laskutus	Tositteet siirtyvät ProE-laskutuksesta	Tapahtumat säilytetään
	YMR11	11000001	Rakennusvalvonta	myyntireskontraan	sähköisenä ProE-laskutuksessa
	YMR12	12000001	Urheilutoimen laskutus	Myyntireskontran tapahtumat ovat osa Kuntamalli Raindance järjestelmää, joka on integroitu suoraan pääkirjanpitoon	
	YMR13	13000001	Tilapalvelun laskutus		
	YMR14	14000001	Nuorisotoimen laskutus		
	YMR15	15000001	Suunnittelutoimen laskutus		
	YMR16	16000001	Ympäristötoimen laskutus		
	YMR17	17000001	Yhdyskuntateknikan laskutus		
	YMR18	18000001	Kiinteän omaisuuden myynti		
	YMR19	19000001	Kirjaston yleislaskutus		
	YMR20	20000001	Sivistystoimen laskutus		
	YMR21	21000001	Kulttuuritoimen laskutus		
	YMR22	22000001	Maanvuokrat		
	YMR40	40000001	Vesihuollon muu laskutus		
	YMR44	44000001	Vesi- ja jätevesilaskutus		
	YMR54	54000001	Päivähoitolaskutus		
	YMR99	99000001	Vanhat laskut		
	YMRHYV	5310001	MR hyvityslasku kuittaus		
	YMRMAN	5110001	MR Manuaalisuoritukset		
	YMRVII	5210001	MR Viitesuoritukset		
	MRP10	10000281	Taloustoimien laskut	Myyntireskontra ja -laskutus siirtyivät uuteen Raindance	Kuntamalli Raindance -kirjanpitojärjestelmässä
	MRP11	11000250	Rakennusvalvonta		
	MRP12	12000108	Urheilutoimen laskut	Myyntireskontraportaaliin 7.12.2020.	
	MRP13	13000586	Tilapalvelun laskutu		
	MRP14	14000068	Nuorisotoimen laskut		
	MRP15	15000055	Suunnittelutoimen las		
	MRP16	16000043	Ympäristötoimen lask		
	MRP17	17000056	Yhdyskuntatekn.lasku		
	MRP18	18000020	Kiinteän om. myynti		
	MRP19	19000112	Kirjaston yleislasku		
	MRP20	20000164	Sivistyspalvelun las		
	MRP22	22000109	Maanvuokra		
	MRP40	40000121	Vesihuollon muu lask		
	MRP44	44012950	MRP Vesilaskutus		
	MRP54	54002482	MRP Päivähoito		
	MRP54A	54003271	MRP Päivähoitolaskut		
	MRPK	5410001	Luottotappio		
	MRPMAN	5110406	MRP Manuaalisuorituk		
	MRPVII	5210292	MRP Viitesuoritukset		
Ostoreskontra					
	OSTORD	8000001	Ostolaskut	Raindance kierrätys	Tapahtumat säilytetään
	OMAKSU	8990001	Ostoreskontra maksut	Ostoreskontran tapahtumat ovat osa Kuntamalli Raindance järjestelmää, joka on integroitu suoraan pääkirjanpitoon	
Tiliotteet					
	PANKKI	101001	Pankkien tiliotteet	Basware maksuliikenneohjelmasta liittymien kautta Kuntamalli Raindance kirjanpitojärjestelmään	Tapahtumat säilytetään sähköisenä Baswaren InvoiceReady-arkistossa

Kirjanpidon osa	Tositelaji	Numero-sarja alk.		Kirjanpitojärjestelmien keskinäiset yhteydet	Miten ja missä säilytetään
Avaava tase	ALKUSA	1001	Alkusaldot	Siirretään ALKUSA -raportilla	Kuntamalli Raindance kirjanpitojärjestelmässä
Talousarvio	BUD	2001	Talousarvio	Raindance Budjetointi on osa Kuntamalli Raindance järjestelmää	Kuntamalli Raindance kirjanpitojärjestelmässä
Lisä-talousarvio	BUDL	3001	Lisätalousarvio	Viedään manuaalisesti	Kuntamalli Raindance kirjanpitojärjestelmässä
Konserni			Erillistilinpäätös (Tuloslaskelma ja tase)	Ei yhteyttä	Säilytetään sähköisenä FPM järjestelmässä
		10000			
		110000	Erillistilinpäätöksen oikaisu		
		120000	Sisäiset erät, ETP-oikaisu		
		123000	Konsolidointiviennit, etp-oikaisu, sisäiset erät		
		130000	Konsolidointiviennit, erillistilinpäätöksen oikaisu		
		140000	Alakonsernin vähemmistöosuus		
		20000	Sisäiset erät		
		23000	Konsolidointiviennit, sisäiset erät		
		30000	Konsolidointiviennit, erillistilinpäätös		
		32000	Vapaaehtoisten varausten purku, erillistilinpäätös		
		410000	KK-oikaisu		
		420000	Sisäiset erät, KK-oikaisu		
		423000	Konsolidointiviennit, KK-oikaisu, sisäiset erät		
		430000	Konsolidointiviennit, KK-oikaisu		
		50000	Käyttöomaisuuden sisäisen katteen eliminointi		
		60000	Sisäisen omistuksen eliminointi		
		80000	Pääomaosuusmenetelmä konsolidointi		
			Rahoituslaskelmatositteet:		
		800100	Erillistilinpäätös (Tuloslaskelma ja tase)		
		800200	Sisäiset erät		
		800230	Konsolidointiviennit, sisäiset erät		
		800300	Konsolidointiviennit, erillistilinpäätös		
		800320	Vapaaehtoisten varausten purku, erillistilinpäätös		
		800400	Vaihto-omaisuuden sisäisen katteen eliminointi		
		800500	Käyttöomaisuuden sisäisen katteen eliminointi		
		800600	Sisäisen omistuksen eliminointi		
		800800	Pääomaosuusmenetelmä konsolidointi		
		801100	Erillistilinpäätöksen oikaisu		
		801200	Sisäiset erät, ETP-oikaisu		
		801230	Konsolidointiviennit, etp-oikaisu, sis.erät		
		801300	Konsolidointiviennit, erillistilinpäätöksen oikaisu		
		804100	KK-oikaisu		
		804200	Sisäiset erät, KK-oikaisu		
		804230	Konsolidointiviennit, KK-oikaisu, sis.erät		
		804300	Konsolidointiviennit, KK-oikaisu		
		810000	Muut viennit		
		810300	Muut viennit, Konsolidointiviennit		
		815000	Muut viennit, KK-oikaisu		
		815300	Muut viennit, Konsolidointiviennit, KK-oikaisu		
		830000	Tase, hankinta		
		840000	Tase, myynti		
		845000	Tase, myynti, eliminoinnit/konsernitason viennit		
		850000	Muut järjestelyt		
		870000	CF oikaisu		

Orimattilan kaupunki

Tilinpäätös 2020

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Orimattilassa 29. päivänä maaliskuuta 2021

Orimattilan kaupunginhallitus

Almo Ryyänen, puheenjohtaja

Tero Nieminen, 1. varapuheenjohtaja

Tuula Koivunen, 2. varapuheenjohtaja

Venla Avelin

Ville-Petteri Ero

Jari Kaiteranta

Pertti Laaksonen

Sirkka-Liisa Papinaho

Markku Viljanen

Osmo Pleski
kaupunginjohtaja

Tilintarkastajan merkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Orimattilassa 29. päivänä maaliskuuta 2021

Tilintarkastusyhteisö Revisium Oy

Ville Valkonen, JHT, HT